

**Zgodba,
ki se
še ni
začela**

BOJAN BREZIGAR

Bo globalizaciji gospodarstva zares sledila globalizacija politike? Srečanje med Clintonom, Blairjem in Prodijem bi morda dalo misliti, da je tako in da se res pripravlja gibanje, ki ga nekateri že nazivajo »svetovna oljka«. Vendar se je evforija kmalu podelila in včerajšnje srečanje D'Alema z Blairjem je postavilo piko na i.

Res je sicer, da se je politika po padcu berlinskega zidu spremenila, se bolj pa se je spremenila z globalizacijo gospodarstva in s prisilnim opuščanjem (iz proračunskih razlogov) socialdemokratskega modela države, ki so ga v šestdesetih in sedemdesetih letih oblikovali v skandinavskih državah. Tabora, ki si stojita nasproti na številnih volitvah, se torej bistveno ne razlikujeta: razlike, ki obstajajo, so pretežno notranjepolitične narave, v mednarodnih odnosih pa so cedalje manjše. To velja še zlasti za zahodnoevropske države, pri katerih zmaga ene ali druge koalicije ne vpliva na njihovo evropsko usmeritev. Blair je sicer nekoliko omilil zadržanost Majorja do Evrope, vendar Velika Britanija ni postala pro-evropska država po zmagi laburistov. Tudi za Nemčijo ni mogoče predvideti, da bi morebitna zmaga socialdemokratov spremenila njeno politiko, da bi se Nemčija odpovedala evru ali kakorkoli sicer zavrla evropsko politiko. Vendar pa v teh državah, predvsem v velikih - Franciji, Spaniji, Veliki Britaniji in Nemčiji - obstajata dva tabora, eden levičarski in drugi konservativni, ki sta si med seboj alternativna.

V tem pogledu predstavlja Italija neke vrste anomalijo. Ojčka je sicer res napredni tabor, ne moremo pa je označiti kot levičarske formacije. Prodi je nedvomno blizu Aznarju kot Gonzalezu, da o njegovem sozvočju s Kohlom sploh ne govorimo, medtem ko je DSL seveda na strani socialdemokratov. Ob takem stanju je seveda težko govoriti o »svetovni oljki« in včerajšnje poudarjanje pomena socialistične internacionale ne srečanju med D'Alema in Blairjem je zelo simptomatično. Clinton, ki v socialistično internacionalno ne sodi, je pa Blairjev duhovni oče, je nekoliko izven tega iger, ki so predvsem evropske. Prihodnje leto bodo evropske volitve in o teh se sedaj pogovarjajo politiki: v evropskem parlamentu pa sta si, hoes nočes, ljudska stranka in socialisti alternativni komponenti.

Skratka, mnogo je lepih besed, ce pa stvari pogledamo le nekoliko v globino, bomo razumeli, da je zgodba o svetovni oljki sicer lepa, vendar se še ni začela. Vsaj zares ne.

RUSIJA / JELCIN POSKUŠA PRIDOBITI ČAS

Položaj v Rusiji postaja vse bolj dramatičen in skrajno negotov

Primakov in Lužkov zavrnila morebitni kandidaturi - Periferija se že upira Moskvi

MOSKVA - Potem ko je duma že drugič zavrnila Cernomirdinovo kandidacijo za predsednika vlade, poskusa Jelcin pridobiti čas. Zanj položaj ni najboljši, saj sta včeraj morebitno alternativno kandidacijo zavrnila tako zunanji minister Primakov kot moskovski zupan Lužkov. Položaj postaja gospodarsko tako dramatičen, da je guverner Kaliningrada uvedel izredno stanje, v drugih republikah in regijah Ruske federacije pa sprejeli ukrepe, ki so v nasprotju z zveznimi zakoni, saj so zamrzili cene in uvedli racioniranje blaga (na sliki AP). Na Zahodu so zaradi vsega tega zelo zaskrbljeni.

Na 9. strani

POLITIKA / TAJNIK LEVIH DEMOKRATOV VČERAJ V LONDONU

D'Alema pri Tonyju Blairu o gibanju »svetovne Oljke«

Predsednik Scalfaro danes praznuje svoj 80. rojstni dan

RIM - Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro praznuje danes svoj 80. rojstni dan. Scalfaro, ki je dosegel tako visok življenjski jubilej v odličnem zdravju, je prejel čestitke vseh političnih in institucionalnih predstavnikov.

Sele pred kratkim je predsednik prvič namignil, da se bliža zatonu, kar velja tudi za njegovo predsednikovanje, ki se bliža zaključnemu »belemu sestresanju«. V sredinskih krogih pa predlagajo ponovno izvolitev Scalfara za predsednika republike.

Na 2. strani

LONDON - Tajnik Levih demokratov Massimo D'Alema je bil včeraj na obisku pri britanskem premieru Tonyju Blairu, s katerim sta razpravljala o t.i. svetovni Oljki pred načrtovanim vrhom Clintona, Blairja in Prodija v New Yorku. D'Alema je po srečanju dejal, da Blair ne namerava osnovati novega gibanja, ampak poskrbeti za srečanje različnih izkušenj reformistov. Blair se ima za ambasadorja evropskega socializma in želi utrditi odnos z ameriskimi demokrati, je dodal D'Alema.

Na 2. strani

AKTUALNOST / POBUDA LD IN NOVEGA DELA

Na Opčinah strokovni posvet o beguncih in pribežnikih

OPCINE - V dvorani Zadrzne kraske banke je bil predsinocnjim strokovni posvet o priseljencih, o sprejemnih centrih ter z njimi vezanimi problemi, ki sta ga priredila casopis Novo Delo in sekcija stranke levih demokratov za Opčine in Bane. Posvet je uvedel senator Oljke Fulvio Camerini, na njem pa so sodelovali strokovnjaki združenja ACLI, sindikata CGIL in škofijske Caritas, predstavniki tržaške občinske uprave in deželne sveta Furlanije-Juljske krajine.

Na 5. strani

Protest voznikov tovornjakov

TRST - Po vsej Evropi so včeraj vozniki tovornjakov tudi z zaporo cest zahtevali skrajšanje delovnega časa in bolj cloveske pogoje za delo. Na mejnem prehodu pri Ferneticih sicer niso postavili cestne zapore, srečali pa so se italijanski in slovenski sindikalisti in se dogovorili za skupno mrežo, ki naj pomaga voznikom.

Na 3. in na 16. strani

Tržaška Pokrajina vse bolj na desni

TRST - Dodatni politični zasuk na desno, ki označuje delo Pokrajine, je v središču pozornosti stališč svetovalcev Igorja Gabrovca (LD) in Dennisa Visiolija (SKP). Oba menita, da se mora vsa opozicija zamisliti o izbira predsednika Renza Codarina, ki zadevajo predvsem dve zelo delikatni odborništvu, kot sta resorja za kulturo in za solstvo.

Gre za odborništvu, ki od blizu zanimata slovensko manjšino in istocasno odnose med Pokrajino in okoliskimi občinami.

Na 5. strani

Koligova soba buri koroške svobodnjake

CELOVEC - Vzdušje na Koroskem se je znova nevarno zaostrilo. Pred začetkom razprave o obnovitvi Koligove dvorane, je namreč neznanec zagrozil z bombnim atentatom na sedež deželnega parlamenta. Bombe sicer ni bilo, policija pa je kljub vsemu uvedla strožje varnostne ukrepe.

Deželni glavar Christof Zernatto in njegov namestnik Michael Ausserwinkler sta obsodila grožnjo z atentatom in obenem očitala svobodnjakom, da so s svojo kampanjo proti Koligovi sobi prispevali k stopnjevanju nestrpnosti.

Na 3. strani

Znamki v poklon Avgustu Černigoju

SEŽANA - Ob 100-letnici rojstva Avgusta Černigoja bodo v Kosovelovi knjižnici jutri ob 18.30 predstavili priložnostni znamki, poštni zig in pisemsko kuverto. Pobudo je omogočilo sodelovanje s Pošto Slovenije, predstavitev znamk bo pospremljena s kulturnim programom.

Na 8. strani

POLITIKA / TONY BLAIR VZTRAJA PRI SVOJEM PREDLOGU

Priprave na newyorški vrh »svetovne Oljke«

D'Alema včeraj na pogovorih na Downing Streetu

RIM - Pred včerajšnjim prihodom Massimo D'Alema na obisk v London, je britanski premier Tony Blair pristal v dolg intervju za turinski dnevnik La Stampa, v katerem je podrobno pojasnil svojo idejo o »svetovni Oljki«. Zanimal je, da bi njegov predlog predvideval ukinitve Socialisticne internacionale in sploh vsega, kar je v osnovi levicarske usmerjenosti, vendar je trdno prepričan, da je napočil čas za dialog z ameriško demokrasko stranko. Ne samo, tudi z brazilskim predsednikom Cardoso in z italijansko koalicijo Oljke, je dodal kot primer.

Blair je prepričan, da sodoben svet potrebuje »svetovno Oljko«, ki bo sposobna najti »tretjo pot, med levico, ki sloni na zastarelih načelih, in pragmatično levico, ki se je skušala postopno preobraziti«. Samo tako je mogoče ohranjati vrednote leve - socialno pravičnost, solidarnost, demokracijo in svobodo - in jih prilagajati novemu svetu, meni britanski premier, ki se je včeraj sestal z D'Alema na Downing Streetu. Sestanek je sodel v okvir priprav na newyorški vrh t.i.m. svetovne Oljke, na katerem naj bi se srečali Clinton, Blair in Prodi. Za vrh se navdušuje tudi podpremier Veltroni, ki pravi, da imajo danes problemi svetovno razsežnost in da je torej treba tudi njihove rešitve iskati na svetovni ravni, za kar bi bilo treba postaviti na noge »mrežo reformistov po vsem svetu«.

Massimo D'Alema se je včeraj sestal z britanskim premierom Tonyjem Blairjem (AP)

RIM / KARTEL ZAVRNIL PREDLOG OLJKE

Spor o preiskovalni komisiji

Vprašanje sodstva spet zaostri odnos med večino in opozicijo

RIM - Dialog o reformi sodstva med Oljko in Kartelom svobostin je vse bolj težaven. Oljka je včeraj predlagala, da bi parlamentarno komisijo za raziskovanje podkupniške afere oblikovali ob koncu mandata predsednika republike Oscarja Luigija Scalfara, poleg tega pa je oblikovanje komisije vezalo na jasen dokaz, da namerava uresničiti ustavne reforme.

Predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini je ob koncu seje vodstva svoje stranke zavrnil kot »nesprejemljiv« predlog Oljke. »Ce menijo, da je parlamentarna preiskovalna komisija koristna, naj se opredelijo zanjo, v nasprotnem primeru, naj jo zavrnejo,« je dejal Fini, ki je dodal, da je v Oljki pravi »jezikovni Babilon glede reforme sodstva«.

Na isti ton so bile uglasene tudi oce-

ne ostalih predstavnikov desnosredinskega zavezništva. Predsednik poslanec Forza Italia Beppe Pisanu je menil, da je »predlog Oljke izzvalen« in dokaz, da »večina nima namena resno pristopiti k tem vprašanjem«. Dodal je, da »dialoga ne bo, ker ga večina noče«. Podobno je bilo mnenje predsednika senatorjev FI Enrica La Loggie.

Na ocitke desnosredinske opozicije je ostro reagiral Oljka. Predsednik poslancev Levih demokratov Fabio Mussi je dejal, da je zaprepaden, saj je večina predlagala samo nekaj tednov več za premislek, predvsem pa dokaz o politični volji za uresničitev tudi drugih reform. Marco Boato, ki je bil v dvodomni komisiji poročevalec o reformi pravosodja, je ocenil odgovor Kartela kot »slep in zgrešen«, Dio Pietrovi pristasi pa kot dokaz, da je usoda komisije zapečaten.

RIM / PREDSEDNIK REPUBLIKE

Danes bo Scalfaro praznoval svojo osemdesetletnico

RIM - Italijanski predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro bo danes praznoval svoj 80. rojstni dan. Ni se znano, kako ga bo praznoval, zelo verjetno pa je, da bo ostal v svojem najozjem družinskem krogu, to je s hčerjo Marianno (Scalfaro je že dolgo let vdovec, ker je njegova žena Marianna umrla pri porodu hčerke, ki jo je oče krstil z materinim imenom). Kot njegov predhodnik Pertini, je predsednik Scalfaro ohranil svoje zasebno stanovanje in je na Kvirinalu samo med opravljanjem uradne predsedniške funkcije.

Scalfaro je dosegel že kar spostljivo starost 80 let zelo cil, zdrav in zgovoren, kar bo nemalo izstopalo na skorajšnjih srečanjih s papežem Janezom Pavlom II., ki je dve leti mlajši, in z Borisom Jelcinom, ki je star samo 67 let (potovanje v Moskvo so, kot so sporočili zvečer, odložili zaradi krize, ki je zajela Rusijo): v obeh primerih je Scalfaro nedvomno v opazno boljsem fizičnem stanju Sam pa se je med nedavnim obiskom na Kitajskem prvič pritožil, češ da se bliža njegov zaton. Poleg zaključka dolge zivljenske poti, je Scalfaro nedvomno imel v mislih tudi skorajšnji konec svojega predsedniškega obdobja, saj bo kmalu nastopil »beli semester«, zadnjih šest mesecev predsednikovanja, ko med drugim

predsednik republike ne more več razpustiti parlamenta.

Scalfaro je predlagal, naj bi predsednika v prihodnje volili vsakih 6 let in ne za sedemletno obdobje kot doslej: predsednikovanje, pravi Scalfaro, je predolgo in utrujajoče. Vendar ga je njegov somišljenik Sergio Matarella, predsednik poslancev Ljudske stranke, predlagal za ponovno izvolitev. Ponovno izvolitev so predlagali tudi predsedniku Sandru Pertiniju, ko je bil star 89 let. Vendar so v tokratnem primeru predlogi stvarnejši, tudi zaradi bolj zapletenega političnega položaja: potrditev bi lahko bila zacasna rešitev do morebitne prenovitve ustavne ureditve.

Po rodu je Scalfaro iz Novare, kjer se ga preživeli sosolci se spominjajo kot zelo resnega fanta.

Se za časa fasizma je bil aktiven v katoliških organizacijah, diplomiral je iz prava na milanski Katoliški univerzi in je stopil v sodstvo, kjer je nekaj let bil javni tožilec, preden je prestopil v politiko, kjer je do imenovanja na Kvirinal bil izvoljen na listi Krščanske demokracije. Za predsednika republike so ga izvolili se za časa »prve republike«, na začetku razpleta afere o podkupninah, ki je pokopala večji del nekdanjega političnega razreda. Njegovo predsednikovanje sicer ni bilo tako burno kot zadnja leta njegovega predhodnika Francesca Cossiga, vendar je Scalfaro vse prej kot predsednik, ki je odmaknjen od vsakodnevnega političnega boja. Med drugim ga desnica obtožuje, da je pripomogel k padcu Berlusconijske vlade in k uvedbi vitvi zavezništva Oljke.

NOVICE

Danes odločitev Evropske komisije o Malpensi

RIM, BRUSELJ - Transportni minister Burlando je imel včeraj srečanje s premierom Prodiem o problemu letališča Malpensa oziroma spora, ki se je zaradi njega vnel z Brusljem. Evropska komisija bi namreč danes morala sprejeti dokončno odločitev o tem, ali naj prižge zeleno luč za načrtovan zatek obratovanja letališča 25. oktobra. Kot znano, zahteva Evropska unija postopno preusmeritev poletov z letališča Linate na Malpenso, ker nova struktura nima ustreznih prometnih povezav. Evropski komisar za transport Neil Kinnock pa je medtem potrdil, da bo Komisija danes izdala negativno mnenje o Burlandovem odloku (ki predvideva prav postopnost selitve poletov), ker da je nezakonit. Po njegovih besedah bo to najboljša spodbuda za Rim, da se končno zgane, in da poteze Bruslja torej ne gre razumeti kot da bi hoteli Italiji zalutniti vrata v obraz.

Na internetu zaščitni sistem pred pedofili

MILAN - Italijanski Disney in Telecom Italia Net (-Tin) sta napovedala uvedbo človeškega sistema za zaščito najmlajših uporabnikov interneta, ki obiskujejo stičišče »www.topolino.it«. V ta namen sta družbi usposobili 22 izvedencev, ki bodo vsako sporočilo filtrirali preden ga bodo spustili v splet. S tem bodo zlonamernim preprečili, da bi prišli do osebnih podatkov mladih obiskovalcev interneta strani ali se celo z njimi dogovarjali za zmenek. Disney in Tin sta pojasnili, da je sistem sposoben odpraviti tudi sporočila otrok, ki v dobri veri razširjajo informacije, po katerih jih je mogoče indentificirati.

PREISKAVA / ZASLIŠANJE UGRABLJENKE

Sgarello bi lahko »rešili« že januarja

Sile javnega reda ustavile tovornjak, v katerem so jo ugrabitelji peljali na Jug

MILAN - Sile javnega reda so sredi maja ustavile tovornjak, na katerem so ugrabitelji peljali Alessandro Sgarello iz Lombardije v Kalabrijo. Pregledali so voznirove dokumente in nato dovolili, da je tovornjak nadaljeval svojo pot proti Juggu. Tako je Alessandra Sgarella povedala včeraj javnemu tožilcu Albertu Nobiliju in drugim preiskovalcem Kriminalpolice med zaslišanjem v svojem stanovanju.

Ugrabitelji so dober mesec skрили Sgarellovo v Lombardiji v nekem skrivališču, ki so ga izkopali v zemlji. Ugrabljenki so najprej uklenili z verigo okrog vratu, zatem so ji zavezali za pestja. Niso bili nasilni, Sgarellova jih ni videla, ker so imeli obraz pokrit z balaklavo. Nikoli ni bila sama, nadzoroval jo je vedno eden od ugrabiteljev. Prvi mesec so jo hranili le z mrzlo hrano.

Sredi januarja so jo prepeljali na Jug. Zavili so jo v celofan in nato se v plastični zavoj ter jo ponesli na tovornjak. Sgarellova je do potankosti opisala svoje ujetništvo do prevoza v Kalabrijo, nakar so zasliša-

nje prekinili.

Ob izhodu iz njegovega stanovanja ni hotel javni tožilec Nobili odgovoriti na novinarska vprašanja, je bil pa zato bolj zgovoren mož Alessandro Sgarella Piero Vavassori (na sliki). Besedno se je znesel nad častnikarje, ker so zapisali kup neumnosti, zaradi katerih se je njegova žena večkrat razjokala. Polemično jim je zabrusil, da ni plačal 7 milijard lir odškodnine, pač pa kar 52...

Včerajšnja kronika o zadevi Sgarella pa ne beleži le dogajanja na domu ugrabljenke. V milanski sodni palači so tudi včeraj novinarji zaman spraševali javnega tožilca Francesca Savaria Borellija za izjavo, ki pa je ni bilo. »Vse bomo čimprej pojasnili protimafijski komisiji,« je pojasnil. Posegel je tudi milanski glavni tožilec Umberto Loi, ki je zani-

kal, da bi prišlo med Borellijem in Nobilijem do hude krvi zaradi govora o denju zadeve Sgarella.

V ugrabitve naj bi bili po nekaterih namigih vpletene tudi tajne službe. O tem naj bi v kratkem razpravljala pristojni parlamentarni nadzorni odbor.

Spregovoril je tudi notranji minister Giorgio Napolitano. »Danes ne razpolagam z nobenim elementom, iz katerega bi bilo razvidno, da so bila pri obravnavi ugrabitve Sgarella storjena nezakonita dejanja,« je izjavil. Zanimal je, da bi prišlo do dogovora med preiskovalci in zaprtimi člani kalabrijskih kriminalnih tol. Prišlo je le do »pritiskov«, da bi nekateri sodelovali pri izpustitvi ugrabljenke, je pojasnil. Ob takih izjavah ostaja izpustitev Alessandre Sgarelle se vedno zavita v tancico skrivnosti.

Na Trbižu ustavili 100 pribežnikov

VIDEM - Italijanska mejna policija je včeraj pri Trbižu ustavila skupino sto romunskih pribežnikov.

Pribežniki so prihajali iz Avstrije in so bili strpani na dveh dostavnih vozilih. Eno vozilo so policisti ustavili pri Kokovem, drugo pa pri Tabli.

Policija je aretirala oba voznika, pribežnike (med njimi je bilo veliko žensk in otrok) pa so odpeljali na sedež mejne policije v Trbižu za zdravniški pregled, saj njihovo zdravstveno stanje ni najboljše.

Prebežnike so nato vrnili Avstriji.

O vprašanju priseljenecv bosta danes v Rimu govorila predsednik državne vlade Roberto Antonione in notranji minister Giorgio Napolitano. Za srečanje se je zavzel Antonione, ki želi seznaniti ministra s problemi, s katerimi se mora soočati FJK ob pritisku pribežnikov.

CELOVEC / OBNOVA KOLIGOVE DVORANE

Grožnja z atentatom pred sejo zbora

Deželni glavar Zernatto očita svobodnjakom zaostrovanje napetosti na Koroškem

pretvezo, da gre za »izrojenost umetnosti«, obnovi prav Koligov nekaj, likovnik Cornelius Kolig. Deželni glavar Christof Zernatto (ljuska stranka)

kot tudi referent za kulturo in namestnik deželnega glavarja Michael Ausserwinkler (socialdemokrat) sta vse poskuse svobodnjakov, da se ustavi obnova, odločno zavrnili ter poudarila, da je dežela poklicana, da zagotavlja svojo verodostojnost napram umetnikom. Ker pa je zadeva že zdavnaj presežala deželne meje, gre tudi za zaščito ugleda Koroške v mednarodni javnosti, sta dejala oba politika.

Pobudnik obnove Koligove dvorane je bil Ausserwinkler, ki je - skupaj z deželnim kulturnim odborom - z obnovitvijo sobe hotel dati jasen signal, da hoče dežela Koroška popraviti krivico, ki so jo naredili koroški nacisti leta 1938.

Ivan Lukan

OBČILA / TEDNIK DIARIO

Reportaža o fašističnih grozodejstvih na Rabu

MILAN - »Ducejev lager« je naslov reportaže o italijanskem taborišču na Rabu, ki jo objavlja tednik Diario izpod peresa Carla Spartaca Capogreca. Avtor, ki je predsednik mednarodne fundacije »Ferramonti di Tarsia« za prijateljstvo med narodi, piše, da so fašisti v več kot enem letu zaprli v lager na dalmatinskem otoku več kot 15 tisoč ljudi (v večini so bili Slovenci, a tudi Hrvati in Židje), od katerih se 1552 ni nikoli vrnilo domov.

V prihodnjih dneh (12. in 13. septembra) bo na Rabu tradicionalna spominska svečanost, ki se je doslej niso nikoli udeležili uradni predstavniki republike Italije. Na letošnji spominski prireditvi bo navzoča delegacija zgoraj navedene fundacije, ki bo odkrila prvo spominsko obeležje v italijanskem jeziku znotraj nekdanjega taborišča.

Diario se je rodil kot priloga dnevnika Unità, nekaj mesecev pa izhaja kot samostojni tednik. Njegov direktor je Enrico Deaglio.

SINDIKALNA KRONIKA

Tudi pri Fernetičih protest za boljše pogoje transporta

Tovorni promet sicer ni zastal
Dogovor s slovenskimi sindikati

TRST - Tudi na mejnem prehodu pri Fernetičih so se vozniki pridružili pobudi Mednarodne zveze za transport in Zveze transportnih sindikatov Evropske unije. Niso sicer prekinili prometa in zaprli prehodov kot drugod po Evropi, na meji pa so sindikalisti delili voznikom tovarnjakov letake, v katerih so opozarjali na svoje zahteve v več jezikih, vsedržavni in deželni sindikalisti pa so se sestali z zastopniki sindikatov z slovenske strani meje.

Protest, ki je na Fernetičih izpadel zelo umirjeno, je spadal v okvir enotne pobude vseevropskega obsega, ki odraža že povsem poenoteni tovorni promet, ki ustvarja povsod iste ali vsaj zelo podobne probleme. V prvi vrsti gre za dejstvo, da v glavnem vozniki ne spoštujejo delovnega urnika, pač pa delajo po 70 ali 80 ur tedensko, kar skoduje zdravju samih voznikov in poveča nevarnost prometnih nesrec.

Sindikalne organizaci-

je, ki se v evropskem merilu pripravljajo na srečanje z ministri za prevoze Evropske unije prihodnjega 15. septembra, zahtevajo jasen poseg EU, ki naj prisili prevoznike k spoštovanju pravil, v prvi vrsti k spoštovanju delovnega urnika, javne organe pa k ureditvi počivalnic za voznike in tudi k pospeševanju carinskih postopkov na mejah.

Na včerajšnjem srečanju na Fernetičih so se italijanski in slovenski sindikati domenili za postopno širitev organizirane mreže solidarnosti transportnih sindikatov, ki bo nadzorovala spoštovanje dogovorjenih urnikov, pa tudi nudila konkretno pomoč voznikom neglede na državo pripadnosti. Sindikati Furlanije-Juljske krajine pa so se zlasti poudarili, da bi morali uveljaviti kombinirani prevozni sistem s središčem v Cervinjanu, ki naj bi s prevozom po železnici znatno razbremenil tovorni prevoz na cestah.

NOVICE

Srečanje delegacij vodstev SSK in NSKS

KOPER - V Portorožu so se srečali predsednik Narodnega sveta Koroških Slovencev in sodelavci s podpredsednikom Slovenske skupnosti Marjanom Terpinom in članom deželnega tajništva Damijanom Terpinom, ki sta koroškim zastopnikom obrazložila stališče SSK do predloga zasnove zakona za Slovence v Italiji, ki ga je izdelal poslanec Maselli.

Slovenska skupnost - kot piše v tiskovnem sporočilu - je namreč ocenila, da je ta predlog nesprejemljiv, dokler se povsem ne spremeni četrti člen, saj bi tak kakršen je, pomenil za Slovence v Italiji ponovno odlaganje vsake zaščite v nedogledni čas. Nesprejemljivo je namreč, da Republika Italija po več kot petdesetih letih skuša le izigrati slovensko manjšino, ki živi v njenih mejah in se ne misli resno lotiti tega problema.

Koroški zastopniki so predstavnikom SSK zagotovili solidarnost in bodo o tej situaciji informirali tudi avstrijske politike, kar ima poseben pomen sedaj, ko prav ti predsedujejo Evropski skupnosti.

V sežanski knjižnici otroške pravljice

SEŽANA - Prve dežne kapljice so naznanile konec vročine in brezskrbnega poletnega veselja. A tudi september prinaša mnogo lepega, nova srečanja, nova doživljanja. V Kosovelovi knjižnici v Sežani so že prvi četrtek v septembru povabili otroke na ure pravljic. Otroci so, obdani z velikimi in malimi crkami prisluškali pravljico o crkah, ki so v deževnem dnevu spolzele s pravljice, a jih je mali deček našel in vrnil pisatelju.

Tudi jutri in še vse naslednje četrte vas ob 16.30 v Kosovelovi knjižnici čakajo pravljice, da jim prisluhnete, se v njih vživite in v domisliji odpotujete v čudežni pravljичni svet.

Slovenija in Hrvaška: poseg svetovalca NZ

TRST - Deželni svetovalec Nacionalnega zveznstva Paris Lippi zahteva poseg predsednika FJK Roberta Antonioneja pri hrvaških in slovenskih oblasteh zaradi tragedije ozitoma afere, ki sta pretresli krajevno stvarnost. Lippi se nanaša na smrt italijanskega zdravnika Roberta Cetine v splitski bolnišnici ter prometno afero, v kateri je bil v Sloveniji vpleten podpredsednik Tridentinske-juzneTirolske.

Predstavniki FJK v odboru za ZOI 2006

TRST - Deželna uprava je imenovala svoje člane v tristransko družbo, ki bo promovirala kandidaturu skupnih zimskih olimpijskih iger leta 2006 na tromeji. FJK bodo v tej družbi zastopali predsednik Roberto Antonione, pristojni odborniki, zupan Trbiza Franco Baritussio, predsednik deželnega CONI Emilo Felluga ter zastopniki turistične ustanove.

V športno komisijo novoustanovljene družbe so bili imenovani tajnik CONI Livio Bastiani, deželni predsednik italijanske smučarske zveze FISI Giovan Battista De Stalis in predstavnica CONI Anna Carniello Vieni.

VIDEM / ŠOLSTVO

Zasedanje zavoda IRRSAE o uvedbi šolske avtonomije

VIDEM - Solska avtonomija si počasi, a vse bolj vztrajno utira pot v solsko življenje. O tej novosti bo prihodnji teden govor na deželnem zasedanju z naslovom Solska avtonomija - sola avtonomije, ki ga bo v torek, 15. septembra, priredil Deželni zavod za raziskovanje, eksperimentiranje in izpopolnjevanje na solskem področju Furlanije-Juljske krajine (IRRSAE).

Vsedržavni eksperimentalni program za uvajanje solske avtonomije, ki ga je izdelalo ministrstvo za šolstvo predvideva v solskem letu 1998/99 uvedbo številnih novih prijemov, kakršni so prozni urnik, različno razčlenje razredov, uvedba fakultativnih integrativnih solskih dejavnosti, sodelovanje z drugimi solami in povezava s teritorijem. Poleg tega so predvidene tudi različne podporne dejavnosti ter vrsta nacrtoval na področju solskega in poklicnega usmerjanja. Te dejavnosti ne bodo izključno v domeni posameznih sol, ker je pri njih predvideno sodelovanje staršev in dijakov ter krajevnih uprav.

Deželni zavod IRRSAE namerava ob začetku solskega leta izvesti za mnenje vseh komponent, ki bodo sodelovale pri solski avtonomiji. Namenjeno je zato ravnateljem sol, tehnično-upravnemu osebju starih solskih skrbnikov, predvidena so poročila solskih skrbnikov in solskih inšpektorjev, predstavniki staršev in studentov, deželnih in pokrajinskih upraviteljev ter predstavnikov gospodarskega sveta in sindikatov. Med drugimi bo - po predsedniku zavoda IRRSAE Cesareju Scalonu - posegel tudi generalni direktor ministrstva za šolstvo in posebni ministri svetovalec za vprašanja solske avtonomije Giuseppe Cosentino.

ŠVICA / PRVA OD PRIREDITEV OB 30-LETNICI ZVEZE SLOVENCEV PO SVETU

v Orbeju z ustanovitelji Društva beneških izseljencev

Izseljenstvo je bilo za Benečijo velika drama, vendar so emigranti prispevali k rasti Slovencev na Videmskem

ORBE - V restavraciji, ki jo preko trideset let vodi Albert Mast v švicarskem mestecu Orbe, je bila konec avgusta prva izmed proslav ob 30-letnici Društva beneških izseljencev, ki se danes imenuje Zveza Slovencev po svetu. Zveza ima za svojo obletnico v načrtu več pobud, a po tridesetih letih se je najprej zelela vrniti tja, kjer je nastala in kjer je bil njen prvi sedež. Se vedno je tam gostoljubni Albert Mast, z gostilno, ki je bila prizorišče mnogih pripravljanih sestankov in naposled tudi formalne ustanovitve društva, ki je tedaj začelo utrjevati vezi med Benečani v tujini in njihovo povezanost z domačimi kraji. V Orbeju so se za to priložnost zbrali izseljenci, nekdanji in sedanjí krajevni upravitelji ter voditelji Zveze. Castnih gostov je bilo več, začensi z Markom Petricem, ki je bil med pobudniki za ustanovitev zveze in njen prvi predsednik. Prišel je tudi zupan Orbeja iz leta 1968 Daniel Nicole, ki je prinesel s seboj prvo priznanje, ki ga je tedaj dobil od Benečanov.

Pozdrav danasnje mestne uprave v Orbeju je prinesel zupan Claude Recordon, ki je pokazal, da dobro pozna problematiko naše skupnosti in se je beneškim izseljencem za-

hvalil za doprinos, ki so ga dali gospodarski in kulturni rasti mesta.

Zupan iz Barda Maurizio Mizza je v svojem pozdravu dejal, da je bilo izseljenstvo za Benečijo velika drama, obenem pa je podčrtal velike koristi, ki jih je imela Terska dolina od izkušnje tistih, ki so se mogli vrniti iz tujine. V imenu italijanskega konzulata iz Lausanna je spregovoril prof. Michele Scala, v imenu slovenskega veleposlaništva v Švici pa je navzoce pozdravil in izseljencem izrekel priznanje svetnik ambasade Rudi Merljak.

Predsednik zveze Slovenci po svetu Dino Chiabai se je v svojem govoru dotaknil pomembnih dosežkov izseljencev, med katerimi je najpomembnejša zavest o svojih pravicah, ki so si jo izseljenci pridobili daleč od svojih domov. Gre za zavest o delovnih in narodnih pravicah, je podčrtal Chiabai, ki se je ob tej priložnosti spomnil besed pregodaj umrlega podpredsednika zveze Elia Vogrica: »Mi, ki živimo po svetu, smo se otresli strahu in bomo pomagali, da se ga otresejo tudi tisti, ki so ostali doma«. Dino Chiabai je nato izročil predstavnikom oblasti in nekdanjim voditeljem izseljencev spominske plakete. (du)

Strkovnjaki niso pesimisti glede jedrskih elektrarn

CATEŽ OB SAVI - V cateskih Termah se je včeraj pričelo vsakoletno mednarodno znanstveno-strokovno srečanje Društva jedrskih strokovnjakov Slovenije (DJSS) z naslovom Jedrska energija v Srednji Evropi. Jedrskim znanstvenikom in drugim strokovnjakom bodo v treh dneh predstavljeni najnovejši dosežki na področju jedrske varnosti, referati o obratovalnih problemih raziskovalnih reaktorjev in jedrskih elektrarn ter o odlaganju jedrskih odpadkov. Udeleženci bodo spregovorili tudi o napredku pri tehnični obnovi Nuklearne elektrarne Krško. Kot novost pa bodo letos več referatov namenili tudi uporabi jedrskih metod v medicini, tehniki in industriji.

To vsakoletno srečanje je od svojega začetka leta 1992 postalo izjemno priljubljeno med jedrskimi strokovnjaki. Tokrat je namreč prisotnih več kot sto udeležencev iz dvajsetih držav, predvidenih je

kar osemdeset referatov.

Srečanje je odprl Andrej Stritar, predsednik DJSS. Ta je v svojem govoru dejal, da je bilo lansko leto na področju jedrske energije v Srednji Evropi ugodno. Minilo je namreč brez težav v jedrskih objektih, pognana je bila nova jedrska elektrarna, ena pa je se v gradnji.

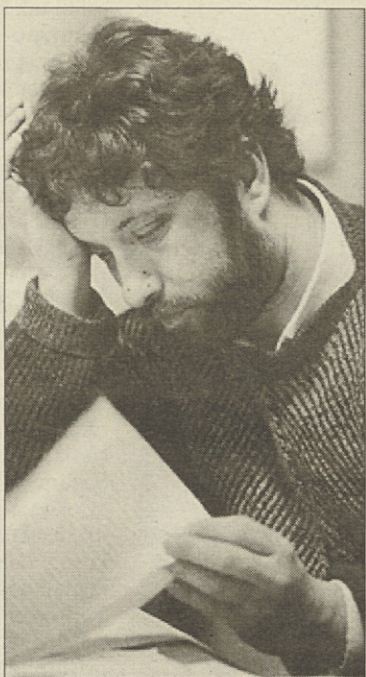
Sicer pa zahodne jedrske elektrarne po njegovih besedah povečujejo proizvodnjo energije. Ta proces bo čez pet let dosegel višek, na sedanjo raven bo proizvodnja upadla sele čez petnajst let. Siviljsko obdobje sedanjih jedrskih elektrarn pa bi lahko podaljšali, je opozoril Stritar, s čimer bi najmanj sedanjo raven proizvodnje energije ohranili se petindvajset let. »Poleg tega bi lahko povečali tudi izkoriščenost jedrskih elektrarn, ki je lani znašala 72 odstotkov, tako da med privrženci jedrske energije ni razlogov za pesimizem«, je menil. (STA)

O G L E D A L O

Černigoj: umetnost, narod, ideologija

ACE MERMOLJA

Sem pa tja me kdo vpraša, kako bo kaj ob 100-letnici rojstva Avgusta Černigoja. Sprasevalci očitno mislijo na dovršeno, prestudirano razstavo, ki bi jasno izpostavila umetnikov lik in njegovo vlogo na slovenski in italijanski umetniški sceni. Vem, da bo slovenska posta izdala spominsko znamko. Nekaj spominskih trenutkov je bilo, ali pa jih se bo, tako v Trstu kot v Sezani. Ne vem, kako in kaj bo z nacrtovano razstavo v muzeju Revoltella, menda se zadeve zapletajo. Tisti, ki zelo ljubijo obletnice, so (ali pa smo) ob Černigojevi nekam negotovi. V bistvu se umetniku po smrti ponavlja to, kar se mu je dogajalo za časa življenja. Bil je krepko prisoten, ni pa doživel dokončnega priznanja in temeljite študijske obdelave, ki bi odgovorila na vrsto nedorečenih vprašanj. V bistvu je to usoda slovenske zgodovinske avantgarde, ki je nastopila med dvema vojnoma. Celo Kosovelove konstruktivistične pesmi so dedščina, ki deli mnenja.

Zgodba je stara. Mimo okusov in s predpostavko, da nisem likovni kritik, bi vseeno izpostavil nekaj točk, ki lahko osvetlijo naše nelagodje do umetniškega pojava, ki sodi v naso zgodovino. Avgust Černigoj je na svoji dolgoletni umetniški poti nekajkrat spremenil stil. S skoraj otroškim navdušenjem se je ogreval za novosti, v bistvu pa je ostal zvest svojemu izhodiščnemu, konstruktivističnemu antikonformizmu. V stoletju ideologij je bila njegova ideologija umetnost, skratka, antiteza ustaljenih vzorcev in same ideologije. Za prvo številko revije Tank, ki jo je urejal Ferdo Delak, je Černigoj napisal svoj umetniški manifest, ki nosi letnico 1927. Sama revija Tank je bila provokativna novost. Današnja bralca preseneti, kako so v reviji objavljali prispevke v različnih jezikih in to brez prevoda. V prvi številki lahko beremo članke v slovenscini, italijanscini, francoscini, hrvaščini in še v kakšnem jeziku. Bralec revije naj bi bil večjezičen, njen prostor pa Evropa. Slovenska umetniška struja je očitno hotela iz domačega gnezda v svet. Zelela je podirati meje med narodi in uveljaviti univerzalne principe, čeprav se ni odpovedala narodnostni specifičnosti. Na to dejstvo opozarja sam Černigojev manifest. Citiral bi dokaj jasna stavka: »Preko intimne meje naroda mora ogromna sila v svet, kjer se borbata istotako razvijata in zmaguje«. Nadalje: »Tudi mi mladi slovenski pionirji moramo stegniti roko v smislu solidarnosti za novo bodočo se generacijo.« Tu bi lahko Černigoju očitali marksistični internacionalizem, kar bi bilo neutemeljeno. Slovenski konstruktivizem in avantgardizem sta imela vseskozi pred sabo kot jasni cilj prodor v svet. Domača slovenska vas z belimi hišicami in nageljni na oknu je bil za avantgardiste daleč pretesen in neodgovarjajoč prostor. Duhovno in družbeno spreminjajoča akcija naj bi segla v srce bolne Evrope. Ta volja je očitna tudi pri Kosovelu, ki je poudarjal evropsko krizo in potrebo po duhovni preobrazbi, ki bi presegala vsako mejo. Gibanje je bilo izrazito antinacionalistično in antiideološko. V poudarjeno konstruktivistični pesmi

Sferično zrcalo je Kosovel napisal verz: »nacionalizem je laž«. Lahko bi se nastevali in to ob zgodovinskem vedenju, da so bila to leta, ko so v Evropi nacionalizmi dosegali svoj vrhunec. Uveljavljali se je fasizem, na pohodu je bil nacizem, skratka, nacionalna država je dosegala svoj mračni vrh. Slovenska avantgarda je podirala to shemo, kot tudi ideje slovenskega narodnega domacijsstva, ki so se sočasno s avantgardami uveljavljale v slovenski kulturi. Da bi bolje razumeli pojav avantgarde, bi potrebovali poglobljeno študijo o odnosu med slovensko umetnostjo in narodnim vprašanjem. Študijo bi napisali ne brez težav, ker se danes v slovenskem narodu in državi bijejo opcije, ki gledajo na narodno vprašanje dokaj različno in ponovno izpostavljajo stara razhajanja. Skratka, analiza bi nam postavila vprašanje, do kolikšne mere so bile slovenske avantgarde narodotvorne. Z besedo mislim na umetnost, ki bi bila v funkciji naroda kot izrazito političnega in nato ideološkega gibanja. Enak problem se je v bistvu zastavil slovenski avantgardi po drugi svetovni vojni, o čemer jasno govorijo, ob umetnosti, teoretični spisi Dusana Pirjevca, Tarasa Kermaunerja in drugih. Odnos med slovenskimi avantgardističnimi gibanji in slovensko nacionalno politiko je bil očitno problematičen in tak ostaja še danes. Zareza je neloagodna in v tem nelagodju se zarisuje tudi Černigojev lik.

Izhod iz domače intimne in iz nacionalizmov ni bil edini Černigojev upor proti ustaljenim in konformističnim izrazom. Njegov konstruktivizem je bil nabit z utopijo totalne spremembe, vendar, ponavljam, ga ni mogoče ujeti v kake marksistične recepte. V že omenjenem manifestu je zapisal: »Nasa umetnost je stvarstvo duha! Naš tovariš, ki se bojuje v življenjski formi družbe, je junak duha!« Tu bi morali natančno razumeti, kaj je za Černigoja duh, kot bi morali razumeti, kaj pomeni duh za Kosovela in medvojne slovenske avantgardiste. Teorija o preobrazbi človeka je namreč med dvema vojnoma zajela domala vse evropske avantgarde. Nekatere so se navezale na konkretne družbeno-revolucionarne prakse. Ruski futurizem je z Majakovskim sanjal, kako bo s pomočjo proletarske revolucije umetniško preoblikoval svet.

Italijanski futurizem je začel verjeti v fašistično revolucionarno prakso. V osnovi novih umetniških tokov je bila vsekakor utopična ideja o globoki modernizaciji, ki bo preoblikovala družbo in posameznika. Osrednji motor preobrazbe naj bi bila prav umetnost. Slovenske avantgardiste in Černigoja ne moremo avtomatično navezati na določeno družbeno-politično teorijo ali prakso, kot to lahko naredimo s poznejšim socialnim realizmom. Duhovna preobrazba konstruktivistov nakazuje svet modernizacije in protimarksanske družbe, njen cilj pa ni jasno, to je praktično-politično, kodificiran. Umetnost ostaja gibanje mlade generacije, ki skuša razbivati domače in tuje izme ter pregrade. Černigoj se ni nikoli »udomacil«, njegov prenoviteljski zagon ni bil usklajen z nobeno prevladujočo družbeno-politično prakso, torej niti ne s socializmom, oziroma komunizmom. Pripovedovali so mi, kako je hodil na uradne sprejeme v kričeh oblekah in že s svojim videzom razbijal nastajajočo urejenost. Skratka, ni bil uporaben niti za socialistične veljake. Poleg tega je bil globoko antiklerikalni, saj je napisal: »ne umetnost cerkve«. Morda je mislil na vse cerkve in ne le na eno. Njegovi sprehodi po raznih stilih, med katerimi je bil tudi realistični, niso bili dokončni, ohranjal je odprtost kot izhodiščno točko umetnosti. Zato mu lahko očitamo včasih prepovršen eklekticizem, ne pa pristanek pri zakolnici ideji, ki bi bila politično pogojena. Skratka, Černigoj je razumel umetnost kot sprotno odkrivanje nove, ne vedno povsem dorečene, poti. Bil je umetniški nomad.

Danes lahko beremo njegovo umetnost na različne načine. Nedvomno je živela, kot večina avantgard, med poetiko kot razumsko opredeljenim namenom in konkretno stvaritvijo. Avantgarde so pisale manifeste. Pomembnost dela je bila tako v manifestu kot v konkretni stvaritvi. To postavlja gledalca ali bralca pred izbiro za ali proti. Drugačen je položaj umetnikov, ki so svoje delo pojmovali kot izraz in ne kot gibanje. Zaradi tega nam ostaja nezacepljeno nelagodje, ki se je sprožilo v avantgardističnem precepu, ki je bil problematičen prav v odnosu med umetnostjo kot iskanjem in narodotvornim principom, nato pa med umetnostjo ter posameznimi družbeno-političnimi idejami in ideologijami. Nasprotje je sprožalo trenja in jih se sproža. Na Slovenskem je danes pod kritičnim udarom predvsem zgodovinopisje, in to z desne kot leve. Dolga leta je doživljala kritiko umetnost, predvsem literatura. Večji del veljavne umetnosti in umetnikov je doživelo priznanje, nekaterim pa se je »pravi čas« izmikal, kar nedvomno velja za Černigoja. Vendar lahko tudi to dejstvo pripomore k Černigojevi mitizaciji, čeprav se mit dogaja kot deljeno mnenje. Zato je verjetno lažje prirejati velike antološke razstave splošno priznanim umetnikom, kot pa tistim, ki jim ne moremo reči, da so povsem »naši«. Skratka, Černigoj je umetnik, ki se tudi po smrti izogiba našemu popolnemu objemu, predvsem pa objemu prevladajočih idej.

Možnosti, ki jih nudijo tečaji Evropske socialne fundacije

Služba, za solsko in poklicno orientacijo pri deželni ravnanstvu na izobraževanje in kulturo sporoča, da so odobreni tečaji, ki jih financira Evropska socialna fundacija (Fondo Sociale Europeo) za pridobitev kvalifikacij, specializacij in usposobljenosti na različnih stopnjah v poklicih in smereh, ki naj bi imeli večjo možnost za vključitev v zaposlitev.

Tečaji so namenjeni predvsem brezposelnim. Takih tečajev na območju Dežele FJK je 267 in jih prirejajo različne ustanove za poklicno izobraževanje. Nekatere od teh tečajev prireja Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje. Tečaji so brezplačni in ob zaključku dobijo udeleženci, ki so redno obiskovali predavanja, tudi stipendijo. Posamezni tečaji so namenjeni posebej določenim skupinam oseb, kot so npr. brezposelni brez študijskega naziva ali poklicne kvalifikacije, brezposelni s študijskim nazivom ali poklicno kvalifikacijo, mladi, ki so zapustili visjo srednjo solo, ne da bi zaključili njen cikel, mladi, ki imajo manj kot eno leto diplomo višje srednje sole ali univerze, osebe, ki so tako ali drugače socialno prizadete, zenske, ki se mislijo ponovno vključiti v zaposlitev.

Tečaji imajo omejeno število mest in če je prijav več kot razpoložljivih mest, je predviden vstopni izpit. Podrobnejše informacije in seznam vseh tečajev lahko dobite na sedežu centra za solsko in poklicno orientacijo.

V prihodnjih dneh bo na omenjenih sedežih na razpolago tudi seznam odobrenih tečajev, ki pa jih financira Dežela FJK in so namenjeni mladim za pridobitev poklicne kvalifikacije, zaposlenim in brezposelnim. Običajno so brez sprejemnih izpitov, ko je dovolj vpisanih ne sprejemajo novih vpisov in ne nudijo stipendije. Vsi tečaji so brezplačni. Tudi za te tečaje bodo na razpolago informacije na sedežu centrov za solsko in poklicno orientacijo, ki so v teh dneh pred pričetkom tečajev na razpolago uporabnikom tudi v drugih dneh razen predvidenih od 9.00 do 12.00 in v ponedeljkih in četrkih popoldne od 15.00 do 17.00 ure.

Sedeži centrov za solsko in poklicno orientacijo so v Trstu ulica Sv. Franciska 37/II nadstropje tel.: 3775238, v Gorici v ulici Roma 7, tel.: 0481/386402, v Vidnu ulica Toppo 40, tel.: 0432 5552924, v Huminu ulici Trasagis 64/a tel.: 0432 970839, v Cerinjanu v ulici Zotto 2, tel.: 0431 35296.

V prihodnjih dneh pa bodo informacije o tečajih na razpolago tudi v vseh centrih »Informagiovani« v Deželi (Trst: Via Gatteri 12 - tel.: 040 3728490, Tržič Piazza G. Falcone e P. Borsellino, 7/r - tel.: 0481 798011, Gorica: Via Capuccini, 21 - tel.: 0481 537089, Videm: Via Crispi 47, - tel.: 0432 297163, Remanzacco: via Roma 44 - tel 0432 667780). Poleg tega bodo informacije o tečajih objavljene tudi na straneh internet deželne uprave: WWW.regio-nefvg.it/srefinv.btm.

PISMA UREDNIŠTVU

Organizator je SZ Sloga

Spotovano uredništvo PD

Pišemo Vam v zvezi z neljubim dogodkom, ki se je pripetil med nedeljsko proslavo v čast bazoviških žrtvam.

Pripetljaj ne bi bil sam po sebi omembe vreden, če ne bi predstavljal dolgotnega omalovaževalnega odnosa, ki ga »Odbor za proslavo bazoviških žrtev« ima do SZ Sloga, katerega planinski odsek že 18 let zapored organizira pohod na dan proslave. Pohoda se vsako leto udeležijo približno 200 planincev, ki prihajajo iz zamejstva in iz vse Slovenije.

Veliko število pohodnikov je mlajših. S to tradicionalno akcijo »prispeva« SZ Sloga vsako leto približno polovico udeležencev proslave.

Poleg pohoda moramo omeniti, da naše društvo že 20 let prireja mednarodne turnirje v odbojki za »Pokal bazoviških junakov« in na katerih so doslej nastopile te ekipe iz Slovenije, Hrvaške, Češke, Slovaske, Avstrije in Italije.

Po vsem povedanem se govorniku »Odbora za proslavo« g. Filiberto Benedicu primeri, da po desetletjih prvič omeni planinski pohod in odbojarski turnir, zaslugi zanje pa pripise: SPDT-ju Trst za pohod in SD Zarja za odbojarski turnir.

Molk ali ne omenjanje bi seveda tudi tokrat prenesli. Ne moremo pa mimo dogodka, ki je za poztvovne organizatorje in za celo SZ Sloga naravnost žaljivo.

S spoštovanjem odbor SZ Sloga

Sporni Anthony de Mello

Bilo je v tistih starih casih, ko sem verjel v pravljice. V nasi zamejski Nici je izhajal tehnik, ki me je sila zanimal. Nekdo me je »nahecal«, čes, da naj kaj napisem. Ko so moje umotvore objavili, so mi običajno pripisali sila zanimive pripise. Sele po zaslugi neke brihtne dame sem spoznal, da si me neka mularija, ki ji je komaj puh poganjal, je pa zelo visoko zlezla, zopet po zaslugi nekega klana, ki je zelo cenil De Mello, redno privoščuje!

Sam sem se s tem svojstvenim literatom srečal leta 1992. Tedaj je pri Herderju izšlo njegovo delo: »Wie Fisch im Wasser«. Slovenci so del tega prevedli kot zabja molitev. Ko sem tako neki večer primerjal nemski tekst s slovenskim, sem takoj odkril kar lepo število razlicic. Pa o tem naj pišejo drugi! Mene bolj zanima neka druga zgodba. Nekoč mi je kolegica, ki je »brihtala ta nas ljubi mladi rod s slovenskim jezikom« nekaj pripovedovala o teologiji. Mirno sem jo poslušal, kot vljuden kavalir, potem pa mimogrede pripomnil: »Je že tako, če je kaj nakracamo, se pač podrejamo pravopisu, v katerem jeziku je to. O teologiji pa lahko govori vsakdo, cetudi ne ve o tem nič!« Elegantna dama me je pogledala zelo postrani, kot je znala samo

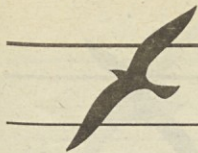
ona, in je odmarsirala v razred, jaz pa pravtako ponizno tudi sam za njo.

Na to sem se spomnil v avgustu, ko so nasi casopisi objavili, da je Kongregacija za verski nauk izdala posebni dekret, v katerem je zavzela negativno stališče do tega sila razvpitega, pri marsikomu celo zelo priljubljenega pisatelja. Jezik, kot tudi kultura sta podrejena nekemu narodu ali celini. Teologija pa je zadeva, ki zaobseže širše področje in je prav zato velikokrat lahko tudi v določenih odtenkih, ali z določenimi razlagami vsaj vprašljiva. To se je dogodilo tudi z De Mello. Z nekaterimi spisi - knjigami - je prišel do dokončne in odprte relativizacije vseh verstev, tudi krščanstva. Za njegovo interpretacijo duhovnosti obstaja družbena razsežnost, le kot navezanost, ki je vir nesreče, kot vsiljena programiranost, ki jo je treba brezpogojno opustiti. Celo politika opiše kot človeka, ki se je prepiral, da ne bo srečen, dokler ne doseže politične moci. Se bi lahko nasteval. V svojih spisih je presel v budizem, tega mu nihče ne more braniti, je pa zopet vprašanje: »Zakaj bi Cerkev ne spregovorila, če je bil že katoliški duhovnik?« Končno pa, nihče ni primoran, da teh knjig ne bere. Cerkev je pač povedala svoje stališče, za kar ima popolno pravico. Verjamem pa, da obstajajo diplomirane teologinje, ki kar v »avrah cvetijo«, pa ne samo od De Mellovih knjig, ampak tudi ob marsikateri, ki jo priporočajo pri našem zamejskem tedniku v nasi Nici.

Zanimiva je tudi ta ugotovitev. Jezuitski provincial, temu redu je namreč pripadal De Mello, za Jugovzhodno Azijo, pater Lisbert D'Souza je izjavil: »Imam občutek, da se duhovni pogled v nekatere spise De Mella razume zelo narobe... Istocasno opozarjam, da so številna besedila, ki so bila izdana z njegovim imenom, ponarejena in objavljena brez njegove vednosti in njegovega besedila. Sam jezuitski red priznava samo devet knjig, ki jim je avtor De Mello...« Sam sem odkril, da samo na nemškem knjižnem trgu lahko dobimo nad trideset (!) naslovov, ki nosijo De Mellovo avtorstvo...

Od De Mella se lahko tudi mi kaj naučimo, seveda če smo sploh sposobni se kaj sprejeti? V našem okolju pri predstavitvah knjig se sploh ne loči, kaj je praznoverje, kaj so običaji, kaj pa je religiozno izkustvo. Pred casom sem prebral pravo godljo ob zapisu o kamnu. Kakšno »ministro« je pisec spravil skupaj ob knjigi in seveda ob razstavi, si povprečen bralec skoraj ne more nacuditi. Ali kaj vse se nakraca ob predstavitvi te ali one knjige. Izgleda, da so nekateri nasi zamejci »izvoljen rod« za pisanje oslarij, sebi v cast, piscu v ponos, zanamcem pa v sramoto... Kljub vsemu sem vesel, da tudi nasi Primorski nam prinese zanimive informacije, ki nam lahko tudi koristno služijo...

Ambrož Kodelja

PRISELJENSTVO / POSVET OPENSKE SEKCIJE LEVIH DEMOKRATOV

»Gostoljubnost do tujcev je zlasti kulturno vprašanje«

Posegi upraviteljev in strokovnjakov - Kritično o javnih občilih

Pojav priseljevanja je tako zapleten, da ga je treba nujno obravnavati z različnih zornih kotov in s strokovnimi prijemi, do njega pa je treba predvsem imeti tvorni kulturni pristop. Kdor ga nima in kdor nima pravih informacij o tem lahko hitro nasede demagogskim akcijam in emotivnim odklonom, ki so na dnevnem redu. Predsinočni posvet levih demokratov (vodil ga je Uros Koren) v dvorani Kraske zadružne banke na Opcinah je imel kot glavni cilj cimvec objektivnih informacij o tem pojavu in po skoraj stiriurni razpravi je ta cilj tudi dosegel.

Senator Fulvio Camerini je uvodoma predstavil zakon, ki urejuje sprejemanje, bivanje in izgone t.i. ilegalnih pribežnikov in tistih, ki prosijo za politični azil. Priseljenstvo je sad revščine in je epohalni pojav, ki se bo v prihodnjih letih še povečal. V Italiji živi danes nekaj več kot milijon tujcev (1,7 odst. vsega prebivalstva), kar je malo v primerjavi z ostalimi razvitimi evropskimi državami, med katerimi prednjači Nemčija (6,5 odst. tujcev).

O razlikah med ilegalnimi pribežniki, ki jih na Trzaskem gostijo v luki, med političnimi begunci in redno registriranimi tujci je govoril trzaski odbornik Gianni Pecol Cominotto. Glede znane polemike o kasarni pri Banih je dejal, da je to resitev nakazala Prefektura, mestna uprava pa ji je nasprotovala, ker gre za preveliko strukturo, ki ne jamci varnosti in niti dostojnega bivanja gostov.

Bolj učinkovite so manjše strukture, ki jih uprava namerava urediti zlasti v centru mesta. Pecol Cominotto je izrazil upanje, da bo Trst s časom postal bolj gostoljubno mesto.

To upanje je izrazil tudi predstavnik skofijske Caritas Mario Ravalico, medtem ko je Franco Codega (ACLI) očital novinarjem, da prevečkrat površno in shizofreno poročajo npr. o ilegalnem prestopanju italijansko-slovenske meje. Tukajšnja meja ni tako prepustna, kot pišejo časopisi, je dejal Codega, ki je postregel s podatki o prestopanju meje med Nemčijo in Poljsko. V Furlaniji-Juljski krajini živi 35 tisoč tujcev (5 tisoč je samo Americanov v oporišču v Avianu), na Trzaskem pa je tujcev približno trinajst tisoč. Deset tisoč je delavcev iz predelov nekdanje Jugoslavije (zlasti iz Srbije in Hrvaske), ki držijo pokonci marsikatero gospodarsko panogo, začeni s gradbeništvo. V trzaskih solah je vpisanih približno 600 otrok teh delavcev, ki so v glavnem vsi redno zaposleni.

Trzaski odbornik Uberto Fortuna Drossi (posvet je zaključil izdelni svetovalec LD Bruno Zvech) je orisal strategijo Illyjeve uprave za sprejemanje pribežnikov. Tudi on se je navezal ne nekdanjo gostoljubnost Trsta (v času Marije Terezije so imele vse palače v središču mesta obvezno podstrešne prostore za reveže in pribežnike) ter izrazil pričakovanje, da bo Dezela na tem področju finančno podprla napore Obcine.

Udeleženci strokovnega posveta openskih levih demokratov (Foto KROMA)

Ali smo Slovenci res tako odprti in strpni do različnih?

Openski posvet je bil zanimiv, ker je občinstvu nudi številne informacije o pojavu priseljenstva in tudi zato, ker je odprl vrsto vprašanj in dilem, ki zadevajo naš vsakdanji odnos do tega pojava. S tega vidika je bil gotovo zanimiv in dragocen poseg Sonje Babič, ki je predstavila vlogo in dejavnost Dijaskega doma Srečko Kosovel. Slednji je - kot znano - sklenil posebno konvencijo z Obcino Trst za oskrbo in sprejem mladoletnikov (pobuda Ptčki brez gnezda) iz območij, kjer divjajo vojne in nasilje. O delu, ki ga na tem področju opravlja Dijaski dom se je pohvalno izrekel tudi občinski odbornik Gianni Pecol Cominotto.

Sindikalist CGIL Roberto Treu je izhajal iz dogodkov pri Banih, kjer se je velika večina tamkajšnjega prebivalstva z ljudsko peticijo opredelila proti ureditvi sprejemnega centra za begunce v nekdanji kasarni. Izrazil je začudenje nad tako množičnim odklonom, ki je lahko le delno razumljiv (morda podzavestni strah pred do-

datno asimilacijo) nikakor pa ne opravičljiv. Za vse to je po mnenju Treua delno kriva skrajno površna novinarska »informacija«, ki večkrat enači pribežnike s kriminalci, na take reakcije pa vplivajo tudi drugi, mogoče bolj subtilni mehanizmi, nad katerimi bi se morali Slovenci verjetno temeljito zamisliti.

Predstavnik CGIL je prepričan, da bi verjetno center za pribežnike negativno sprejeli tudi npr. v seslanskem Naselju Sv. Mavra, kjer živijo v glavnem istrski begunci in njihovi potomci, ki bi morali biti bolj občutljivi od ostalih do teh problemov. V resnici pa žal ni tako.

Za kroniko naj dodamo, da se bo zahodnokraški rajonski svet na jutrišnji seji najbrž ukvarjal z manjšim sprejemnim centrom za azilante, ki ga mestna uprava načrtuje v nekdanjem kriskem rekreatorski. Kot je znova poudaril odbornik Uberto Fortuna Drossi gre vsekakor začasno rešitev v pričakovanju dokončne ureditve bivšega zatočišča v Ul. Gozzi.

SINDIKALNA KRONIKA

Spor o sobotnem delu v Tovarni velikih motorjev

Prihodnji teden nova pogajanja o reorganizaciji dela v TVM

Spor, ki se je vnel med sindikati in vodstvom Tovarne velikih motorjev, so delno rešili na včerajšnji skupščini, prihodnji teden pa bo srečanje, na katerem bi morali preveriti celotno problematiko odnosov v obratu pri Boljuncu.

Do nesoglasja je prišlo zaradi nedavnega sklepa vodstva TVM, ki je prejšnji petek zvečer sporočilo zaposlenim v montažnem oddelku, da bodo delali v izmenah tudi v soboto in imeli dan počitka med tednom. Enotno sindikalno predstavništvo je napovedalo za včeraj enournno stavko in skupščino, ki je trajala od 10. ure do 15.30. Zadrževali so, naj sobotno delo, ki je sicer samočasno, izvajata dve izmeni brez nočnega dela in s pravocasnimi dogovarjanjem. Postavili so tudi problem

skorajšnje zapadlosti roka 30. septembra, do katerega je treba dokončati stiri motorje zato, da dodelijo delavcem nagrado v znesku 100 tisoč lir.

Sindikalni predstavniki in direkcija so se domenili za nekajdnevno podaljšanje omenjenega roka in za preureditev sobotnega dela. Vendar so bistveni problemi odnosov v TVM še vedno nerešeni in bodo zato sindikati in vodstvo podjetja prihodnji teden začeli pogajanja o celotni problematiki dela v obratu, na katerega so povabili pristojnega delovnega odbornika Dressija. Na dnevnem redu bo tudi vprašanje namestitve 80 delavcev, ki so v dopolnilni blagajni v pričakovanju novega obrata za izdelavo cevi na območju nekdanjega arzenala Sv. Marka.

NOVICE

Izraelski predstavniki na obisku pri županu

Trzaski župan Riccardo Illy je včeraj dopoldne sprejel na vljudnostni obisk predstavnike izraelskega podjetja OTI, ki je med najpomembnejšimi svetovnimi proizvajalci mikroelektronske tehnologije. OTI namerava odpreti v Trstu sedež, ki naj bi postal nekakšno razstavišče njenih tehnologij.

Dodatek k drugemu obroku plinskega olja po znižani ceni

Posebno podjetje za bencin po znižani ceni pri Trzaski trgovinski zbornici obvesča, da imajo prejemniki drugega obroka plinskega olja po znižani ceni pravico do dodatka. Drugi obrok je znesel 9.900 litrov, dodatek pa znasa se 1.600 litrov. Upravičeni lastniki avtobusov in kamionov imajo možnost, da registrirajo dodatek na svoje elektronske izkaznice od 1. do 20. septembra. Spomnimo naj, da so le-ti imeli možnost registriranja drugega obroka v prvotnem obsegu do 31. avgusta.

Natečaj za vzgojitelje v otroških jaslih

Občina Trst je razpisala natečaj za trideset mest vzgojitelja v otroških jaslih, od katerih so tri mesta za slovenske jasli. Na natečaj se lahko prijavi samo osebe brez stalnega delovnega mesta. Delovni čas bo 36 mesecev, mogoče tudi v časovnih presledkih. Prošnje je treba poslati do 17. septembra, za slovenske jasli je treba poznati slovenski jezik. Podrobnejše informacije lahko dobite na Uradu za natečaje - tel.: 040-6754312/6755675 ali na U. R. P. - tel.: 040-6754850 ali tudi potom interneta na naslovu: <http://www.comune.trieste.it/comune.htm>.

Računalniki v rekreatorski

V rekreatorski Pitteri v Ul. S. Marco 5 bodo danes ob 12.30 uradno predali namenu prvi vecpredstavniki oz. multimedialni center občinskih rekreatorskih. Uredili so ga v sodelovanju med občinskimi strukturami in računalniškimi podjetjem IBM. Vzgojitelji so sledili posebnemu tečaju, da bodo lahko nudili otrokom, ki obiskujejo vrtec in rekreatorski, najboljše oporo pri razvoju sodobnih multimedialnih dejavnosti.

Jelinčičevi biseri v knjigami Borsatti

Danes ob 18. uri bo v konferenčni dvorani knjigarne Borsatti v Ul. Ponchielli 3 predstavitev italijanskega prevoda knjige Dušana Jelincica Biseri pod snegom (Perle sotto la neve). Delo bo predstavil Luciano Comida.

Začasno ukinjeno postajališče pri Obelisku

Javno prevozno podjetje ACT sporoča, da zaradi del na progi openskega tramvaja bodo začasno ukinili postajališče nadomestne proge st. 4 pri Obelisku.

POLITIKA / STALIŠČI SVETOVALCEV GABROVCA IN VISIOLIJA

»Desnica ogroža vlogo Pokrajine«

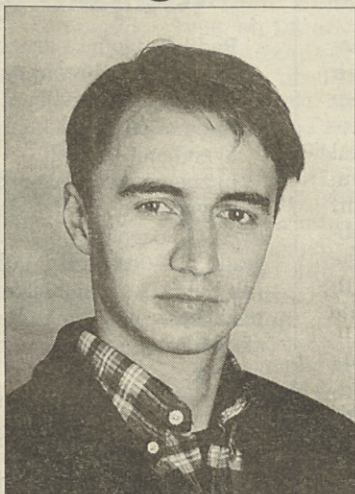
Nedavne politične spremembe v pokrajinski upravi (močna utrditev Nacionalnega zavezništva na skodo FI in posebno sredinskih sil) so resnici na ljubo dozivele zelo malo reakcij v političnih krogih. Desnica seveda uradno molči in se zakulisno prepira, drugi pa v glavnem pasivno spremljajo dogajanja. V uredništvu smo prejeli stališča o nadaljnjem zasuku na desno, ki sta nam ju poslali Igor Gabrovec (neodvisni svetovalec izvoljen na listi Oljke-LD) ter načelnik SKP Dennis Visioli.

Po zadnjih dogodkih lahko mirno ugotovimo - meni Gabrovec (na sliki desno) - da postaja položaj na Pokrajini vse bolj zastrbljujoč. Po dveh letih (ne) upravljanja je Codarinova večina ponovno dokazala, da je njena glavna skrb predvsem samodelitev oblasti in vpliva v ostalih javnih ustanovah in znotraj same pokrajinske strukture. Poglavitna vprašanja teritorija, problemi, pričakovanja in zahteve ljudi pa ostajajo vedno in vsekakor na mrtvem tiru.

»Učinkovitost pokrajinske uprave dodatno osiblja ne-

nehni spori v samem Polu svobosc, kjer je tudi upostevajoc zadnje spremembe v sestavi samega odbora ze dokaj jasno, da je predsednik Codarin popolnoma v rokah Finijevih pristasev. Predlogi, pobude in ze sama svetovalska vprašanja ter protesti opozicije ostajajo brez vsakega dogovora in večkrat sploh ne pridejo na dnevni red. Medtem pa se večinski svetovalci v Codarinovo potuho izzivljajo s

provokativnimi pobudami, kakršna je npr. najnovejši predlog o preimenovanju zgorniške sole "1. maj 1945"«.

Pripravljenost na dialog, ki je do danes označevala nase pojmovanje konstruktivne opozicije, se v bistvu v danih okoliščinah izkazuje za neučinkovito kot nezaslužen dar Codarinovi upravi. Vloga in pomen svetovalcev opozicije - piše Gabrovec - postajata vsevečja nez-

nanka, geslo o nepotrebnosti Pokrajine pa vse pogostejši in opravičen refren.

Zelo kritičen do Codarinova, njegovih izbir in o (ne) delu njegove uprave je tudi Visioli (na sliki levo). Ta odbor je po njegovem doslej deloval le na osnovi sloganov in podobno, saj se ni resno lotil niti enega velikih problemov, ki zadevajo sicer omejene pristojnosti Pokrajine. Groteskna dejanja, ki že mejijo na farso, so na dnevnem redu, kot prica žal že ustaljena navada svetovalcev večine, da ob vsakem najmanjšem notranjem sporu in razhajanju enostavno zbežijo iz seje dvorane.

Nedavne spremembe v odboru so po mnenju svetovalca SKP hud politični signal zlasti za Slovence, saj zadeva resorja kulture in solstva, ki od blizu zanimata manjšino ter istočasno tudi okoliške občine, ki imajo na drugih področjih malo skupnega s Pokrajino. Dodatni zasuk na desno bo zaostril opozicijo SKP, napoveduje Visioli, ki upa, da bodo to pot ubrali tudi svetovalci Oljke.

KONVENCIJA OBČINA-BONAWENTURA

Možnost mladim za javen nastop

V gledališču Miela Oder mladih

Od oktobra do decembra bodo lahko najrazličnejše skupine mladih, že organizirane ali priložnostne, in tudi posamezniki nastopili v gledališču Miela. To je osnovni pomen dogovora med trzaskim občinskim odborom za izobraževanje, mladinsko problematiko in enake možnosti in zadrugo Bonawentura, ki upravlja gledališče Miela. Vsebinsko konvencije so včeraj predstavili na trzaskem županstvu, o njej sta v imenu občinske uprave govorila odbornica Maria Teresa Bassa Poropat in odgovoren za sektor občinskih rekreacijev in poletnih centrov Pier Paolo Olla, zadrugo Bonawentura pa so zastopali predsednik Gianni Torrenti, direktorica Rossella Pisciotto in članica odbora Elena Zelco (f. KROMA).

Na včerajšnji novinarski konferenci je bilo večkrat poudarjeno, da je Oder mladih, kot so poimenovali projekt, ne samo namenjen, temveč tu-

di zaupan mladim. Starostno mejo so zavestno pomaknili do 30. leta, tako da se lahko za pobudo prijavi mladi od 14. do 30. leta, v skupinah ali kot posamezniki. Izdelati in poslati morajo predlog, in sicer v gledališče Miela (Trg Duca degli Abruzzi 3, tel. 040/365119 ali pa organizacijskemu tajnistvu pobude (Ul. del Teatro 5, 4. nadstropje, soba st.16, tel.040/6754346). Rok za oddajo predlogov zapade ob 11. uri 30. septembra, v njih

pa morajo zainteresirani navesti ob osnovnih podatkih sooblikovalcev predvsem natančen opis predstave-pobude, ki jo nameravajo izvesti.

Ob zadovoljstvu, da je končno prislo do dogovora (povpraševanje po primernih prostorih za nastope ljubiteljskih skupin mladih je namreč že pred leti prislo do izraza), pa so soudeleženi pri dogovoru predvsem izpostavljali novost pristopa. Mladi bodo namreč povsem protagonisti: ob tem, da morajo izdelati osnutek pobude (predloge bo pregledala posebna komisija), ga bodo morali vsestransko uresničiti, tako z organizacijskega kot z umetniškega vidika. Gledališče Miela bo mladim nudilo prostor (obe dvorani in bar), vse razpoložljive tehnične naprave, koncertni klavir in tehnično osebje. Prijavljene skupine ali posamezniki bodo imeli na voljo 20 dni v obdobju od začetka oktobra do konca decembra, da predstavijo zamisljeno pobudo (lahko gledališko-glasbeno ali tudi konferenco). bip

NOVICE

Lutkovno gledališče sinoči v Repnu drevi pa v Dolini

V okviru pobud, ki jih Pokrajina ponuja pod skupnim naslovom ProvinciaAssieme - S Pokrajino skupaj, se nocoj v Dolini obeta nastop lutkovnega gledališča. Na Gorici, glavnem vaškem trgu, se bo namreč ob 20.30 predstavila skupina kulturnega društva Burattini e Cantastorie, ki jo vodi Roberto Leopardi, priznan in na mednarodni ravni uveljavljen gledališki ustvarjalec. Gre za pravi dogodek, ki so mu že sinoči lahko prisostvovali v Repnu in bo jutri v gosteh tudi v Zgoniku.

Leopardi in njegovi sodelavci bodo ustvarili vzdusje pouličnega gledališča, v katerem nekako prosto in brez že vnaprej določenega vrstnega reda umetniki oblikujejo predstavo. Nastopili bodo lutkarji, klovni, rokooborci, potujoči pevci, pipovedovalci in sploh taki mojstri, ki s svojimi spretnimi igrami očarajo in privabijo pozornost otrok in odraslih. Prav na pobudo Leopardija, ki je že večkrat sodeloval tudi z društvi in organizacijami slovenskega okolja, bo lutkovna predstava v slovenscini: tovrstna ustvarjalnost daje sicer prednost drugim oblikam izražanja, vsekekor pa je razveseljiva tovrstna pozornost do našega narodnostno mešanega občinstva. V primeru slabega vremena nocojsnja predstava v Dolini ne odpade, bo namreč v predverju občinskega gledališča France Prešeren v Boljuncu. (dam)

Praznik središča Mitje Čuka

Ob desetletnici delovanja Vzgojnozaposlitvenega središča Mitja Čuk bo danes pod sotorom v parku openskega Finzgarjevega doma srečanje s predstavniki vzgojnozaposlitvenih centrov iz Trsta in Slovenije. Uvodnemu srečanju bo ob 14.30 sledila zabava - presenečenje »Igre brez zaprek«, pozno popoldne pa bodo zaigrali mladi člani Zamejskega kvinteta. Ta skupina bo popestrila tudi jutrišnjo »Družinsko srečanje«, namenjeno družinam, ki bi rade izkazale solidarnost in spoznale družine s posebnimi značilnostmi. Isti večer ob 20.30 bo nastopila proseška godba.

V Miljah aretirali Nizozemca s pribežniki

V blizini Milj so karabinjerji v noči na torek ustavili avtomobil nizozemskega državljanca, ki je imel v vozilu pet romunskih pribežnikov, med njimi tudi 7-letno deklico in njeno mamo. Okrog 50 let star Nizozemec je imel pri sebi fotografije golih otrok, na katerih je bila tudi omenjena deklica, zato so ga miljski karabinjerji aretirali z obdolžitvijo favoriziranja ilegalne imigracije in posesti pornografskega materiala z mladoletnimi osebami. Novica se je v Trstu izvedela komaj sinoči, preiskovalci pa so o vsej zadevi skrajno rezervirani.

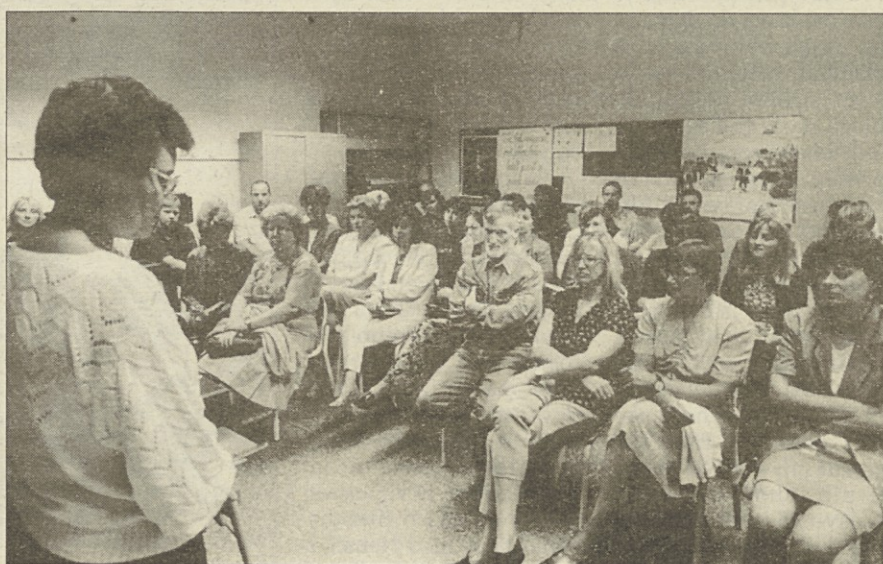
ŠOLSTVO / SEMINAR ZA ŠOLNIKE

Poudarek književni vzgoji in »prijazni šoli«

Ocena pedagoške svetovalke Andreje Duhovnik

S predavanji za vzgojitelje in učitelje na nižji srednji soli Frana Levstika na Proseku se je zaključil letosnji seminar za slovenske solnike, ki sta ga priredila slovensko solsko ministrstvo in Zavod za solstvo Republike Slovenije ob sodelovanju deželne solskega urada ter trzaskega in goriskega solskega skrbništva.

Ob koncu seminarja je pedagoška svetovalka Andreja Duhovnik (ki ga je strokovno pripravila s prof. Danilom Stekarjem) izjavila, da je bila letošnja izvedba po njenem mnenju zelo uspešna. Poudarek je bil na književni vzgoji od vrta do višje srednje sole in reševanju konfliktov v soli, oziroma tako imenovanemu projektu »zdrave sole«. Tudi letos (tretjič) so se seminarja udeležili tudi solniki iz goriske pokrajine, kar pomeni, da postaja njihova prisotnost na seminarju po-

membna stalnica v zamejskem solskem sistemu.

Duhovnikova je poudarila, da se je letosnji seminar navezal na lanskega, kar je predstavljalo nekakšno kontinuiteto dela pri izpopolnjevanju solnikov. Tako se je na uradnem odprtju dr. Zgaga navezal na lanskoletno temo, profesorji so nadaljevali s tematiko retorike. Pedagoška svetovalka je posebej omenila nekaj - po odzivu prisotnih - zelo uspešnih predavanj: profesorji so se množično udeležili predavanj o konstruktivni komunikaciji in reševanju konfliktov v soli, iz česar gre sklepati, da je to očitno zgoda tema. Izreden je bil tudi odziv učiteljev na temo kako naj učitelj uči. Podčrtala je tudi simultano predavanje, ki je predstavljalo novost na uradnem odprtju, ter sprejem za solnike, ki ga vsako leto priredi slovenski generalni konzulat v Trstu. Se-

minar ni namreč zgolj strokovno izpopolnjevalna pobuda, temveč tudi priložnost za srečanje in izmenjavo mnenj med zamejskimi solniki.

Prof. Duhovnikova pa se je zaustavila tudi ob nekaterih manj blestecih aspektih seminarja. Tako je opozorila, da se je predavanj za profesorje udeležila povprečno le tretjina vseh profesorjev, po-

sebej pa je bila razočarana nad udeležbo na predavanju in delavnici o novejših slovenskih pogledih na pouk književnosti. Njena zadrega pred predavateljico prof. Božo Krakar Vogel zaradi le kakih desetih prisotnih je bila velika, pa jo je predavateljica »potožila«, čes da bo v manjši skupini delo bolje steklo...

Urnik vrtcev

Občina Devin Nabrezina sporoča, da se bo pouk v občinskih otroških vrtcih z italijanskim učnim jezikom v Sesljanu in slovenskim učnim jezikom v Sempolaju in Mavhinjah začel v ponedeljek, 14. septembra, in sicer do 25. septembra od 8. do 13. ure (brez kosila), od 28. 9. do 30. junija 1999 pa od 8. do 16. ure. Na osnovi morebitnih prosenj je predvidena možnost odprtja že ob 7.30 in zaprtja ob 16.30.

Kmalu nove kabine na meji pri Rabujezu

Trzaska prefektura je včeraj sporočila, da bodo v prihodnjih dneh pričeli nastavljanje kabin z zvišanim zračnim pritiskom na mejnem prehodu pri Rabujezu. V kabine bo pritekal čisti zrak z rahlo zvišanim pritiskom, tako da ne bo zunanji onesnaženi zrak mogel v notranjost in osebje obmejne policije in finančne straže ne bo več moralo vdihovati strupenih plinov reke vozil, ki se počasni vije skozi mejni prehod.

Preureditev kabin, ki se bo začela 15. septembra in bo trajala nekaj tednov, bo stala terjala investicijo 830 milijonov lir. Dela bodo izvedli pod nadzorstvom urada za javna dela.

V času preurejevanja kabin bodo preusmerili del prometa, ki sicer poteka skozi ta mejni prehod, vendar bo omejitev zadevala samo tovorni promet v smeri iz Italije proti Sloveniji, ki ga bodo preusmerili na Fernetico. Pri Rabujezu ne bodo opravljali carinskih formalnosti, pač pa bodo omogočili samo prehod meje; carinske obveznosti za prehod meje pri Rabujezu, sporoča prefektura, bodo lahko opravili pri vsakem carinske uradu na Trzaskem.

Cez čas bodo podobne kabine uredili tudi na mejnih prehodih pri Pesku in na Ferneticih.

Razpis natečaja za izvirno radijsko igro

Radijska igralska družina Radijski oder razpisuje brezimni natečaj za izvirno, še neobjavljeno in nepredvajano radijsko igro, ki obravnava

- življenje ob meji
- znanstveno fantastiko

Nagrajeni bosta dve deli za vsako vrsto (1. nagrada po 1.00.00, 2. nagrada po 700.000 lir). Poleg nagrajenih del bo komisija lahko izbrala se nekaj besedil, ki jih bo Radijski oder skupaj z nagrajenimi uvrstil v svoj spored.

Besedila v dveh čitljivih tipkanjih izvodih (format A4) je treba poslati do 30. novembra 1998 na naslov Radijski oder, ul. Donizetti 3, 34133, Trst. Rokopisi morajo biti opremljeni samo z geslom ali sifro. Točni podatki o avtorju in njegov naslov naj bodo v zaprti kuverti, opremljeni z istim geslom ali sifro. Igra naj ne traja več kot 45 minut. Radijski oder deluje v Trstu že več kot preddeset let. Največ sodeluje z radiom Trst A, v zadnjih letih tudi z Radiom Slovenija. Po uspelem natečaju za radijsko igro, ki ga je razpisal ob petdesetletnici delovanja l. 1997, želi znova spodbuditi k pisanju radijskih del tako avtorje iz zamejstva in zdomstva kot iz osrednje Slovenije.

NARAVOVARSTVENIKI

Legambiente priredila prvi delovni tabor na Krasu

»Medobčinski kraski park« je naslov prvega delovnega tabora italijanske vsedrjavne naravovarstvene organizacije Legambiente v občini Devin-Nabrezina, ki se odvija v prvi polovici septembra. Kot smo lahko že začetka brali v glasilu organizacije, je tabor prvotno predvideval razne akcije čiščenja sesljskih plaz, nekaterih arheološko pomembnih območij in nekaj obce znanih jam.

Skupina približno osemnajstih prostovoljcev, ki prihajajo iz različnih italijanskih dežel, se je tako prvega septembra nastanila v bivši slivenski osnovni soli, vendar se njihov delovni program dokaj razlikuje od predvidenega. Na predlog in sporazumno s službo občinskih protipožarnih prostovoljcev se je namreč naravovarstveni team podal na Grmado, kjer se ves teden čisti zaraščeno gozdno pot, ki od Cerovelj vodi do samega vrha vzhodnokraskega griča. Devinsko-nabrežinska uprava je pobudo podprla preko programa ProvinciaAssieme - Skupaj s Pokrajino, in sicer tako, da je prostovoljcem ponudila brezplačno uporabo občinske sole v Slivnem ter kosila in večerje v menzi sesljskega doma za obnemogle.

Kot nam je povedal predsednik trzaskega krožka Legambiente Verdeazzurro Claudio Sini-scalchi, je namen tega prvega tabora na Krasu

predvsem promocija in spoznavanje Krasa v vseh njegovih naravističnih, geoloških, jamar-skih in kulturnih značilnostih. Vendar pa se je prav kar zadeva kulturni vidik organizatorjem nekoliko zataknilo. Vzporedno postavili so namreč sodelovanje z najrazličnejšimi krajevnimi organizacijami in ustanovami, od Gozdarske straže, Civilne zaštite, občinskih prostovoljcev, vse do Cebelarskega konzorcija, Združenja Alpincev, Planincev CAL... s slovenskimi društvi pa ni bilo direktnega stika, ko pa skupina prostovoljcev s severne, srednje in južne Italije vendarle čisti in usposablja gozdno stezo pri znatnih slovenski vasi Cerovlje.

»Spodrsrlaj nikakor ni bil namen«, nam je zagotovila predstavnica organizatorjev Egle Turco, ki je sama že povabila na družabni večer tudi podzupanje Marizo Škerk z namenom, da zelenim prostovoljcem spregovori o slovenski prisotnosti na tem območju. Mimo tega pa gre organizaciji Legambiente gotovo priznati veliko zaslugo, da delovna skupina v teku osmih dni prostovoljno vlaga skupno tristoštirideset ur dela v plemenitenje našega teritorija. Za naslednji tabor pa si vsi skupaj obetamo večje sodelovanje z domačinimi kulturnimi in športnimi društvi, ki - tudi mimo strokovnjakov - teritorij najbolje poznajo in obvladajo. (gb)

ARS NOVA
prireja koncert skupine
EVASION
Na sporedu Piazzolla in Bolling
v petek, 11. septembra ob 20.30
na borjaku pri Terconovih v Slivnem

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA,
9. septembra 1998
PETER

Sonce vzide ob 6.35 in
zatone ob 19.28 - Dolzi-
na dneva 12.53 - Luna
vzide ob 21.28 in zatone
ob 10.00

Jutri, CETRTEK,
10. septembra 1998
NIKOLAJ

VREME VČERAJ OB
12. URI: temperatura
zraka 22,2 stopinje, zrač-
ni tlak 1010 mb ustaljen,
vlaga 59-odstotna, veter
vzhodnik 17 km na uro,
nebo oblačno, morje sko-
raj mirno, temperatura
morja 22,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
Umrli so: 59-letni Di-
no Cossovel, 71-letna
Miranda Rigo, 85-letna
Antonia Cannone, 93-
letni Vincenzo Colonna,
79-letni Vladimiro Sirca,
88-letna Maria Toncich,
73-letna Angelina Log-
gia, 93-letna Olga Mon-
do, 78-letni Giuseppe
Benci, 88-letna Amedea
Andreuzzi, 60-letni Pao-
lo Petelin, 89-letni Aldo
Brumat.

LEKARNE

Od ponedeljka, 7. do
sobote, 12. septembra
1998

Normalen urnik
lekarn od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi
od 13.00 do 16.00

Korzo Italia 14 (tel.
040 631661), Largo S.
Vardabasso - ex Ul. Zo-
rutti 19 (tel. 040
766643), Zavlje - Ul.
Flavia 89 (tel. 040
232253).

Zgonik (tel. 040
229373) - s predhodnim
telefonskim pozivom in
z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi
od 19.30 do 20.30

Korzo Italia 14, Largo
S. Vardabasso 1 - ex Ul.
Zorutti 19, Ul. Giulia 1,
Zavlje - Ul. Flavia 89.

Zgonik (tel. 040
229373) - s predhodnim
telefonskim pozivom in
z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od
20.30 do 8.30

Ul. Giulia 1 (tel. 040
635368).

Za dostavljanje zdra-
vil na dom tel. 040
350505 -

TELEVITA
Urad za informacije
KZE-USL - tel. 040
573012.

Urad za informacije
KZE deluje od pone-
deljka do petka od 8. do
13. ure. - tel. 040
573012.

Dežurna zdravstvena
služba

Nocna služba od 20.
do 8. ure, tel. 040 118,
predpraznična od 14. do
20. ure in praznična od
8. do 20. ure.

PROSVETNO DRUŠTVO KOLONKOVEC
se iskreno zahvaljuje ustanovam, ki so prispevale k
uspehu našega vaškega PRAZNIKA SOLATE:
TRZASKA TRGOVSKA ZBORNICA, TRZASKA
POKRAJINA, ZADRUŽNA KRASKA BANKA,
KMECKA BANKA, KMECKA ZVEŽA, PROSVET-
NO DRUŠTVO KOLONKOVEC, RAJONSKI SVET
VALMAURA-SV. SERGIJ, KMECKA ZADRUGA
Odbor društva se iskreno zahvaljuje tistim članom,
ki so pripomogli k uspehu društvenega praznika.
Predsednik Josip Stancic

ARS NOVA prireja
koncert skupine EVA-
SION. Na sporedu Piazz-
olla in Bolling. V petek,
11. septembra ob 20.30
na borjaku pri Terconov-
vih v Slivnem.

50. JUBILEJNI MA-
RIJANSKI SHOD - v pe-
tek, 11. 9., ob 20. uri pod
sotorom v Marijaniscu
na Opcinah predstavitev
brosure ob 50. Marijan-
skem shodu, video reci-
tal o letosnjem romanu
kipa fatimske matere
božje v mesecu maju in s
tem povezana razstava
fotografij. V soboto, 12.
9., ob 20. uri: KONCERT
MARIJINIH PESMI. V
nedeljo, 13. 9. JUBILEJNI
SHOD, ki ga bo vodil
trzaski skof msgr. EV-
GEN RAVIGNANI. Shod
se bo prišel ob 15. uri v
cerkvi na Opcinah, ob
15.30 procesija po vasi.

IZLETI

MLADINSKI DOM
BOLJUNEC obvešča, da
je odhod avtobusa na iz-
let na Visarje v soboto,
12. septembra ob 7.30 iz
domače Gorice v Boljun-
cu.

40-LETNIKI dolinske
občine organizirajo v ne-
deljo, 13. septembra
»krizarjenje z glasbo«
po slovenski obali. Za infor-
macije pokličite na-
slednje tel. stev.: 040 -
231889 (Edvin), 820034
(Renzo), 383282
(Franko), 232116 (Ful-
via).

SKD CEROVLJE-
MAVINJE prireja v ne-
deljo, 13. septembra, iz-
let v Gardaland. Odhod
iz Sesslana ob 6. uri. Za
informacije in rezervacije
pokličite na tel. 040-
2916110, do petka, 11.9.
od 20. do 21. ure.

DRUŠTVO SLOVEN-
SKIH UPOKOJENCEV
TRST prireja 24.9.1998
izlet ob obisku pobrate-
nega društva upokojen-
cev Ilirska Bistrica v Do-
berdob (sprejem pri zu-
panu, položitev venca
pri spomeniku padlim).
Ker poteka letos 80 let od
konca prve svetovne voj-
ne, bomo obiskali prizo-
nišče bojev in muzej na
Vrhu sv. Mihaela. Vpis
15. septembra, ob 9. uri,
na sedežu društva - Ul.
Cicerone 8. Tel. 040-
360324. Vabimo clane,
da se odzovejo in vpisejo
na izlet s katerim vrača-
mo gostoljubje pobRate-
nega društva, ki nas je
gostilo julija letos.

KLUB PRIJATELJST-
VA bo priredil v soboto,
19. septembra izlet na
Belopeska jezera. Cas za
vpis je vključno do 15.
septembra v trgovini For-
tunato blizu cerkve Sv.
Antona Novega v Trstu,
Ul. Paganini 2, kjer bomo
dobili ostala navodila.

ZVEŽA UPOKOJEN-
CEV SPI-CGIL iz Rojana
organizira 20. septembra
1998 izlet na Brione z
ladjo Marconi. Informa-
cije in ogled programa na
sedežu zveže v Ul. L.
Stock 9/A ob pone-
deljkih, sredah in če-
trtkih od 9. do 12. ure.
Tel. st. 040-420622, 040-
363336 ali 040-911211.

50-LETNIKI občine
Zgonik in Devin-Na-
brezina prirejajo 17. ok-
tobra izlet in ogled be-
neskih vil ob reki Pad.
Udeleži se ga tudi ti, ne
bo ti zal. Pokliči ob uri
obedov na tel. st. 040-
200522 - Bogomil, 040-
200757 - Jozica ali 040-
229293 - Gigi.

ŠOLSKE VESTI

RAVNATELJSTVO
ZNANSTVENEGA in
KLASICNEGA LICEJA
»F. PREŠEREN« spo-
roča, da se pouk za
dijake, ki so izdelali raz-
red na osnovi ur. 266/97

(z »zvezdicami«) začne
danes, 9. septembra, ob
8. uri. Udeležba pri
pouku je obvezna.

UCITELJI OSNOVNE
SOLE NABREZINA ob-
veščajo, da bo solska
masa v soboto, 12. sep-
tembra ob 9. uri.

UCITELJI OSNOVNE
SOLE SEMPOLAJ ob-
veščajo, da bo solska
masa v nedeljo, 13. sep-
tembra ob 10.30.

UCITELJI OSNOVNE
SOLE ZGONIK-ŠALEZ
obveščajo, da bo solska
masa v ponedeljek, 14.
septembra ob 16.30.

SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE obvešča, da je
v zvezi z uvedbo nove
glasbene smeri na nizji
srednji soli Sv. Ciril in
Metod trzasko solsko
skrbništvo odredilo, da
zapade rok za predloži-
tev prosenj za vključitev
v seznam usposobljenih
za poučevanje klavirja,
klavirske harmonike, ki-
tare ali prečne flavte dne
15. septembra 1998.
Prosnje na nekolko-
vanem papirju sprejema
trzasko skrbništvo, ul.
Cumano 2. Prosilci naj v
prosnji izjavijo, da so
slovenskega maternega
jezika.

URAD SINDIKATA
SLOVENSKE SOLE, Ul.
Carducci 8, tel.-fax
040/370301 posluje ob
torkih in četrtek, od 16.
do 17.30.

ČESTITKE

Soletniki in prijatelji
iskreno čestitajo MERI
ZERJAL (Fic) iz Boljun-
ca ob okroglem jubileju
in ji želijo se na mnoga
srečna in zdrava leta.

Danes v Boljuncu ME-
RI slavi svoj lepi okrogli
rojstni dan. Se mnogo
srečnih, zdravih in vese-
lih takih dni ji želijo
Giordana in Karleto.

OBVESTILA

KD RDECA ZVEŽDA
v sodelovanju s Pokraji-
no Trst vabi na pred-
vajanje filma TRE UOMI-
NI E UNA GAMBA, da-
nes, 9. septembra, ob
20.45 na odprtem pred
sportno-kulturnim cen-
trom v Zgoniku. V pri-
meru slabega vremena bo
film v dvorani.

MePZ VISAVA ob-
vešča, da bo prva vaja
danes, 9. septembra, ob
20.30. Vabljeni vsi se-
danji in tudi novi pevci.
Tel. 040-422582.

VZS MITJA CUK in
SKLAD MITJA CUK va-
bita na 10-letnico Vzgoj-
nozaposlitvenega sre-
disca Mitja Cuk v park
Finzgarjevega doma na
Opcinah: danes, 9. 9.
1998, ob 14. uri, srečanje
vzgojnozaposlitvenih
sredisc; ob 14.30 igre
brez zaprek, ob 18. uri
igra Zamejski kvintet. Ju-
tri, 10. 9. 1998, ob 19. uri
Družinsko srečanje za
vse, ki želijo izraziti soli-
darnost družinam s po-
sebnimi značilnostmi in
preživeti lep večer v
njihovi družbi ob mrz-
lem bifeju in domači
pijaci, koncertu Godbe-
nega društva Prosek ter
razvedrilnih zvokih Za-
mejskega kvinteta. Infor-
macije in rezervacije na
tel. 040-212289 ali 040-
215220.

GLASBENA MATICA
TRST - Sola »M. Kogoj«
vpišuje nove gojence za
solsko leto 98/99 do ju-
tri, 10. septembra vsak
dan od 10. do 12. ure.
Informacije dobite na tel.
st. 040/418605, Ul. Man-
na 29. Lanske gojence
prosimo, da potrdijo vpis
cimprej.

MPZ UPOKOJENCEV
IZ BREGA obvešča vse
pevce, da bo prva pevska
vaja jutri, 10. septembra,
ob 20. uri v mali dvorani

gledališca F. Prešeren v
Boljuncu. Vabljeni so tu-
di novi ljubitelji petja.

KMECKA ZVEŽA ob-
vešča vse obdelovalce in
kmete, ki nimajo številke
IVA, da zapade jutri, 10.
septembra rok za placilo
drugač obroka socialnih
dajatev (ex SCAU). Oben-
em obvešča vse tiste, ki
so v posesti številke IVA,
da morajo omenjeno
placilo izvršiti do 15.
septembra na obrazcih
INPS-F24.

SRENJA IZ BORSTA
IN ZABREZCA organizi-
ra v soboto, 12. t. m. od
8. do 13. ure prostovolj-
no akcijo za popravilo
poljskih poti. Vabljeni
vsi uporabniki.

GLASBENA MATICA
iz Trsta, sola M. Kogoj
prireja v soboto, 12. in v
nedeljo, 13. septembra
seminar priznanega har-
monikarja Vladimirja
Zubitskega. Teme semi-
narja: kromatični sistem
(italijanski, ruski),
prehod iz klavirske har-
monike na gumbno,
prehod iz standardnih
basov na melodične,
meh (Bellow-shake, Ri-
cochet). Možne bodo tu-
di advicije učencev. Ker
so teme seminarja zani-
mive in informacije po-
trebne za vsakega peda-
goga, ste vsi harmonika-
rski učitelji in učenci
visjih letnikov lepo va-
bljeni na ta seminar.
Informacije na GM-Trst,
tel. st. 040-418605.

NA KATINARI pri ka-
pelici Kraljice miru bo v
nedeljo, 13. septembra
ob 9.30 darovana sv.
masa.

MPZ F. VENTURINI
obvešča vse pevce, da bo
prva vaja v torek, 15.
septembra, ob 20. uri v
Domu A. Ukmar pri
Domju. Vljudno vabimo
seveda tudi nove pevce.
Obenem obveščamo, da
bomo imeli 2. oktobra
vazen nastop. Pridite!

P R E D S E D N I K
DIJASKE MATICE spo-
roča članom, da bo Iz-
redni občni zbor podpor-
nega društva DIJASKA
MATICA v torek, 15.
septembra, ob 20. uri, v
Gregorčičevi dvorani,
Ul. S. Francesco 20 v Tr-
stu, z dnevnim redom: 1.
poročilo predsednika, 2.
razprava, 3. sprememba
statuta. Izrednemu obc-
nemu zboru bo sledil
redni občni zbor v istem
kraju, ob 21. uri z dnev-
nim redom: 1. izvolitev
novih organov, 2. razno.

BI RADI PREPEVALI
Z NAMI? MePZ F. VEN-
TURINI vas prisrčno va-
bi na prvo pevsko vajo
nove sezone, ki bo v to-
rek, 15. septembra, ob
20.30, v kulturnem
društvu F. Venturini pri
Domju.

ODBOR ZA LOCENO
UPRAVLJANJE JUSAR-
SKEGA PREMOŽENJA Z
OPCIN je podaljšal rok
za secnjo drv za domaćo
uporabo na juserskih
gozdnih površinah za se-
zono 1998/99. Openski
upravitelci, ki namera-
vajo sekati drva v tej se-
zoni, so vabljeni, da
predstavijo prošnjo do
15. 9. 1998 na tajništvo
odbora, v novi občinski
izpostavi na Opcinah v
ul. Dobrerdob st. 20/3.

DEKLETA PEVSKE
SKUPINE F. VENTURI-
NI vabijo vse nove in sta-
re prijateljice na prvo
pevsko vajo nove sezone,
ki bo v četrtek, 17. sep-
tembra, ob 19.30, v kul-
turnem društvu F. Ven-
turini pri Domju.

SLOVENSKI KUL-
TURNI KLUB vabi v so-
boto, 19. septembra ob
19.30 na ples. »Festini«
z naslovom ZBOGOM PO-
LETJE, DOBRODOSLA
JESEN bo v Finzgarjevem
domu na Opcinah.

ODBOR ZA MLADIN-
SKO PASTORALO vabi
na 18. VSESLOVENSKO

SREČANJE MLADINE v
Stični, ki bo v soboto, 19.
septembra z začetkom ob
10. uri. Na sporedu bo
pricevanje sarajevskega
kardinala Vinka Puljica,
masa, ki jo bo vodil lju-
bljanski nadskof Franc
Rode, in koncert Vilija
Resnika s prijatelji. Infor-
macije nudi Ivo Krže, tel.
st. 040-311975.

PLAVALNI KLUB
BOR vpisuje v sezoni
98/99 v začetne in na-
daljevalne plavalne
tečaje otrok od 4. leta
dalje ter rekreacijo za
odrasle in mladino v
večernih urah. Za infor-
macije javite se od 18. do
19.30 vsak dan od 7. do
11. septembra na tel. st.
040-226203.

REKREATIVNA SEK-
CIJA SZ BOR organizira
za zenske in moške: ju-
tranjo telovadbo za sta-
rejše (Krut) in odrasle,
popoldansko vadbo za
odrasle, aerobiko za mla-
de, vadbo z glasbo za sta-
rejše, večerno telovadbo
in odbojko. Za informa-
cije tel. v urad 040-51377
(od 11. do 13.30) ali po-
poldne na 040-299269
(Silva).

KRUT prireja 7 oz. 14-
dnevno bivanje v Sciac-
chi na Siciliji od 16. ok-
tobra dalje. Vpis in infor-
macije na sedežu krožka
v Ul. Cicerone 8. Tel.
040-360072.

OBCINSKA KNJIZNI-
CA V SALEZU je odprta
ob ponedeljkih in sre-
dah, od 15. do 19. ure.

OBCINSKA KNJIZNI-
CA v Boljuncu je ponov-
no odprta javnosti s sle-
decim urnikom: vsak to-
rek in petek, od 14. do
18. ure.

MALI OGLASI

tel. 040 7786333

ZADRUGA isce
spremljevalca prizadetih
otrok z osebnim avtomobi-
lom od ponedeljka do
petka od 8.30 do 13. ure.
Tel. st. 040-410161.

NA RAZPOLAGO
imam se dva mladiča
kraskega ovčarja. Za
informacije tel. na st.
040-228388.

PRODAM grozdje
(malvazija) za vino na tr-
sti. Tel. st. 040-225115 ob
uri obedov.

PRODAM nerabljeni
pokončni klavir. Tel.
040-572612.

ZARADI SELITVE
prodam kompletno dvo-
posteljno otroško sobo v
odličnem stanju. Tel. st.
040-212450 od 19. do 21.
ure.

FRIZERSKI SALON v
dolinski občini isce
izkušeno delavko ali
vajenka z veseljem do te-
ga poklica. Tel. 040-
228807 - v ponedeljek in
torek od 12. do 20. ure, v
četrtek, petek in soboto
od 9. do 17. ure.

SLUŽBO dobi gospa-
gospodična v Euro resta-
vaciji v Palace Hotelu v
Gorici. Potrebna strokov-
nost in znanje jezikov.
Ponudbe poslati na Fax
st. 0481-31658.

PRODAM stroj za po-
mivanje kozarcev, prime-
ren za osmico. Tel. 040-
228117.

PRODAM KNJIGE za
1A razred Znanstvenega
liceja. Tel. 040-912772.

ISCEM KNJIGE za 1.
razred sole J. Stefan -
elektronski operater. Tel.
040-213958 (Simon).

PRODAM po zelo
ugodni ceni dva 600-litr-
ska soda iz fiberglasa,
plastično kad (10 hekt.),
stiskalnice (premer 75
cm) ter mlin na električni
pogon. Tel.: 040-
231952, od 17. do 18.
ure.

ODDAM dva mesec in
pol stara psička. Tel.
040-226353.

PRODAM belo in črno
grozdje za vino. Tel.:
0481-78279, ob uri kosi-
la.

PRODAM tri 15-hek-
tolitrne betonske vinske
sode. Tel.: 0481-78066.

DVA MESECA stara
muca bele in sive barve
isce nov dom. Tel. 040-
212547.

KNJIGE za 1. razred
sole Jozef Stefan - Ke-
mijsko bioloski operater
kupim ali si jih sposo-
dim. Tel. 040-327157
(Tjasa).

SRECKO STOLFA ima
odprto osmico v Salezu
st. 46.

MARIO IN ONDINA
sta odprla osmico v Sa-
matorci st. 17.

KMECKI TURIZEM je
odprt pri Ostrouski, Za-
gradec 1. Toci belo in čr-
no vino in nudi domać
prigrizek. Zaprto ob če-
trtkih.

OSMICO je odprl v
Dolini Pepi Sancin (Sar-
nek). Toci belo in črno
vino.

OSMICO je odprl v
Zgoniku Stanko Milic.

OSMICO ima v
Lonjerju Zvonimir Lo-
renzi. Toci vitovsko in
refosk. Poskrbljeno za
prigrizek.

OSMICO ima Romano
Skabar - Repen 91.

OSMICO ima Stubelj v
Sempolaju.

OSMICA je odprta v
Dolini pri Marju Zerjalu.

OSMICO ima Drejce
Ferfolja v Dobrerdobu.
Toci belo in črno vino ter
nudi domać prigrizek.

PRISPEVKI

V spomin na bivsega
sosolca Jozka Bašo da-
ruje Vesna Zahar 20.000
lir za Društvo Slovencev
miljske občine.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
040 7786300) in preko poverje-
nikov posameznih društev in
ustanov.

Prispevke sprejema tu-
di krožek KRUT - Trst -
Ul. Cicerone 8 (prilitec) tel. 040
360072, s sledečim urnikom: od
9. do 13. ure.

V spomin na Nevja
Corbattija daruje Marta
Gustin 50.000 lir za
Skupnost Družina Opci-
ne.

Namesto cvetja na
grob Marije Praselj vd.
Kocjan darujeta Elvira
Slavec 25.000 lir in Dori
Strajn 25.000 lir za
Pihalni orkester Breg.

+

Nepricakovano in mir-
no nas je zapustil naš
dragi

Mario
Glavina

Zalostno vest sporočajo
sin Edvin z ženo Mario
in vnukinja Alejandra

Pogreb bo jutri, v če-
trtek, 10. septembra ob
12.20 iz mrtvasnice v Uli-
ci Costalunga v katinar-
sko župnijsko cerkev.

Trst, 9. septembra 1998

Ob izgubi dragega Maria
Glavine sočustvujejo z
družino

Alessio, Anica
in Aljosa

Ob smrti dragega Maria
Glavine sočustvuje s
svojci

Paolo

SEŽANA / STOLETNICA ROJSTVA AVGUSTA ČERNIGOJA

Ob pomembni obletnici tudi znamki, žig in kuverta

Jutri predstavitev v Kosovelovi knjižnici - Razstava v Novi Gorici

Ni naključje, da je prav Kosovelova knjižnica v Sezani že pred dvema letoma dala pobudo Pošti Slovenije, da bi ob 100-letnici rojstva Avgusta Černigoja izdali priložnostne znamke. Ko so prve prošnje bile zavržene, se je vključila v prizadevanja umetnostna zgodovinarica Brina Cehovin, ki je se za časa svojega studija opravila veliko dela v Černigojevi galeriji v Lipici. Letosnjo pomlad je pobudnik razveselil dopis, da je posebna komisija v Mariboru pri pošti Slovenije odobrila izid znamk.

Oblikovalsko delo je bilo zaupano skupini Novi kolektivizem, ki so tudi avtorji postavitve stalne

zbirke umetnikovih del v Lipici (več posterjev in razglednic).

Dve priložnostni znamki, poštni žig, ki bo v Ljubljani in Sezani ter pisemska kuverta bo v javnosti 11.9.1998. Predstavitev znamk pa bo na predvečer uradnega izida, to je jutri ob 18.30 v Kosovelovi knjižnici v Sezani. V knjižnici so skupaj s Pošto Slovenije z veseljem velikega umetnika, ki je vrsto let zahajal v knjižnico in s svojo neposrednostjo, živostjo, razgledanostjo in mnogimi idejami vplival na delo knjižnice. Knjižnici je tudi poklonil mnoga dragocena likovna dela, ki bogatijo njene prostore in izdelal ex-libris, s katerim

knjižnica opremlja svoje knjige. Za časa umetnikovega življenja se je v knjižnici zvrstilo tudi veliko razstav, predvsem ob umetnikovih rojstnih dnevih 24. avgusta.

Predstavitve znamk bo pospremljena s kulturnim programom. Na ogled bo izbor Černigojevih grafik, Aljosa Zerjal, umetnikov dolgoletni prijatelj bo prikazal nekaj diapozitivov iz Černigojevega življenja, predstavljena bo posebna številka revije Kras posvečena umetniku, kulturni večer pa bodo obogatili tudi trzaski umetniki, gledališki igralec Vladimir Jurc in Godalni kvartet Glasbene matice iz Trsta, ki ga se-

stavljajo: Zarko Hrvatić - violina, Stefan Iob - violina, Bogomir Petrač - viola in Peter Filipčić - celo.

Motivi za znamke kot motiv na kuverti so iz zgodnjega, najznačilnejšega obdobja umetnikovega ustvarjanja in sicer. Motiv na prvi znamki nosi naslov Skulptura »EL«, je rekonstrukcija objekta iz leta 1924, s prve konstruktivistične razstave v Ljubljani, ki je najverjetneje posvečen ruskemu konstruktivistu El Lisickemu. Rekonstrukcija je razstavljena v Černigojevi galeriji v Lipici. Skulptura je nekakšna sinteza arhitekturnih detajlov ter odpadnih elementov in vsebuje tako konstruktivistične

kot dadaistične prvine v značilnem črno-belo-rdečem bauhausovskem koloritu. Podobni objekti so nastajali v delavnici Bauhauza, kjer so izhajali iz objekta osvobodilnega historizma in iz znanih elementov oblikovali nove podobe.

Druga znamka nosi naslov Bankir (Skopuh) in je kostumski osnutek, lepljenka in akvarel iz leta 1926 in ga hranijo v Gledališkem muzeju v Ljubljani. Najverjetneje predstavlja (vsekakor karikirana) bankirja. Vsi ohranjeni scenski in kostumski osnutki so umetnine sami po sebi. Dasiravno ohranja in celo poudarja realistične prvine, ostaja zvest konstruktivističnim načelom. Černigoj se z njihovim drznim snovanjem in angažiranostjo postavlja enakovredno ob evropske zglede tega časa.

Kuverta je opremljena z umetnikovim Avtoportretom, lepljenka, barvni svinčnik iz leta 1926.

Strokovni tekst za brošuro, ki bo izšla v seriji Umetnost: Avgust Černigoj je napisala Brina Cehovin in je v treh jezikih: slovenscini, nemščini in anglescini.

Umetnostna zgodovinarica Brina Cehovin bo tudi predstavila umetnika in njegovo delo na razstavi, ki so jo pripravili v paviljonu Poslovnega centra HiT v Novi Gorici. Otvoritev razstave bo drevi ob 20. uri, Černigojeva dela pa bodo na ogled do 5. oktobra, in sicer vsak dan od 10. do 19. ure.

a.n.

OPČINE / ROCK FESTIVAL

Oživela sta rock in punk

Ustvarjalno vrenje mladih glasbenikov je v naših krajih se kako kipeče. Tako v Trstu kot v kraskih in brežanskih vaseh ne primanjkuje navdušenja za glasbeno udejstvo. Med visjesolci, pa tudi med univerzitetnimi študenti se vseskozi rojevajo nove skupine. Vendar le redkokateremu ansamblu uspe prodreti iz zapršenih podtalnih kleti, kjer vadi, na površje odrov dremave trzasko glasbene scene.

Eden izmed najbolj tehtnih razlogov omejenega delovanja rock skupin je pomanjkanje primernih prostorov za nastope. Rock ansamblu bi namreč potrebovali, po eni strani primerno velike, zvočno izolirane in opremljene prostore, v katerih bi lahko igrali v najbolj ugodnih okoliscinah, po drugi strani pa dovolj kvalitetno instrumentalno in ojačevalno opremo, brez katere tudi odlično izvajanje ne more priti do izraza. Taksni pogoji pa so pri nas skorajda utopični, tako da se morajo mladi zadovoljiti s redkimi glasbenimi pobudami.

Do dovolj primerenih pogojev za rock koncert je prišlo v ponedeljek zvečer, ko so na pobudo MOSP - Mladi pri odkrivanju skupnih poti priredili pod sotorom v parku Finzgarjevega doma na Opčinah Zamejski rock festival (f. KROMA). Za trzasko amaterske glasbene skupine je bila to priložnost za odmevnejši koncert, za nekatere pa je slo celo za krstni nastop. Na odru se je zvrstilo šest nadebudnih mladinskih ansamblov, vsak izmed katerih se je spodbudnemu številu gledalcev predstavil s krajšim sporedom.

Večer so s svojim krepkim rockom odprli manj izkušeni člani skupine No Comment z Opčin. Glasba debitantnega tria Charge je nosila daljne odmeve Seattlejskega sloga "grunge". Sirsa zasedba (stela je sedem članov) skupine Nuovi amici iz Trsta je s pre-

cejsnjo mero hudo-musnosti predstavila neobčajne priredbe znanih rock uspešnic. Brežani Old Crow so svoje osladne melodije vključili v hard rock ogrodje. Nadvse zabaven nastop pa so s svojim energično razvedrilnim punkom opravili Moron Brothers.

Ob zaključku večera so z lastnimi avtorskimi pesmimi v Balkan rock slogu zaigrali se Kraski ovčarji.

Glede na žanre, ki so jih zastopale nastopajoče skupine, bi lahko zatrčili, da sta v prijetnem pozno poletnem ponedeljkovem večeru nenadoma oživela rock in punk. V trstu, ki se je med skoraj peturnim koncertom sprožil pod sotorom, je bilo slisati, kako so mladi glasbeniki segli po koreninah rocka: ponovno so prisle na dan znane melodije in ritmi iz sedemdesetih let, ko je Eric Clapton opeval rensicoljubno "Cocaine", ko so se Sex Pistols zagajali proti angleski kraljici, ko so Police uglasbili poltenost neke "Roxane". Res je, da se lahko rock le s teza-vo posodobimo in da smo v zadnjih letih bili priča raznovrstnih "revivalov", vendar pa kljub temu o sodobnih tendencah ni bilo sluha. Najbrž so se nekatere kompozitivne in zvočne rock sheme s časom tako močno ustalile, da jih mladi glasbeniki ne morejo nikakor spregledati.

Medtem ko so se med zuborecimi poslušalci prepletala najrazličnejša mnenja, je bil ponedeljkov festival za nastopajočo dobro priložnost za izmenjavo glasbenih izkušenj. Obetavnim skupinam bi zazeleli, da bi bila ta prireditve - ob nadaljnem vztrajanju in potrpežljivosti - nekakšna odskočna deska za nadaljanje uspešno delovanje. Pozitiven odmev hvalevredne pobude pa je organizatorje opogumil, tako da je med njimi že ne preveč prikrita tekla beseda o drugi izvedbi Zamejskega rock festivala.

Aleksi Jercog

BENETKE

Slabo vreme včeraj motilo potek filmskega festivala

Ironične pripombe so se ponudile same od sebe: na dan, ko so v tekmovalnem programu predvajali film Promet portugalskega režiserja Joaa Botelha (na sliki, f. AP), je promet v Benetkah, se zlasti na Lidu zaradi nalivov zastal. Dež in veter sta namreč skoraj onemogocila pristajanje motornih colnov na Lidu, kar je seveda ustvarilo precej problemov. Ze tradicionalno težavo pa predstavljajo kolesa, s katerimi se udeleženci najhitreje premikajo po Lidu, vendar jih je med festivalom že toliko, da jih puscajo vsepovsod, tako so se posebej nedisciplinanim kolesarjem začeli prisojati globe.

Ob premostljivih teza-vah se protesti: danes so na beneskem festivalu predstavili manifest-poziv vladi in raznim ustanovam, naj se zoperstavijo invaziji ameriškega filma. Včeraj sta tako Daniele Luchetti kot tudi Alberto Sordi izrazila zadovoljstvo nad sprejemom njunih filmov s strani občinstva.

Včeraj so v sekciji Perspektive predstavili film Gorana Paskaljevića Bure baruta, v katerem igra Miki Manojlović in Lazar Ristovski. Danes bodo v isti sekciji prikazali film Marca Turca vite in so-spese, v netekmovalnem programu bo nastopil Michele Placido s svojim Del perduto amore, predstavili pa bodo tudi filma Lo-seya in Abela Ferrare.

LIPICA / NAGRADA VILENICA

Razmišljanja ob koncu stoletja

Letošnji disput bo uvedel profesor Ash

Jutri dopoldne se bo v Lipici na Krasu začel niz osrednjih prireditvev ob podelitvi srednjeevropske literarne nagrade Vilenica '98. Tradicionalni disput udeležencev, pesnikov, pisateljev, urednikov, založnikov, prevajalcev in razumnikov z drugih področij, tokrat naslovljen Konec stoletja, začetek tisočletja bo s svojim razmišljanjem z istim naslovom uvedel Timothy Garton Ash, predavatelj na oxfordskem kolidzu sv. Antona (St. Antony's College), avtor knjig o družbeni in politični stvarnosti ter spremembah v Srednji Evropi. Ash v besedilu, objavljenem tudi v letošnjem vileniskem zborniku, najprej opredeljuje "strasno divergenco" med pojmom Srednja Evropa ter Balkan ter se povprasa po odgovornosti pisateljev, umetnikov in intelektualcev zanj.

V odgovoru na to vprašanje oxfordski profesor ugotavlja, da so ljudje njegovega poklica mogoče res odgovorni za liberalno in multikulturno vizijo "Srednje Evrope", da pa so obenem odgovorni tudi za nacionalistične mite in popačeno zgodovino. Ta ocena ga privede do sklepa, da dogajanje zadnjega desetletja v nekdanji Jugoslaviji terja globo razmišljanje o Evropi v 20. stoletju. Sprasuje se, ali ima prav britanski zgodovinar Mark Mazower, ki je v nedavno objavljeni zgodovini Evro-

pe v 20. stoletju staro celino poimenoval "temna", kakor so evropski raziskovalci v prejšnjem stoletju opisovali Afriko. Ob tem se mu porodi vprašanje, ali je dogajanje na Balkanu le izjema in odstopanje ali pa je zgled pravega evropskega merila, izjema in odklon pa je miroljubni meščanski internacionalizem Bruslja. Sprasuje se tudi, ali ni razpadanje nekdanje Jugoslavije v nacionalne države le zapoznelo dohitevanje ostale Evrope, ki je enak proces prestajala v 19. stoletju in prvi polovici 20. stoletja.

Garton Ash nato kot najbolj pomenske dogodke tega stoletja omeni zgodbo o dveh velikih, nasprotujočih si totalitarizmih - komunizmu in fasizmu - ter o titanskem boju za osvoboditev izpod obeh. Toda za mlado generacijo je vse to le zgodovina, iz katere pa se je mogoče marsičesa naučiti, denimo o skušnjavi totalitarizma, temeljci na utopični ideologiji, in o človekovi skoraj brezmejni sposobnosti krutosti do soljudi. Vendar se avtorju prispevka kaže, da "grozeči problemi 21. stoletja ne bodo nastajali toliko zaradi kaksnega novega totalitarizma, ampak bolj zaradi zmagoslavja bolj ali manj liberalnega, bolj ali manj demokracičnega kapitalizma in modela potrošniške družbe, ki nam jo prinaša". (STA)

RUSIJA / POLOŽAJ POSTAJA VEDNO BOLJ ZAPLETEN IN NEVAREN

Po drugi Černomirdinovi zavrnitvi Jelcin previdnejši

V Kaliningradu proglasili izredno stanje - Periferija se upira Moskvi

MOSKVA - Ruski predsednik Boris Jelcin se je včeraj po drugi zavrnitvi kandidata za predsednika vlade Černomirdina posvetoval s svojimi najozjim sodelavci in s samim Černomirdinom. Za razliko od sklepa pred osmimi dnevi, ko je po prvi Černomirdinovi zavrnitvi, takoj dumi ponovno predlagal Černomirdina, skuša Jelcin sedaj pridobiti na času. Po ustavi lahko predsednik trikrat predloži svojega kandidata in po tretjem negativnem glasovanju lahko razpusti dumo in razpiše nove volitve. Vodja ruskih komunistov Genadij Zjuganov je včeraj zavrnil tako razlago in poudaril, da bi lahko Jelcin dumo razpustil le v primeru, da bi poslanci zavrnili drugega kandidata. Po njegovem nima nobene ustavne pravice, da tudi tretjič predloži istega kandidata, ki ga je duma že dvakrat zavrnila. Prav zato je napovedal, da se bo duma uprla razpustitvi in pozvala vojsko, naj jo brani. Zjuganov je novinarjem navedel za komuniste sprejemljive kandidate, in sicer: moskovskega župana Jurija Lužkova, predsednika zgornjega doma Jegorja Strojova, bivšega ministra za industrijo Jurija Masljukova, podpredsednika komisije za proračun Vladimirja Kulija in guvernerja osrednje banke Viktorja Gerasenka. Včeraj se je govorilo tudi o kandidaturi dosedanjega zunanjega ministra Jevgenija Primakova. To pa je včeraj Primakov najodločneje zavrnil, kar je kasneje storil tudi moskovski župan Lužkov.

Položaj je torej skrajno zapleten in izredno napet.

Duma lahko prepriča razpustitev, če ji pred tretjim glasovanjem uspe s 300 glasovi od 450 izglasovati postopek za ustavitev ruskega predsednika, ki ga obtožujejo »veleizdaje«, ker je z odlokom leta 1991 razpustil Sovjetsko zvezo. Ta teden poslanci ne bodo glasovali, je včeraj sporočil namestnik predsednika parlamenta Vladimir Rizkov, kar pomeni, da duma čaka na naslednjo Jelcinovo potezo.

Ta se nahaja v izrednih težavah, ker so se v periferiji že sprožile centrifugalne sile. Tako je Leonid Gorbenko, guverner kaliningradskega območja (nekdanja vzhodna Prusija, ki je po osamosvojitvi pribaltskih držav ostala ločena od Rusije) razglasil izredno stanje, ki uvaža nadzorstvo nad cenami in nad oskrbo z najosnovnejšimi življenjskimi dobrinami. Njegov sklep so oblasti v Moskvi najodločneje obsodile, ker izredna stanja lahko proglasi le ruski predsednik. Gorbenkovemu zgledu niso sledili drugi guvernerji, a kot kaže Ruska federacija skriplje, kot je leta 1991 skriplala Sovjetska zveza. Na Sahalinu so z odlokom zamrzili cene in uvedli racioniranje blaga. Podobne ukrepe so v nasprotju z zvezno zakonodajo sprejeli v Stavropolu, v Jaroslavu in Krasnojarsku, kjer je guverner nekdanji general Aleksander Lebed, ki ne skriva, da bi rad zavladal Rusiji. Se bolj drastični so bili v sibirski Jakuciji, kjer so napovedali ustanovitev svojih regionalnih zlatih rezerv.

Ob takih vestih ni nič čudnega, da so na Zahodu zaskrbljeni. Italijanski

Zunanji minister Jevgenij Primakov (levo) in moskovski župan Jurij Lužkov (TAP)

predsednik Oscar Luigi Scalfaro, ki bi moral v nedeljo odpotovati v Moskvo, je včeraj odpovedal obisk.

Pomočnik generalnega direktorja Mednarodnega denarnega sklada Stanley Fischer je najnovejše gospodarske ukrepe v Rusiji označil za »zelo destruktivne«. »Ce unicate zaupanje v valuto, kot se to dogaja v Rusiji, bo kasneje zelo težko ponovno vzpostaviti zaupanje vanjo«, je poudaril Fischer in tako komentiral predloge začasnega premiera Viktorja Černomirdina, po katerih naj bi obveznosti Moskve pokrili s tiskanjem denarja. »Ce ne bo prišlo do učinkovitega pobiranja davkov in bo Rusija proračunski primanjkljaj pokrivala z dodatnim tiskanjem denarja, bo to pomenilo korak nazaj v prizadevanjih za izvajanje proračunskih reform«.

BOSNA IN HERCEGOVINA / PRED SOBOTNIMI IN NEDELJSKIMI VOLITVAMI

OVSE z list črtala 15 kandidatov HDZ

Poveljnik zveze Nato za Evropo Wesley K. Clark v Ljubljani o BiH in o Kosovu

SARAJEVO - Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) je včeraj poudarila, da je sklep o crtanju 15 kandidatov z list bosansko-hercegove HDZ »dokončen«. OVSE je sprejela ta sklep zaradi podpore, ki so je bili ti kandidati deležni od zagrebske televizije, zaradi njihovih napadov na konkurenčno hrvaško Zubakovo stranko, ki se je odcepila od HDZ in ker so jim fizično pomagali vojaki hrvaško-bosanskega HVO v grožnjah in v napadih na protikandidate. »Crtani« kandidati so takoj odhiteli v Zagreb, kjer jih je hrvaški predsednik Tudman podprl, tako da obstaja resna nevarnost, da bi HDZ bojkotala sobotne in nedeljske volitve v BiH. Ameriško zunanje ministrstvo je najodločneje osodilo to

zagrebško podporo in ocenilo grožnje o bojkotu kot poskus iskanja pretveze o odcepitvi BiH. Državni sekretariat je obenem pozval Hrvaško, naj ponovno potrdi svojo podporo Daytonskemu sporazumu, ker jo bo v nasprotnem primeru doletela mednarodna osamitev. OVSE je obenem prepovedala voditelju Srbskih radikalcev Vojislavu Seslju, da se udeleži volilne kampanje v BiH, ker škruva k etničnemu sovratstvu in nasprotuje Daytonskemu mirovnemu sporazumu. Z volilnih list srbskih strank so črtali se nekaj kandidatov, ker so izkoristili slike Radovana Karadžića.

Da je položaj precej napet, je potrdil slovenski poslanec v Ljubljani tudi vrhovni poveljnik zavezniških sil za Evropo general Wesley

K. Clark, ki je podal oceno razmer v Bosni in Hercegovini in na Kosovu, vlogo misije Sforja, namen vojaške operacije z imenom Kovačnica miru, trenutno moč Sforja, sestavo posebnih mednarodnih enot, v katerih sodeluje tudi 22 usposobljenih Slovencev. Posebno pozornost je namenil blizjocim se volitvam v BiH in podpori Sforja pri zagotavljanju varnostnih razmer na volitvah, nadzoru volisc, varovanju objektov, dopolnitvi komunikacij ter zagotavljanju nujne medicinske oskrbe. Člane parlamentarnega odbora za mednarodne odnose in za obrambo je general Clark seznanil tudi s problemi, ki se pojavljajo v BiH v zvezi s korupcijo, policijo, mediji, vplivom HVO v politiki in težavami z vrnitvijo beguncev.

BRAZILJA / SAO PAULO

Najmanj šestdeset ljudi živih zgorelo v srhljivem trčenju avtobusov, cistem in avtov

SAO PAULO - V strahotni prometni nesreči dveh avtobusov, dveh avtocistem in nekega osebnega avtomobila, do katere je včeraj prišlo na avtocesti v bližini brazilskega mesta Sao Paula, je živih zgorelo 60 ljudi, kakih trideset jih je ranjenih, med njimi so številni v kritičnem stanju, tako da bodo le s težavo preživeli in bo končni obračun skoraj gotovo se hujsi. Nesreča se je zgodila v jutranjih urah na avtocesti Anhaguera kakih 180 kilometrov severovzhodno od Sao Paula. Iz se nepojasnjenih vzrokov sta trčila avtocisterna in osebni avtomobil. Avtocisterna se je prevrnila in eksplodirala, plameni pa so zajeli se drugo avtocisterno, ki je prvi sledila in ki je prav tako eksplodirala. Reka gorečega goriva je nato začela teči po avtocesti in zajela dva avtobusa. V obeh avtobusih je bilo kakih 90 duhovnikov in romarjev, ki so se vračali iz svetišča Nuestra Senora Aparecida, kakih 125 kilometrov od Sao Paula. Rešili so se le tisti potniki, ki so pravočasno poskakali skozi okenca avtobusov.

KOSOVO / VESTI IZ PRIŠTINE

Srbske varnostne sile napadle več deset vasi na zahodu pokrajine

Poziv ZN k zbiranju finančne pomoči za begunce

ZENEVA/PRIŠTINA - Vec agencij Združenih narodov je včeraj pozvalo k zbiranju pomoči v višini 54 milijonov dolarjev za begunce s Kosova. Visoko predstavništvo ZN za begunce (UNHCR) in druge človekoljubne agencije ZN so sporočile, da bo od bližnje zime do konca pomladi pomoč potrebovalo več kot 400.000 ljudi. Agencije ZN so opozorile na človekoljubno katastrofo, ki grozi pokrajini, ce mednarodna skupnost ne bo storila več za pomoč beguncem, takojšnjo prekinitev sovražnosti in politično rešitev položaja.

Po poročilih albanskega informacijskega centra v Pristini so srbske varnostne sile včeraj napadle več deset vasi na zahodu Kosova. Tuji novinarji, ki so obiskali vasi Glodjane v bližini Decanov, pa so poročali o streljih iz srbskega topniškega orožja na položaje Osvobodilne vojske Kosova (OVK).

Medtem pa je politični pred-

stavniki OVK Adem Demaqi Združene države pozval, naj imenujejo novega posrednika za Kosovo, ki bi nadomestil ameriškega veleposlanika v Makedoniji Christopherja Hilla. Demaqi je Hilla namreč obtožil, da svojega dela ne opravlja dobro. Kritičen je bil tudi do nekdanjega ameriškega odposlanca za Balkan Richarda Holbrooka. Demaqi je potrdil, da bo OVK nadaljevala gverilsko vojno, mednarodno skupnost pa je pozval, naj pokaže mišice na Kosovu. Zatrdil je se, da nima podatkov o več sto izginulih Srbih, ki naj bi jih ugrabili pripadniki OVK.

Srbska policija je po poročanju beograjskega tiska minuli konec tedna prišla več kot 600 domnevnih pripadnikov Osvobodilne vojske Kosova (OVK) na območju Prizrena, Orahovca, Kline in Đakovice. V 72 primerih je bila vložena obtožnica, proti ostalim osumljenecem pa so uvedli preiskavo.

ZDA / PRED STARROVIM POROČILOM KONGRESU

Clintonona že zapuščajo demokratski kandidati

Bojijo se negativnega rezultata na novembrskih volitvah, kar potrjujejo javnomnenjske raziskave

WASHINGTON - Ameriški predsednik Bill Clinton poskusa doseči, da bi v njegove roke predhodno prišlo poročilo, ki ga bo v prihodnjih dneh kongresu poslal Kenneth Starr o skandalu s pripravnico Monico Lewinsky. Clintonov odvetnik David Kendall zahteva poročilo vsaj teden dni prej, preden bi ga v svoje roke dobil kongres, tako da bi lahko pripravil odgovor na to poročilo.

Tega mnenja pa niso republikanci. Vodja republikancev v senatu Trent Lott je včeraj zavrnil to zahtevo in napovedal, da bo kongres prejel Starrovo poročilo že t ali najkasneje prihodnji teden. V pričakovanju novembrskih političnih volitev pa se od Clintonona ograjujejo številni demokratski kandidati. Demokratski guverner Marylanda Parris Glendening, ki je že zavrnil Clintonovo prisotnost na nekem večeru za zbiranje sredstev za volilno kampanjo, je včeraj poslal svojega namestnika, ko je predsednik obiskal neko solo v Marylandu. Podobni udarci si sledijo dan za dnem,

da pa bi bila mera polna, Clintonona zapuščajo tudi njegovi sorodniki. Tako je senatorka Barbara Boxer, ki je tasca Hillarynina brata, včeraj Clintonovo obnasanje ocenila kot »nemoralno, neobranljivo in zgorelo«. Senatorka, ki bo morala novembra braniti svoj položaj v Californiji, je poudarila, da bi moral Clinton takoj priznati svojo odgovornost, ko je izbruhnil skandal z Monico Lewinsky.

Vendar to se ni vse in že se sirijo govorice o dodatnih skandalih. Tako je včerajšnji New York Post zapisal, da je imel Clinton spolna razmerja se z drugima dvema pripravnica v Beli hiši. Za Clintonona slabe novice prihajajo tudi iz zadnjih raziskav javnega mnenja, iz katerih izhaja, da je »moralni problem« predsednikovega skandala postal najvažnejše vprašanje skupaj z mamili in kriminalom. Raziskava javnega mnenja obenem dokazuje, da zaradi Clintonovega spolnega skandala demokrati izgubljajo tradicionalno prednost med ženskami.

V čmi škatli ni podatkov o zadnjih minutah poleta

HALIFAX - Izvenci so dosedaj ugotovili, da v čmi škatli letala MD-11 letalske družbe Swissair, ki je v noči na četrtek pri Halifaxu strmoglavil v morje, ni podatkov zadnjih šestih minut, ko je letalo bilo pod 3000 metri višine. Po prvih ugotovitvah, naj bi temu botrovalo pomanjkanje električne energije. Kljub temu pa preiskovalci upajo, da bodo s pomočjo druge črne škatle poskusali razvozlati vzrok, zakaj je pilot poročal o dimu v pilotski kabini. Do dima v kabini je prišlo tudi v pilotski kabini airbusa letalske družbe Swissair, ki je prav tako včeraj po postanku v Halifaxu odletel proti Vancouverju. Pilot pa se je takoj vrnil na letališče, tako da je letalo po desetih minutah od vzleta ponovno pristalo.

Prava IRA razglasila brezpogojno premirje

SYDNEY, DUBLIN - Irška predsednica Mary McAleese je včeraj pozdravila brezpogojno prekinitev ognja, ki jo je ponoči napovedala Prava IRA, odgovorna za nedavni teroristični napad v Omaghu, v katerem je 15. avgusta življenje izgubilo 29 oseb. Irška predsednica pa je ob tem pripomnila, da je za žrtve napada v Omaghu to le »majhna tolažba«. Predsednik irske vlade Bertie Ahern je pozdravil ta sklep, a obenem poudaril, da bodo se naprej iskali storilce pokola v Omaghu.

Študentski protesti v Indoneziji

DŽAKARTA - Studentske demonstracije proti indonezijskemu predsedniku Habibiju, ki so potekale v indonezijskem glavnem mestu Džakarti, so se včeraj razširile tudi na pristaniško mesto Surabaya na vzhodu Jave. Tudi tam so študentje zahtevali znižanje cen rize in ostalih osnovnih živil, ki si jih sprico gospodarske krize lahko privoščijo vse manj Indonezijcev. V Džakarti je policija minulo noč z gumijevkami nasilno razgnala več sto študentov.

TRGATEV / ŽE SPRAVLJAJO ZGODNJE SORTE

Obeti najboljši - da bi le vreme držalo

Kakovost zelo dobra količina pa nekoliko večja od lani - Prava trgategv od ponedeljka

Trgategv je pred vrati. No pravzaprav so v ravninskem delu, ponekod pa tudi v Brdih, prve količine zgodnjih sort iz mladih vinogradov že spravili. Glavna trgategv na Goriskem se bo začela v začetku ali najkasneje sredi prihodnjega tedna. Odvisno pač od vremenskih razmer, ki so bile v tem, za zorenje grozdja najbolj pomembnem obdobju do zdaj kar optimalne. Padavin je bilo, po suhem in izredno vročem poletju dovolj. In če je govor o trgatvi potem pogovor takoj nanese na kakovost in količino letine. Pridelka bo, po dosedanjih ocenah, okrog 10 do 15 odstotkov več kakor lani, kakovost pa se močno približuje lanski. Iz tega sledi, da bo letina 1998 med tistimi, ki bodo zapisane z zlatimi crkami.

In se en podatek, oziroma ugotovitev, velja zabeležiti: škoda, ki so jo povzročile vremenske ujme je minimalna. V primerjavi z lanskim letom, ko je Brda pa tudi Vipavsko dolino in nizinski del večkrat prizadela toča, precej škode pa je povzročila tudi pozeba. Tega pojava letos, razen omejenega pasu v nizinskem delu med Gradišcem, Farno in Morarom ni bilo.

"Pojasnilo je nujno potrebno, da postavimo v pravi okvir ocene glede količine pridelka", pravi ravnatelj Krminske zadruge kleti dr. Luigi Soini. "Pričakovano večja količina pridelka pomeni le, da so vinogradi obrodili običajno količino".

Na Krminskem so, vsaj kar zadeva zadržno

klet, v ponedeljek prevzeli prve količine sivega pinota. Spravilo letine bo po predvidevanjih doseglo višek v začetku prihodnjega tedna. Neznanka je seveda vreme.

V zadrzni kleti na Dobrovem bodo s prevze-

V vipavski kleti bodo prve količine zgodnjih sort in grozdje iz vinogradov, kjer je škoda povzročila burja (to je zlasti zgornji del Vipavske doline) prevzeli jutri, v ponedeljek pa naj bi se pričela prava trgategv, smo iz-

manjem počakali vsaj do sredine prihodnjega tedna, pravi Iztok Mikulin, odgovorni za klet. Izjema bodo mogoče manjše količine zgodnjih sort iz mladih vinogradov. Sicer pa so izdelali dokaj razvejan koledar prevzmanja. Trzišču nameravajo ponuditi široko paleto kakovostnih vin, pri čemer računajo, da bodo pozne oziroma posebne sorte, namenjene sušenju pospravili celo sredi oktobra. Kakovost je dobra, približuje se lanski, količina je nekoliko večja, čeprav zanesljivih elementov za koliko, se ni. To bo razvidno šele na osnovi prevzema četrtine ali petine predvidenih količin. Toca je letos prizanesla vinogradnikom v slovenskem delu Brd pač pa je nekaj pridelka uničil ozig.

vedeli pri inž. Pavlu Valiču, organizatorju vinogradniške proizvodnje. Obeti glede letine so dobri. Tako recimo ne bo izpada proizvodnje pri posameznih sortah (lani je pozeba prizadela predvsem barbero), naravnost odlični so obeti glede rdečih sort. V vinogradih so opazne posledice oziga in to dvojnega, poudarja sogovornik. Poškodbe na jagodah so posledica visokih (do +38 stopinj) temperatur in močnih zarkov, zlasti v vinogradih, kjer so kmetje poskrbeli za prezgodnje čiščenje in odstranjevanje listov. Podobne posledice je pustila tudi suša. Sicer pa se tudi na Vipavskem, kjer pripravljajo v nedeljo tudi veliko prireditev "Vipavsko trgategv" obeta bogata letina. (Foto Bum-baca).

VIDEM

Univerza: novi tečaj pedagoške smeri

Letos so na Videmski univerzi uvedli nov tečaj v pedagoških vedah (Scienze dell' educazione primaria), ki je namenjen strokovnemu in poklicnemu izobraževanju osnovnosolskih učiteljev in vzgojiteljev v vrtcih. Rok predpisa za tečaj, ki predvideva 180 mest se bo zaključil 25. septembra, vstopni izpit bo pa pet dni kasneje. V tečaju je deset odstotkov mest predvidenih za studente, ki se nameravajo posvetiti poučevanju na solah s slovenskim ucnim jezikom. Ti bodo del studija opravili tudi na univerzah v Sloveniji. V tečaj se lahko prijavijo tudi učitelji in vzgojitelji, ki že poučujejo na osnovnih solah in v vrtcih.

LUTKE/V KULTURNEM DOMU

"Orfej in Evridika" sklepna predstava 7. festivala

"Teatro gioco vita" iz Vicenze

Na 7. festival lutkovnih gledališč "Alpe Adria Puppet festival" se bo danes spustil zastor. Popoldne in zvečer sta na sporedu zadnji

dve predstavi: ob 18. uri bo lutkovno gledališče iz Vareseja (Teatro dei Burattini) predstavilo "Briciole" (Drobtinice), splet šestih krajsih zgodb, ki jih mojstri pripovedujejo z različnimi izraznimi načini. Ob 21. uri pa bo skupina Teatro gioco vita iz Piacenze, v Kulturnem domu predstavila Orfeja in Evridiko, predstavo, ki je "splet glasbe, gibov in senc", kakor pravijo organizatorji. Predstava temelji na glasbi znanih skladateljev, od Monteverdija do Stravinskega, Glucka, Haydna. Izvajalci so Massimo Arbarello, Barbara Chinelli, Franco Quartieri, režiser predstave in scenarist pa je Fabrizio Montecchi.

V okviru festivala je bilo sinoci v dvorani UGG napovedano gostovanje Lutkovnega gledališča iz Maribora s predstavo "Cirkus prihaja", Marjana Pungartnika.

Na sliki - lutka, ki nastopa v predstavi Drobtinice.

"R. Lipizer" - štirinajst tekmovalcev v polfinalu Jutri prvi zaključni nastopi

Štirinajst od štiridesetih mladih violinistov se je uvrstilo v polfinalni del mednarodnega tekmovanja "Rodolfo Lipizer". Včeraj so pred mednarodno žirijo nastopili Evgenij Stembolski (Ruska federacija), Nemanja Radulović (ZRJ), Zola Nevgodovska in Marko Komonko (Ukrajina), Christoph Schickedanz (Nemčija) in Jack Liebeck (Anglija). Danes so predvideni trije nastopi: ob 10. uri Janine Lecuit (Luksemburg), Lisa Oshima (Japonska) in Francais Sochard (Francija). Ob 15.30 Kwoon Jang (Južna Koreja), Lyonel Schmit (Francija), Daniel Kobylansky (Izrael). Ob 20.30 Anna Safonova (Izrael) in Liina Nuora (Finska). Mednarodna žirija je že tudi določila dobitnike dveh manjših nagrad: nagrado družine Lipizer-Soro (za najboljšo izvedbo obvezne skladbe - Lipizerjeve Variacije - je dodelila Danielu Kobylanskemu, nagrada kluba "Maria Theresia club", za najboljšo izvedbo Dionisijske (obvezne) skladbe pa je sla L. Schmit. Jutri zvečer bo na vrsti prvi nastop v finalnem delu tekmovanja.

TATINSKA ČETVORKA

Kradli so iz avtomobilov

V promet zlasti prenosni telefoni in potni listi

Novogoriški kriminalisti so konec prejšnjega meseca zaključili preiskavo in sklenili obroč okrog skupine Novogoričanov, ki se je specializirala za vlome v avtomobile. Osumljeni so bili 18-letni I.F., 18-letni S.S., 22-letni M.L., ter mladoletni S.S. V težavah pa se je znašel tudi 33-letni takstist R.P., ki naj bi ukradene predmete, zlasti pa prenosne telefonske aparate ter slovenske potne liste po svojih kanalih "spravljaj" v nadaljni obtok. Kriminalisti so skrbno zbirali najmanjše podatke in indice v zvezi s ponavljajočimi se tatvinami in vlomi ter končno

prisli do četvorice storilcev. Hišna preiskava je samo potrdila sume, saj so na domovih našli se nekaj ukradenih predmetov.

Četvorica je "delala" predvsem v nočnih urah, vendar ce je bila priloznost so v parkirane avtomobile vlamljali tudi ob belem dnevu. Iskali so predvsem odklenjene ali slabo zaprte avtomobile, vozila z delno odprtimi okni (radi vročine) ali odprtimi prtljazniki. V odpiranju so postali pravi mojstri. Iz avtomobilov so jemali predvsem radijske aparate, prenosne telefone, denarnice in dokumente. Zgleda, da četvorica ni delala razlik med avtomobili z domačo, oziroma tujo registracijo. V petek 4. septembra so bili osumljenci privedeni k dežurnemu preiskovalnemu sodniku, ki jih je zasilal, potem pa odredil izpustitev.

moška oblačila
mauro larice
GORICA
ul. Carducci 24
tel. 537561

NOVICE

Ob 50-letnici Nove Gorice

V okviru praznovanj 50-letnice Nove Gorice in praznika KS Solkan, bo v petek, 11. septembra ob 18. uri, na zelenici med poslovno stavbo HIT-a in stavbo KS Nova Gorica, otvoritev skulpture, ki je delo akademskega kiparja Zmaga Posege. Prav tako v petek bodo ob 18. uri na pročelju Doma KS v Solkanu odkrili spominsko ploščo ob 150-letnici solkanske Narodne straže. Sledila bo proslava ob krajevnem prazniku. V soboto, 12. septembra bo v Novi Gorici, pred skupščino MO srečanje brigadirjev Mladinskih delovnih brigad, ki se ga bo udeležil tudi predsednik Republike Milan Kučan. Dve pomembni sportni prireditvi pa se bosta odvijali v nedeljo: kolesarski juriš na Lokve in 13. Soska regata.

V Krminu odpirajo obnovljeno občinsko gledališče

V Krminu bo v petek, 11. t.m. pomemben dogodek, na katerega v tem mestecu čakajo že celih deset let. Ob 20. uri bodo namreč slovesno odprli povsem prenovljeno občinsko gledališče. Na slovesnosti, ki se uvršča v sklop prireditev "Vina miru" bodo izročili priznanja "Acino d'oro" (Zlata jagoda). V nedeljo pa bo v Krminu "praznik grozdja". Gledališka sezona se bo pričela 23. oktobra z operetno predstavo "Cardaska princesa".

Nezgodna kronika

Na neurološkem oddelku goriske splošne bolnišnice so pridržali na zdravljenju 44-letnega Antonia Winzija iz Gorice. Ranil se je v prometni nesreči, v ponedeljek, nekaj pred 21. uro na Majnicah. Preiskavo vodi prometna policija. Po prvih ugotovitvah naj bi Winzija, ki se je peljal na motornem kolesu, z avtomobilom toyota oplazil 40-letni Gabriele Baradel.

OBVESTILA

SZ "DOM" - SEKCIJA ORODNE TELOVADBE in SG SRG bo v kratkem pričela z dejavnostjo za najmlajše. Od 15. septembra do 1. oktobra bodo sprejemali prijave in sicer vsak torek in petek od 15.30 do 17. ure v telovadnici Kulturnega doma. Informacije dajejo tudi po telefonu (urad ZSS-DI tel. 33029).

Uradi KMECKE ZVEZE GORICA bodo zaprti do 19. t.m.

KD OTON ŽUPANČIČ prireja TECAJ TELOVADBE ZA OH-RANJANJE TELESNIH FUNKCIJ. Poleg specifičnih vaj je predvidena tudi uporaba sportnih rekvizitov, vaje pa bodo potekale ob glasbi. **STAROST NI OMEJENA!** Informacije pri Barbari tel. 33122 in Sari tel. 537525.

MOSKI PEVSKI ZBOR SKALA - GABRJE začneja s pripravami na novo sezono. Prvo srečanje bo 14. t.m. ob 20.30 na sedežu društva Skala.

PUSTNI ODBOR sklicuje 16. septembra ob 20.30 na sedežu KD Skala v Gabrjah srečanje predstavnikov društev, ki nameravajo sodelovati na pustni povorki v Sovodnjah.

GLASBENA MATICA - GORICA obvesča, da do 11. septembra sprejemajo prijave za solsko leto 1998/99. Podrobnejše informacije o poteku pouka glavnih instrumentov in tečajev na tajnistvu sole v Gorici, ul. della Croce 3, ob ponedeljku do petka, od 10. do 15. ure (tel. 531508).

IZLETI

SPDG obvesča, da je se nekaj prostih mest za družinski avtobusni izlet v nedeljo, 13. septembra. Prijave na sedežu društva danes, od 11. do 12. ure in jutri od 19. do 20. ure. Avtobus bo odpeljal ob 6. uri iz Rozne doline, na slovenski strani, povratek do 21. ure.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 17.00-18.50-20.40-22.30»Il Dottor Dolittle«. E. Murphy. Vstopnice po 8.000 lir.
VITTORIA 3 17.30-20.00-22.20»Arma letale 4«. Vstopnice po 8.000 lir
CORSO 1 19.30-22.15»Armageddon«. Vstopnice po 8.000 lir.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL MORO (Alesani), Carduccijska ulica 40, tel. 530268.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
AL REDENTORE, Ul. IX Giugno 36, tel. 410340.
LEKARNA V SOVODNJAH
dr. Marko Rojec, Prvomajska ulica 32, tel. 882578.

POGREBI

Ob 14.30, Corina Mezzaforma vd. Donina iz bolnišnice Janeza od Boga v Medejo in nato v Videm za kremacijo.

Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.

ljubljska banka
Nova ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

Sreda, 9. septembra 1998

gospodarstvo in finance

Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.

ljubljska banka
Nova ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

TRENDI / PO URADNIH PODATKIH ZAVODA ISTAT

Avgusta dokaj mirne cene z inflacijsko stopnjo 1,9%

Svarila pred jesensko rastjo tarif javnih služb in storitev
Sindikati terjajo znižanje cene denarja za zagon investicij

RIM - Zavod Istat je včeraj uradno potrdil, da je inflacijska stopnja v avgustu znašala 1,9 odstotka, kot so bili že anticipirali podatki iz vzorčnih mest. Indeks cen na drobno pa se je avgusta glede na julij zvišal za 0,1 odstotka, k njegovi rasti pa so najbolj prispevale podrazitve na področju prevoznih (+0,4%).

Upoštevati je namreč treba, da se je v juliju končal režim olajšav za zamenjavo dotrajanih motornih vozil z novimi, kar pomeni, da so se njihove cene normalizirale in z dvigom vplivale na Istatove indekse. Vidnejši premik so dožile tudi izdatki italijanskih družin za stanovanje, vodo, elektriko in kuriva (+0,2%), na kar so vplivali stroški za popravila in vzdrževanje, nadalje izdatki za pohištvo in stanovanjsko opremo, gospo-

dinjske storitve ter razne dobrine in službe (+0,1%). Vsa ostala poglavja iz Istatove inflacijske kosarice so ostala na julijski ravni in torej niso doživela sprememb.

V primerjavi z lanskim avgustom je prišlo do najvidnejših premikov na področju zdravstvenih storitev in izdatkov za zdravje (+3%), pri cenah obleke, obutve, rekreacije, zabave in kulture (+2,7%) in pri stroških stanovanja, vode in energije (+2,3%). Kar zadeva lestvico mest, so avgusta zabeležili najvišjo mesečno rast življenjskih stroškov v Reggio Calabria (0,4%) in v Trentu (+0,3%), medtem ko je dosegla v Turinu, Benetkah in Rimu 0,2-odstotno rast.

Zanekrat torej ni nobenih znakov o prebujanju inflacije, vendar ni malo tistih, ki - kot

stanovski združenji Confesercenti in Confcommercio - opozarjajo na nevanost jesenskega poskoka tarif javnih služb in storitev. Se posebno, ker so predvidevanja italijanskih družin o njihovi porabi v naslednjih mesecih precej pesimistična, včeraj pa se jim je pridružila se napoved verige supermarketov COOP, po kateri bo letosnji božič za Italijane »zelo mrzel«.

Kot že vrsto mesecev ob objavi ugodnih inflacijskih podatkov, pa socialne strani, v prvi vrsti sindikati, spet ugotavljajo, da so zreli vsi pogoji za novo znižanje uradne obrestne mere. Se posebno, ker bi to dalo novega kisika za zagon investicij in posledično rast zaposlenosti. Naj dodamo, da je inflacijska stopnja že od aprila 1997 stabilno pod dvema odstotkoma.

NTKB bo kmalu odprla tri nove podružnice

TRST - Nova Trzaska kreditna banka se širi: poldrugo leto od odprtja prenovljene banke v Ul. Filzi se zavod utrjuje s tremi novimi podružnicami, od katerih bodo prvo odprli čez nekaj tednov v Gorici. Kaže, da bo otvoritev nove goriske podružnice že prihodnjega prvega oktobra v Ul. Terza Armata.

Drugi podružnici pa bo banka iz Ul. Filzi kmalu odprla na Trzaskem, in sicer na Proseku in pri Sv. Ivanu nedaleč od cerkve. Lani je Nova Trzaska kreditna banka v tem času odprla svojo podružnico na Opčinah in to je bila prva širitev po prenovitvi zavoda.

Kaže torej, da Nova TKB razvija obseg svojega delovanja na svojem tradicionalnem območju, to je na Trzaskem, pa tudi na Goriskem, kjer že lep čas nudi svoje storitve številnim podjetjem predvsem pri njihovem poslovanju z državami Vzhodne Evrope, kjer ima banka razpredeno mrežo korespondentov in uveljavljenih poslovnih odnosov.

NOVICE

V Celovcu predstavili videmski sejem Sodobni dom

CELOVEC/VIDEM - Direktor videmskega sejma A. Bertossi s sodelavci je včeraj na tiskovni konferenci v koroški prestolnici predstavil tezišča letosnjega 45. jubilejnega sejma Sodobni dom, ki bo od 26. septembra do 5. oktobra na sejmskem razstavišču v Vidmu. Gre za specializiran sejem, ki je namenjen predvsem proizvajalcem in prodajalcem pohištva oz. vseh vrst stanovanjske opreme, prvic pa bodo letos priredili dodatno strokovno razstavo Dom in dizajn. Na letosnjem sejmu bo svoje proizvode razstavljalo približno 500 razstavljalcev iz Italije in tudi iz Avstrije, stevilo obiskovalcev pa naj bi letos preseгло 150.000. Direktor Bertossi je se napovedal, da imajo v načrtu izgradnjo dodatne razstavne površine v obsegu 6.000 kvadratnih metrov, ki pa bo na razpolago sele po letu 2000. Potem da bo možno na sejem povabiti tudi podjetja oz. razstavljalce iz drugih evropskih držav oz. sejem odpreti za širšo mednarodno udeležbo. (Ivan Lukan)

V petek odprejo v Celju tradicionalni obrtni sejem

LJUBLJANA - V petek, 11. septembra, se bodo v Celju odprla vrata 31. mednarodnega obrtnega sejma v Celju, na katerem se bo predstavilo 1794 razstavljalcev iz tridesetih držav. Tudi letos bo potekal pod geslom Ogleđalo slovenske uspešnosti, trajal pa bo do 20. septembra. Organizatorji tudi letos pričakujejo na 55.000 kv. metrih razstavne površine blizu četrtilijona obiskovalcev, med katerimi bodo tudi številni iz slovenskega zamejstva. Med udeleženci sejma bodo kot je že v tradiciji tudi slovenski in italijanski gospodarstveniki iz Furlanije - Julijske krajine.

ENERGETIKA / V SLOVENIJI SPET ALARM O PRODAJI DRŽAVNEGA DELEŽA

Kaj je v ozadju govoric okrog Petrola?

V naftni družbi zanikajo, da bi italijanski ENI in sploh tujci kupovali njihove delnice

RIM, LJUBLJANA - Italijanski koncern Eni se tako kot drugi največji operaterji na energetskem področju ozira po možnostih združevanja z drugimi sorodnimi podjetji, čeprav do tega trenutka se ni nobenih konkretnih odločitev. Tako je včeraj sporočila sama naftna družba, potem ko so prišle v preteklih dneh v tisk vesti o možnosti kapitalnega prevzema britanske grupe Enterprise Oil.

Po govoricah naj bi Eni načrtovala javno nakupno ponudbo britanske družbe - ki je kotirana v Londonu in na Wall Street ter iztrži letno 2.700 milijard lir - to pa je povzročilo takojšnji strm porast vrednosti Enijevih delnic na milanski borzi. V zgolj treh dneh je njihova kotacija poskočila za več kot 16 odstotkov, od tega samo v ponedeljek za 6,4 odstotka, cena pa je znova presegla 10 tisoč lir.

Poleg britanske grupe so običajni »glasovi s trga« izvohali se en možen cilj Enijevih apetitov, seveda brez vsakega dokaza. Slo naj bi namreč za slovenski Petrol, o katerem je bil govor že junija letos, ko se je mudil v Lju-

bljani italijanski podtajnik v ministrstvu za zunanje zadeve Piero Fassino z močno gospodarsko delegacijo, v kateri je bilo tudi vodstvo koncerna Eni. Takrat so slovenski mediji pritisnili na alarmni zvonec, češ da »hočejo Italijani kupiti Petrol«, ker naj bi imela slovenska vlada namen, da Eniju potihno odstopi svoj 15,6-odstotni delež v slovenski energetska družbi. Vlada je zadevo od takrat že večkrat zanikala, z včerajšnjim novim namigom agencije Ansa pa je postala spet aktualna tudi v slovenskem tisku.

Včerajšnje ljubljansko Delo se je o domnevi ni prodaji Petrolovih delnic tujcem pozanimalo pri borzoposredniški družbi Perspektiva, ki naj bi kupovala delnice po tujih naročilih. Direktor in večinski lastnik družbe Dare Juzna je govorice zanikal in zatrdil, da Perspektiva kupuje samo za slovenske pravne in fizične osebe. Tudi predstavnik družbe Agip Slovenija Janez Drobnic je za Delo povedal, da to podjetje nima v lasti niti ene Petrolove delnice, dvomi pa tudi, da bi jih imelo matično podjetje v Rimu.

Delo navaja tudi trenutni delniški sestav Petrola in premike med delničarji v zadnjih starih mesecih. Od konca maja do konca avgusta so največ Petrolovih delnic kupila podjetja Luka Koper (24.319), Zavarovalnica Maribor (20.435), Pivovarna Union (14.952), SKB Banka (14.900), Gorenje (10.711), Autocommerce (9.608), AC-Borzoposredniška hiša (9.407), Plasis (8.669) in Radenska (6.079). Vseh Petrolovih delnic je dobra dva milijona, od cesar imajo največji delničarji v lasti 10 odstotkov, po novinarjem Dela povedali v Petrolu. Osrednji slovenski casnik na koncu dodaja, da se poznavalci slovenskega finančnega trga sprašujejo, ali morebitni namigi o prodaji državne deleža Petrolovih delnic tujcem ne skrivajo namere za preusmeritev pozornosti javnosti. Slišati je namreč namige na nekatere pretekle finančne transakcije naftne družbe, katerih posledica naj bi bila 30 do 40 milijonov mark velika »luknja«, ki jo je treba tako ali drugače zamašiti. (vb)

UTAJA DAVKOV / NA PRVEM MESTU MILAN

Številne kršitve pri najemninah

Podatke objavil sindikat Sunia - Vprašljive številke za jug države

Utaja davkov je v marsikateri državi nekaj skoraj normalnega. V Italiji je to bil nacionalni sport, pa čeprav je treba reci, da tudi kje drugod pri tem ne zaostajajo. Letos so na primer na Hrvaškem uvedli davek na dodatno vrednost (pri nas znan kot IVA). Trgovci bi bili morali že prej plačevati prometni davek, ki je izginil po uvedbi novega davka. Očitno tega niso delali, saj so svoje cene enostavno dvignili za dvajset ali več odstotkov, kolikor je pač znašal novi davek.

Utaja davkov je, kot že rečeno, v Italiji nacionalni sport. Ze pred nekaj leti so finančni stražniki v Gorici sli na univerzo in studente, ki prihajajo od drugod, vprašali, kje stanujejo, koliko plačujejo in če jim lastnik stanovanja izdaja potrdilo o plačani stanarini na podlagi sklenjene pogodbe. V nekaj primerih so bile stvari v redu, v drugih pa ne. Oddajalci sob in stanovanj so bili kaznovani s tem, da so plačali davek. Nekateri so se zaradi tega tudi odpovedali oddajanju sob studentom.

V Trstu se je nekaj taksnege pripetilo v teh dneh. Finančni stražniki so več časa preiskovali podobne primere. Studentom na univerzi so izročili vprašalne pole, potem so sli celo na banke preverjat tam vplačano najemnino, in končno ugotovili 400 primerov nepravi-

vilnosti. Lastniki stanovanj, ki niso naredili pogodb in izstavljali studentom račune, bodo plačali globo in zaostale davke.

Najemnin na crno pa je v Italiji zelo veliko. Znan je primer neapelskega podjetnika, ki je imel več kot 300 stanovanj, za katera ni nikdar prijavil, da vnovčuje najemnino. V Neaplju je finančna straža letos februarja ugotovila, da je bilo samo v dveh osrednjih ulicah mesta v nekaj letih utajenih za 17 milijard lir najemnin.

Pri najemninah na crno prednjaci Milan. Sindikat najemnikov Sunia je pred časom uvedel zeleni telefon, na katerega so ljudje prijavljali oziroma ovajali lastnike his, ki z najemniki niso imeli po zakonu sklenjenih pogodb. V tem mestu naj bi bilo - po teh ugotovitvah, ki seveda niso popolne, kar za 26,45 milijard lir najemnin na crno. Sledi Rim s 26,2 milijardami. V Neaplju so ugotovili 17 milijard, v Torinu 8,5, v Firencah 6,9, v Bariju 5,2, Bolognji 4,8 itd. Podatki za mesta na jugu ne dosegaajo tako visokih vsot, vendar tam najemniki nočejo dati izjav, zato so vsi prepričani, da so tam utaje veliko večje. Tudi zaradi tega, ker na jugu kaster sploh ni urejen.

Marko Waltritsch

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	8. SEPTEMBER 1998	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1695,00	1721,00
	nemška marka	980,00	996,00
	funt sterling	2806,00	2861,00
	švicarski frank	1194,00	1219,00
	belgijski frank	46,83	48,83
	francoski frank	289,00	299,00
	danska krona	254,00	264,00
	norveška krona	215,00	225,00
	švedska krona	209,00	219,00
	kanadski dolar	1100,00	1140,00
	portugalski eskudo	9,11	10,01
	nizozemski gulden	859,00	884,00
	avstrijski šiling	138,20	142,55
	španska pezeta	11,12	12,22
	grška drahma	5,45	6,25
	irski sterling	2427,00	2507,00
	japonski jen	12,40	13,30
	avstralski dolar	962,00	1032,00
	madžarski florint	7,00	8,50
	hrvaska kuna	260,00	285,00
	slovenski tolar	10,25	10,45

KMEČKA BANKA - GORICA	
8. SEPTEMBER 1998	v LIRAH
valuta	nakupni prodajni
ameriški dolar	1689,00 1719,00
nemška marka	980,00 998,00
francoski frank	289,00 299,00
nizozemski gulden	860,00 885,00
belgijski frank	47,00 48,80
funt sterling	2785,00 2875,00
irski sterling	2428,00 2523,00
danska krona	255,00 265,00
grška drahma	5,60 6,01
kanadski dolar	1100,00 1135,00
švicarski frank	1195,00 1220,00
avstrijski šiling	138,30 142,80
slovenski tolar	10,15 10,48
hrvaska kuna	260,00 280,00

MILANSKI DEVIZNI TRG	
8. SEPTEMBER 1998	v LIRAH
valuta	povprečni
ameriški dolar	1706,990
EURO	1942,210
nemška marka	987,270
francoski frank	294,450
funt sterling	2828,140
nizozemski gulden	874,750
belgijski frank	47,862
španska pezeta	11,628
danska krona	259,190
irski sterling	2473,600
grška drahma	5,763
portugalski eskudo	9,634
kanadski dolar	1120,000
japonski jen	12,904
švicarski frank	1207,630
avstrijski šiling	140,310
norveška krona	220,100
švedska krona	213,350
finska marka	324,490

MILANSKI BORZNI TRG					
8. SEPTEMBER 1998		INDEKS MIB 30: +2,48			
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	22.116	+3,68	La Fondiaria	8.268	-0,03
Bca di Roma	10.731	+4,84	Mediaset	10.949	+0,46
Bca Fideuram	9.722	+2,36	Mediobanca	18.299	+3,37
Bca Pop.M I	12.692	+3,78	Montedison	1.876	+0,16
Compart	1.271	-0,31	Olivetti	3.682	+8,35
Credit	10.235	-0,55	Parmalat	2.590	+0,03
Comit	8.015	+5,61	Pirelli Spa	5.054	+2,95
Edison	16.278	+0,13	Ras	21.045	+2,89
Eni	10.360	+2,67	Rolo	39.045	+0,14
Fiat	5.318	-0,22	Saipem	6.516	-0,07
Generali	58.827	-3,24	San Paolo To	23.245	+1,15
Imi	24.226	+0,71	TIM	11.949	+4,26
Ina	4.300	+2,69	Telecom Ita	13.550	+3,23
Italgas	8.010	+1,02			

ljubljska banka
Podružnica Milano

NOVICE

Guidi vodi na vuellei

GRANADA - Italijan Fabrizio Guidi (Polti) je na kolesarski dirki po Španiji oblekel rumeno majico vodilnega v skupnem seštevku. V 4. etapi od Malage do Granade (174 km) je v ciljnem sprintu prehitel Marcela Wusta in Giovannina Lombardija.

Udinese proti Gualdu

Glavnina tekem drugega kola italijanskega nogometnega pokala bo danes. Videmski Udinese bo gostoval pri Gualdu, mostvo pa lahko samo z uspešnim nastopom razpihne oblake, ki se zgrinjajo nad njim po nekaj neprepričljivih nastopih. Danes: Cagliari - Venezia, Reggina - Bologna, Sampdoria - Verona, Lecce - Piacenza, Padova - Fiorentina, Atalanta - Empoli, Chievo - Roma, Gualdo - Udinese, Brescia - Vicenza, Parma - Genoa, Lucchese - Bari, Lazio - Cosenza, Castel di Sangro - Salernitana, Inter - Cesena. Jutri: Ravenna - Juventus.

Bo »Friuli« razprodan?

VIDEM - Pri Udineseju so prepričani, da bo stadion Friuli v terek pol do zadnjega kotička. Za dvoboja pokala UEFA z Bayerjem iz Leverkusna vlada baje izredno zanimanje. Vstopnice bodo zaceli prodajati jutri. Cene bodo zmerne: od 20 tisoč lior za stranska stopnišča do 80 tisoč lir za glavno tribuno. Vsak navijac bo lahko kupil največ pet vstopnic.

Schumacher: Sem pretiraval

BERLIN - Deset dni po trčenju v Spaju je nemški dirkac Michael Schumacher priznal, da je bila njegova reakcija po dirki pretirana, a je zanikal, da je hotel fizično obračunati s Skotom Coulthardom. »Tudi jaz sem človek, zato morate razumeti, kako sem se počutil po trčenju z dirkalnikom, ki je zastajal za krog,« se je opravičil Schumacher, ki pa se naprej trdi, da je nesrečo zakrivil Coulthard. Glasnik Ferrarijevega dirkača Heiner Buchinger pa je za jutri napovedal spravni pogovor med dirkačema. »

DOPING / NASTOP POLITIKE

Posegel je Veltroni

Ustanovitev preiskovalne komisije blamaža za CONI

RIM - V afero o nepravilnostih v rimskem laboratoriju za odkrivanje dopinga je odločno posegla politika. Podpredsednik vlade Walter Veltroni je namrec v odgovor na pojasnilo, ki mu ga je v ponedeljek zvečer poslal predsednik CONI-ja Mario Pescante, odredil ustanovitev neodvisne preiskovalne komisije, ki jo bo vodil prof. Carlo Federico Grosso.

Kot znano je turinsko državno pravdnistvo odkrilo, da so v rimskem laboratoriju zveze za športno medicino in Aqua Acetosi načrtno krsili pravilnik o pregledih za ugotavljanje dopinga. Iskanje anabolikov so omejili samo na zelo majhen del vzorcev, pod vprašanjem pa je tudi nepristranskost procedur, saj niso znani kriterij, s katerimi so izbirali vzorce, poleg tega pa dokumentacija ni ohranjena. Vse to predstavlja hudo krsitev dolocil Mednarodnega olimpijskega odbora in pravo blamažo za CONI ter zvezo športnih zdravnikov, ki bi morala laboratorij nadzorovati.

Po Veltronijevem mnenju je treba izvedbo analiz v najkrajšem času poveriti ustanovi, ki naj bo popolnoma neodvisna od CONI-ja in športnih zvez. Cesar ni naredila krovnega športna organizacija, bo torej naredila politika, nad italijanskimi športnimi funkcionarji pa je legel sum, da si z gesli o boju proti dopingu polnijo usta, dejansko pa pojav podcenjujejo ali ga celo prikrivajo.

ANALIZA / TURIN

Nogomet v Italiji obrača letno 8 tisoč milijard lir

A zaostaja za angleško ligo in ameriškimi poklicnimi ligami

TURIN - Italijanski nogomet vsako leto obrača 8 tisoč milijard lir. Prvoligaski klubi ustvarjajo 717 milijard lir prometa, drugoligasi 350 milijard, glavnino, 7 tisoč milijard pa navržejo dejavnosti, ki se vrtijo okoli tega sporta. Nogomet je po velikosti petnajsto italijansko »podjetje«, celoten sport pa je »vreden« 40 tisoč milijard lir, kar znaša 2, 5 odstotka letnega državnega dohodka.

Podatki izhajajo iz predstavitve sejmov o sportu Supporter in Expogol, ki bodo v Turinu od 10. do 14. septembra. Kljub velikim vsotam bilance nogometnih društev čestokrat izkazujejo pasivno stanje. Prvoligaski klubi so leta 1997 ustvarili 86, 8 milijarde izgub, toda analitiki menijo, da je izgube mogoče izničiti. Zgled za društva mora biti angleška premier league, ki je dosti bolj uspešna na področju trženja (pri cemer pomembno vlogo odigrava dejstvo, da so klubi lastniki stadionov). Dobiček Manchester United je leta 1996 znašal kar 54 milijard lir. Angleski prvoligasi so tudi sicer dosti bolj bogati od italijanskih. Njihov skupni letni promet znaša 10.930 milijard lir. Manchester United je lani zaslužil 263, 7 milijard lir, Juventus pa samo 155, 7 milijarde lir.

Za nekaj sončnih let je oddaljen svet poklicnih lig v ZDA. NFL (ameriški nogomet) obrača skupno 3, 3 milijarde dolarjev, NBA (kosarka) 3, 1 in NHL (hokej na ledu) eno milijardo dolarjev.

NOGOMET

Pri Triestini po porazu še brez ukrepov

Zanoli obljubil okrepitev

Katastrofalen nedeljski nastop proti Torresu pri Triestini se ni povzročil ukrepov. Upravitelj kluba Angelo Zanoli si je po pogovoru s trenerjem Ferrariom in igralci vzel deset dni časa za razmislek, kar pomeni, da bo o usodi Ferraria odločal izid prihodnje prvenstvene tekme. Zanoli je tudi obljubil, da bo klub okrepil napad in zvezno vrsto mostva.

Obvestilo

ZSSDI obvesča, da bo jutri, 10. septembra ob 20.30 na sedezu SZ Gaja na Padricah seja NOGOMETNE KOMISIJE.

TENIS / NA ODPRTEM PRVENSTVU ZDA VEČ PREKINITEV ZARADI DEŽJA

Mladi ruski up Safin bo moral še počakati

Prvi nosilec Sampras mu je zadal pravo lekcijo, hkrati pa napovedal rušenje rekordov - Zbrane četrtfinalistke

NEW YORK - Na odprtem teniskem prvenstvu ZDA so igralke zaključile dvoboje osmine finala, v moški konkurenci pa je v 3. krogu zmagal le prvi nosilec Pete Sampras. Ostali večerajšnji dvoboji so bili zaradi dežja prekinjeni.

Ameriška olimpijska prvakinja Lindsay Davenport je v osmini finala pokazala najboljšo formo. Finalistko turnirja v Wimbledonu Francozinjo Nathalie Tauziat je odpravila brez večjih težav s 6:1 in 6:4. V četrtfinalu bo igrala proti Južnoafricanki Amandi Coetzer, ki je v treh nizih odpravila Spanko Conchito Martinez. Med najboljšo osmerico se je uvrstila tudi mlada ameriška zvezdnica 18-letna Venus Williams. Peta nosilka turnirja je prvi niz proti Francozinji Mary Pierce dobila gladko s 6:1, drugega pa po po-

daljsani igri. Njena nasprotnica bo španska veteranica Arantxa Sanchez Vicario, ki zaključuje osmerico igralk, ki so še ostale v igri za končno zmago. Spanka je v dveh nizih ugnala Rusinjo Ano Kurnikovo.

Zanimiva bosta tudi preostala dvoboja ženskega četrtfinala. Prva igralka sveta Svitarka Martina Hingis bo igrala z nekdajno prvo damo ženskega tenisa Americanko Moniko Seles. Cehinja Jana Novotna pa s Svitarko Patty Schnyder, ki je v osmini finala gladko ugnala Nemko Steffi Graf.

V moški konkurenci je dvoboja tretjega kroga zaključil le prvi nosilec Pete Sampras. Amerikan je gladko s 6:4, 6:3 in 6:2 ugnal 18-letnega Moskovčana Murata Safina in zabeležil 600. zmago v 792. nastopu v karieri. Sampras se je z zmago še bolj približal

31-let staremu rekordu Avstralca Roya Emmersona, ki je v karieri dobil 12 turnirjev za Grand slam. Amerikan bi ga lahko ujel že v nedeljo. Razen tega lahko postane tudi prvi igralec po Jimmyju Connorsu, ki je petkrat slavil v New Yorku. V osmini finala bo igral z zmagovalcem dvoboja med rojakom Andrejem Agassijem in Slovakom Karolom Kučero. Ta dvoboj je bil zaradi dežja prekinjen, končen razplet pa je povsem negotov. Prva dva niza je s 6:3 in 6:3 dobil Slovak, tretjega Agassi v podaljšani igri, v četrtem pa Amerikan vodi s 3:0. Kučera je bil v srečanju že tik pred zmago, saj je v tretjem nizu vodil s 5:4 v igrah in potreboval le še dve točki, podobno pa se mu je zgodilo v podaljšani igri, kjer je v končnici vodil prav tako s 5:4, nato pa je Amerikanu dovolil,

da je osvojil tri točke zapored.

Prekinjena sta bila tudi ostala dva moska dvoboja. Avstalec Patrick Rafter je pred nadaljevanjem vodi proti Hrvat Goranu Ivanševiću s 6:3 in 3:2, Sved Jonas Björkman pa je prvi niz proti Nizozemcu Janu Siemerinku dobil s 6:4, v drugem pa zaostaja z 1:4.

Osmi finala, ženske: Coetzer (JAR/13) - Martinez (Spa/7) 6:4, 4:6, 6:2; Williams (ZDA/5) - Pierce (Fra/12) 6:1, 7:6 (7:1); Davenport (ZDA/2) - Tauziat (Fra/10) 6:1, 6:4; Sanchez Vicario (Spa/4) - Kurnikova (Rus/15) 7:6 (7:5) 6:3. **Moški:** Sampras (ZDA/1) - Safin (Rus) 6:4, 6:3, 6:2; Kučera (Slk/9) - Agassi (ZDA) 6:3, 6:3, 6:7 (5:7), 0:3 prekinjeno zaradi dežja; Rafter (Avs/3) - Ivanšević (Hrv/14) 6:3, 3:2 prek.; Björkman (Sve/12) - Siemerink (Niz) 6:4, 1:4, prek.;

NOGOMET / DEŽELNI POKAL

Na derbiju v Repnu brez zmagovalca

SKUPINA 14
Moraro - Mladost 0:3 (0:3)

STRELCA: Caiffa 2, P. Gergolet.
MLADOST: S. Gergolet (Ariisicato), Fontana, D. Gergolet, Gorjan, Zin (A. Devetta), Sita (Milan), Corci, Vittorelli, P. Gergolet (Ferletic), Maniá, Caiffa.

Doberdobska Mladost je nadigrala Moraro in ze v prvem polcasu je bilo jasno, kdo bo končni zmagovalac. Toliksna je bila premoč Doberdobcev, da bi lahko zmagali vsaj s sedmimi goli razlike. V nedeljo bo Mladost igrala v

2. kolu doma ob 17. uri proti Foglianu.

SKUPINA L3
Breg - CGS 3:0 (1:0)

STRELCI: Iurincich v 8., avtogol v 61. in Canelli v 81'. min.

BREG: Cecchini, Paoletti, Rocchetti (od 65' Scibilia), Tedeschi (od 55' Biondi), Svab, Botteri, Sabini, Messina, Iurincich, Doz, Mauri (od 80' Canelli)

V prvem kolu so Brezani brez težav odpravili ekipo CGS. Domaćini so kmalu povedli z lepim zadetkom Iurincicha po podaji Maurija. Vrtar Cecchini v nadaljevanju ni imel dosti dela, medtem ko so bili predvsem Iurincich, Doz in Mauri zelo aktivni v napadu. V drugem polcasu sta padla še dva zadetka. Sprva je Botteri iz desnega krila podal v sredino, kjer je gostujoči branilec nehote preusmeril usnje v lastno mrežo. Devet minut pred koncem pa je Canelli v protinapadu z natančnim lobom zadel. Uspeh je delno skalila izključitev Sabinija v drugem polcasu zaradi reakcije po prekrsku. (E.B.)

SKUPINA L4
Kras - Breg B 2:2 (1:0)
STRELCI: Cocoluto 2; Asselti in Sila.

BREG B: Gregori, Braico, Luisa, Praselj, Fiorido (Babudri), Curzolo (Mariusi), Asselti, Paoli, Blau, Camassa, Sila.

KRAS: Scignar, A. Bratovich, Scigner, Bastianelli, Mosca, R. Bratovich, Chies, Norbedo (Angelini), Cocoluto, Dagri, Vascotto.

Po izenačenju in se kar dopadljivi tekni sta se ekipi razšli pri neodločenem izidu, ki je tudi pravilno placilo za to, kar sta obe mostvi pokazali med tekmo. Obe ekipi sta imeli v durgem polcasu še nekaj priložnosti za zadetek, toda neodločen izid se ni spremnil.

KOŠARKA / TROFEJA K2 SPORT V GORICI

Domovci skoraj enakovredni Itali Novogoričani povsem razočarali

Že prvi dan veliko število gledalcev - Tudi drevi na sporedu dve tekmi

Mednarodni kosarkarski turnir za Trofejo K2 Sport se je začel nadvse pozitivno, saj so bile tribune telovadnice goriškega Kulturnega doma nabito polne gledalcev.

Na prvem srečanju je Nova Gorica, ki so jo v zadnjem trenutku vključili v slovensko A2 ligo, povsem razočarala in tudi prepričljivo visoko izgubila. Ob izredno demotivirani igri Novogoričanov je treba še omeniti njihovo nesportno vedenje in izključitev enega izmed igralcev.

Na drugi večerni tekmi Dom Kmečka banka - Italia Weber je bila igra bolj zagrižena in izenačena. To velja še posebno za prvi polcas, ko sta obe ekipi predvajali zelo hitro igro s številnimi protinapadi in meti za tri točke (na koncu jih je bilo kar 16).

V drugem polcasu se je

domaćinom poznalo pomanjkanje uigranosti, kar s eje odražalo pri slabih izdelanih napadih. Kljub temu so »belo-rdeči« skoraj vse do konca srečanja ogrozili zmago favoriziranim kosarkarjem iz Gradišča. Le dve minuti pred koncem so domovci popustili in tudi izgubili s 15 točkami razlike.

Italmonfalcone - Nova Gorica 108:69 (46:36)

ITALMONFALCONE: Quadrelli 11, Diviach 26, Tasso 4, Luppino 13, Cest, Fabbro 8, Furlan 27, Cisliln 8, trener Nicoletti.

NOVA GORICA: Kubric 4, G. Devetak 6, Polanc, Mucic, Sesuma 6, P. Devetak 5, Mihel 10, Salasček 8, Crkic, Santelj 12, Dornik 12, Susic 4, trener Gerjevič.

ITALA WEBER GRA-

DISCE: Tuzzi 1, Krizman 16, Tomasi 15, Celega 10, Princic 7, Giacuzzo, Marega 9, Stefani, Crisafulli 12, Gandolgi 13, trener Luzzi Conti.

DOM: Corsi 23, Braini 13, Podbersig 2, Čej 4, Di Cecco, Franco 9, Kristancic, Campanello 5, Guarnieri, Jarc 9, trener Grbac.

Domovci bodo drevi ob 19.30 igrali proti porazencu sinočnje tekme Bor - Koper, ob 21.30 pa bo srečanje Itala Weber proti zmagovalcu tekme Bor - Koper. (L.S.)

Na sliki: domovec Marko Corsi.

Jadranovci drevi proti Don Boscu

V svojem tretjem nastopu za pokal ligasev se bodo kosarkarji Jadrana Nuove Kreditne danes v gosteh (Ul. dell Istria, pričetek ob 20.30) pomerili z mestnim tekmeccem Don Boscom. Po zmagi na uvodni tekmi proti Arteju so Vatovčevi fantje v drugem kolu izgubili proti Gestecu.

Stran posredoval PUBLIEST
Uredil ALESSIO RADOSSI

Interreg: kako se je rodila kratica pod okriljem Eu

Kaj pomeni beseda "Interreg"? Gre za eno izmed kratkic, ki so se rodile znotraj skupnosti, da bi umestili programe Evropske unije namenjene čezmejnemu sodelovanju med različnimi regijami (ali državami) znotraj in izven Unije. Podčrtati velja, da 50% vrednosti posameznega projekta krije EU, preostalo polovico pa si delita država (70%) in regije (30%).

INTERREG

Čezmejno sodelovanje med Furlanijo Julijsko krajino, Avstrijo in Slovenijo

Novice

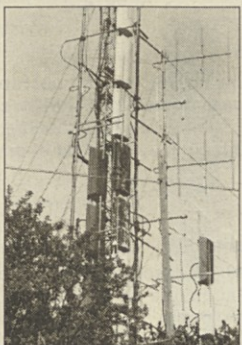
Sestanek med ministrstvom in Rai na pobudo podtajnika Vite. Začetek oddajanja leta 1999.

Začetni koraki TV brez meja

Skorajšnji sporazum med slovensko in italijansko televizijo. Okvirno že začrtana programska shema

Pri utrjevanju in povečevanju čezmejnega sodelovanja v njegovem pravem pomenu besede (medsebojno spoznavanje, predvsem prebivalstva, ki ga delijo meje, informacije o gospodarstvu, kulturnem, okoljevarstvenem sodelovanju) je prav gotovo močno in učinkovito sredstvo televizija. Seveda gre za televizijske programe, ki jih skupaj zastavijo in vodijo delavci v javnih televizijskih ustanovah sosednjih držav. Na tem delajo tudi v Furlaniji-Julijški krajini, kjer na osnovi že obstoječih izkušenj na področju televizijske komunikacije na različnih obmejnih območjih držav Evropske unije, po-

skušajo v sodelovanju s Slovenijo uresničiti čezmejno televizijo. Po vrsti medvladnih stikov med obema državama, ki sta prepričani v koristnost tovrstne oblike sodelovanja za obmejno prebivalstvo in še posebej jezikovnih manjšin z obeh strani meje, je pred nekaj tedni na Ministrstvu za pošto in telekomunikacije v Rimu podtajnik Vita sklical sestanek, ki sta se ga udeležila član Upravnega sveta RAI Balassone in direktor deželne sedeža RAI Furlanije-Julijške krajine Frassa, da bi preverili uresničevanje omenjene pobude. Svetovalec Balassone je podčrtal namero Upravne-

ga sveta RAI, da še utrdi sodelovanje z odgovornimi na Televiziji Slovenija in z zadovoljstvom ugotovil, da je bila sestavljena mešana slovensko-italijanska delovna skupina (člani so že bili imenovani) zadolžena za proučitev in sestavo pro-

gramske sheme (dnevni koledar emitiranih programov) nove čezmejne televizije. Namen obeh strani je priprava raznolikih in širokih programov, ki bi ne bili le enostavna "obvestila" nimenjena obema skupnostima. Šlo naj bi za oddaje, ki naj predvajajo "najboljše" iz produkcije obeh javnih televizijskih hiš (RAI naj bi še posebej posredovala glasbene prireditve, fiction, športne prireditve, medtem ko bi slovenska televizija ponudila dokumentarce, risanke, športne dogodke). Jezikovne probleme naj bi v začetni fazi presegali z podnapisi v jeziku sosednje države (sinhronizacija je

zaenkrat finančno prezaheten zalogaj). Prednost sistema podnapisov (čeprav je zapleten) je v tem, da se na ta način soočata tuj govorni jezik in domača pisana beseda kar omogoča spoznavanje jezika sosedu. Oddaje naj bi potekale v treh časovnih pasovih. Prvi, predvečerni, bo namenjen prispevkom o gospodarstvu, kulturnem turizmu, programom za mladino. Temu bo sledil informativni pas namenjen dnevnim novicam (informacije iz Interreg Notizie, objavljene na straneh kot je naša, bi lahko tako meni direktor deželne sedeža RAI Frassa: televizijsko obdelali v prispevkih za čezmejni TV-

dnevnik). Tretji pas pa bo namenjen značilnim večernim programom. Območje, ki ga bo pokrivala bodoča čezmejna televizija bo kar obširno kajti preko pretvornika na Nanosu (pri Razdrtju, v Sloveniji) bo pokrili kar 60% slovenskega ozemlja in praktično celotna Furlanija-Julijška krajina. Predstavniki obeh javnih televizijskih hiš so izrazili željo, da bi pričeli z oddajanjem že prvega januarja 1999. Običajna dela, ki ga je potrebno še opraviti tako glede programske sheme in še posebej glede finančne konstrukcije in zagotavljanja potrebnih sredstev, pa navaja k določeni previdnosti.

Poseg predsednika Antonioneja Novi mednarodni zagon FJK med ključnimi nove Deželne vlade

Dežela kakršna je Furlanija-Julijška krajina pač ne more ne biti evropska in mednarodna regija. To izhaja iz njene geografije, zgodovine, kulture. V teh dneh sem predstavil programske smernice nove Deželne vlade.

Med prioritetskimi nalogami sem navedel ravno novi zagon Dežele v mednarodnih odnosih. Dejavnost bo potekala v več smereh:

- a) sprememba statuta o avtonomiji, ki bo dokončno opredelil in priznal to mednarodno vlogo;
- b) utrditev odnosov s sosednjimi državami - tudi v luči olimpijske kandidature "Brez meja" leta 2006 - in z Bavarsko;
- c) aktivna vloga v mednarodnih telesih in v konferenci vzhodnih Dežel;
- d) koordinirano in sinergično ovrednotenje finančnih struktur in storitev, ki so že prisotne na našem ozemlju in njihova usmeritev navzven, v tujino;
- e) višja raven udeležanja programov Unije;
- f) ustanovitev deželne urada v Bruslju, kot opazovalnice, sedeža za študije, za zbiranje informacij ter za tehnično pomoč. Izziv, ki ga pred nas postavljajo Agenda 2000 in reforma strukturnih fondov ter ostalih pobud Unije, je usodnega pomena. Pozvani bomo k še neposrednejšemu dialogu z Brusljem ter, kot sovlagatelj,

tudi k predstavitvi globalnih integriranih razvojnih načrtov na teritoriju in v gospodarstvu. Odgovorna je naša vloga v programih Unije in v čezmejnih odnosih. Ta naša usmeritev in pozornost korenini v Delovni skupnosti Alpe-Jadran, rojeni dalnega leta 1978 in katere pripravi soustanovitelji smo bili. Evropa se je spremenila in v prihodnjih letih se bo še spreminjala. Z veliko pozornostjo in soudeležbo se vključujemo v novo mednarodno dogajanje.

Siritev Unije na države srednje in vzhodne Evrope mora biti pripravljena zelo pozorno in zavzeto. Zaradi tega gre spodbuditi in utrditi priložnosti za srečanja in soočanja. Zaradi delovanja na mednarodni ravni pa ne smemo zametati problemov narodnih manjšin in instrumentov za njihovo reševanje. Zavzetost Dežele bo tudi v tej smeri odločna, saj bo le s spoštovanjem posameznikov in kulture mogoče zgraditi Evropo narodov. Dežela Furlanija-Julijška krajina, naravno stičišče trgovskih tokov, kultur, narodov in verizpovedi vstopa v novo tisočletje kot težišče nove Evrope.

Dr. Roberto Antonione
Predsednik Avtonomne Dežele
Furlanije-Julijške krajine

Kmalu bo operativen poseben program Interrega 2, ki dovoljuje izključno uporabo naravnih sestavin

"Biološko kmetijstvo zdravi" proizvodi

Furlanija-Julijška krajina in Koroška zdrženi v promociji bio-proizvodnje

Finansiranje raziskav in projektov za olajšanje pomorskih in kopenskih dejavnosti

Varnost na morju in učinkovit transport Skupni projekti Italije in Slovenije

Pri predstavitvi Mer, ki jih vsebuje prvi Interreg 2 Italija/Slovenija (v Interreg Notizie smo 20. junija opisali Mere, ki zadevajo zaščito okolja), bomo danes namenili pozornost Meram s področja transporta. Gre za posege v oporo pomorskega prometa, mere za varnost plovbe v Severnem Jadranu, za izboljšanje opreme in storitev za tovarni promet na obmejnih območjih, posledic, ki jih bo imel za področje transporta vstop Slovenije v Evropsko Unijo. To so torej področja, ki lahko pridobijo finančna sredstva iz lani sprejetega operativnega programa Interreg 2 Italija/Slovenija. Namen mere, ki nosi ime "Sodelovanje na področju transporta" je izboljšanje storitev namenjenih prometu, oziroma čim večjemu številu krajevnih gospodarstvenikov, ki delujejo na tem vedno pomembnejšem evropskem in svetovnem vozišču ob italijansko-slovenski meji in zadeva tako kopenski kakor pomorski promet. Gospodarski učinki bodo delno neposredni (zaradi razvoja zaposlovanja, izgradnje in

upravljanja objektov in storitev), v večji meri pa posredni. Vse to v težnji po širšem ekonomskem učinku h kateremu bo prispevala učinkovitost storitev nimenjenih logistiki. Pri tem se velja pomuditi pri enem od načrtovanih posegov, pri izboljšavi varnosti v pomorskem prometu. Gre za mero, ki teži k ohranjanju naravnega morskega okolja tudi preko izvedbenih projektov kot dopolnilo vsedržavnega sistema Vtmis (Vessel traffic service management information) katerega pozitivne posledice bo moč zaznati ne le v preprečevanju ogroženosti okolja, ampak tudi v izboljšavi varnosti in naraščanju prometa. Povečala se bo učinkovitost kar bo prispevalo k zmanjšanju porabe energije zaradi optimalno izbranih morskih poti, koordiniranih prihodih v pristanišča, koordiniranem transportu na kopnem in zmanjševanju postankov tovora v skladiščih, kar predstavlja osnovne pogoje za projekt zanimiv tudi za slovenske oblasti in v bodoče tudi za hrvaške in

oblasti drugih jadranskih dežel. Kar zadeva oporo pomorskemu prometu bodo posegi upoštevali bodoči, po možnosti koordinirani razvoj, kamor sodijo tudi objekti za boljše razmere v samih pristaniščih. Med projekti omejenam poleh Vtmis-a se raziskavo o sedanjih značilnostih čezmejne mobilnosti, raziskavo o izvedljivosti in načrtovanju čezmejnega mestnega in primestnega prometa in končno se raziskavo o realizaciji trajektnega terminala na Pomolu IV v Trstu. Nekaj pa je zagotovilo res: razvoj civilnega in trgovskega prometa med Italijo in Slovenijo bo odvisen od sposobnosti krajevnih partnerjev, da delujejo koordinirano pri utrjevanju objektov in sistemov storitev. V tem okviru je še posebej pomena razvoj pomorskega prometa vzdolž "jadranskega koridorja", ki

predstavlja pomembno alternativo že zelo zasičenemu kopenskemu in pomorskemu prometnemu sistemu v smeri pristanišč Severne Evrope. S pomočjo izvedbenih studij in pilotskih posegov teži Mera k pripravi programov skupnega interesa za vse operaterje v prometu, posebno pozornost pa namenja povečevanju vloge mejnih prehodov prve kategorije in izboljšavo storitev namenjenih blagovnemu prometu.

Obstoja vrsta pridelave na katero gledamo danes s posebno pozornostjo in ki bi lahko bistveno povečala prihodek kmetovalcev na gorskih kmetijah, še posebej tistih na manj razvitih območjih obdržavih mejah. Poznamo jo z imenom biološko kmetijstvo (metodologija pridelave, ki sloni na uporabi izključno naravnih sredstev). Na tem področju se pričena zanimivo sodelovanje med Furlanijo-Julijško krajino in Koroško, kmalu pa se bo pridružila tudi Slovenija.

Projekt sodi v operativni program Interreg 2, ki ga je EU poverila Koroški, nosi pa ime "Ovrednotenje in zaščita naravnih in gozdnih virov", opredeljen pa je v meri "Razvoj kmetijskega in gozdarskega čezmejnega sodelovanja, zaščita flore in favne". Predlog Koroške, da bi projekt zastavila skupaj s sosednjo Furlanijo-Julijško krajino je takoj sprejela deželna vlada Furlanije-Julijške krajine, ki se je tudi glede na bogate koroške izkušnje na tem področju,

odločila za ad hoc finansiranje deželne Ustanove za kmetijski razvoj (Ersa), ki je s posebno konvencijo vezala Združenje bioloških pridelovalcev (A.pro.Bio) k sodelovanjem s podobnim koroškim Združenjem bioloških pridelovalcev (Ernte). Še leta 1966 je prišlo do vrste stikov med predstavniki obeh združenj, tem pa so leta 1997 sledila nova soočanja o politiki razširjanja metodologije pridelovanja v biološkem kmetijstvu in o trženju bioloških proizvodov obeh dežel. Doseženi sporazumi so sedaj predmet posebnega projekta, pripravilo ga je združenje iz Furlanije-Julijške krajine, sprejela ga je tudi Deželna vlada in kmalu bo operativen. Projekt predvideva tako oblike za razširjanje metode biološke proizvodnje med kmetovalci in informacij za potrošnike, kakor tudi soočanje o pravih proizvodnih in predelavnih živoreh, ter vedenja o tipičnih krajevnih proizvodih in o podjetjih kjer je proizvode mogoče kupovati.

Za dosego zastavljenih ciljev so v načrtu izdelava in distribucija informativnih zgibank o prednostih, ki jih ponuja biološko kmetijstvo in o krajih kjer so turistične kmetije ali druge prodajne točke tovrstnih proizvodov. Reklamne akcije bodo potekale tudi v sredstvih obveščanja v času sejmov, razstav in posvetov, obe združenji pa se bosta sku-

pno udeleževali mednarodnih sejmov bioloških proizvodov. Posebej vzpodbudne pa se kažejo razmere za trženje navedenih proizvodov saj je ponudba obeh dežel komplementarna: široka proizvodnja sadja in povrtnine v Furlaniji-Julijški kraji-

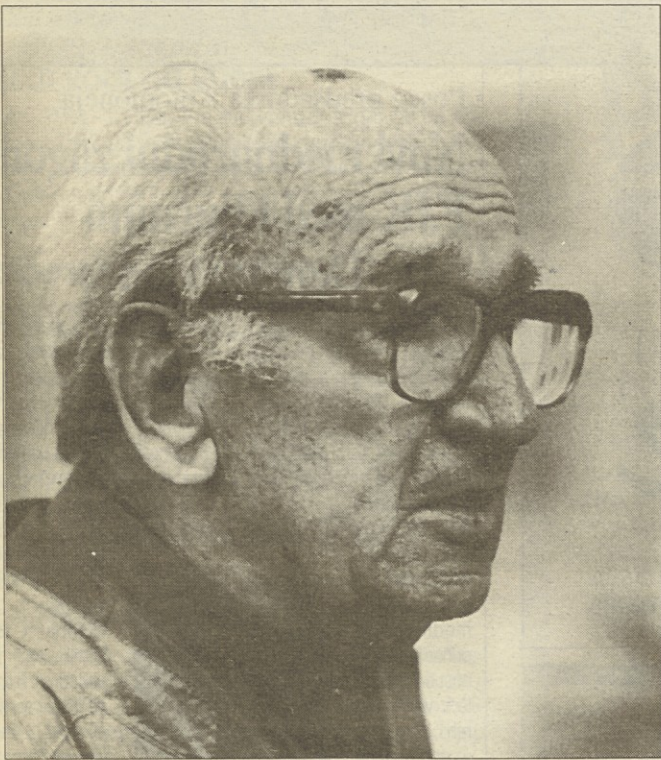
V načrtu je tudi
zgibanka o prodajnih
mestih.

Blago bi lahko
prodajali v trgovinah
na obeh straneh meje.

ni, bogata ponudba živorejskih proizvodov na Koroškem, z možnostjo medsebojne menjave in torej širitve ponudbe. Zanimivo je še, da za razliko od Furlanije-Julijške krajine, kjer so proizvodi na prodaj v specializiranih trgovinah, je le-te na Koroškem mogoče nabaviti tudi v običajni prodajni mreži kar bo omogočilo italijanskemu partnerju dostop na trg, ki je bistveno večji od domačega. Za uspešnost sodelovanja med proiz-

vajalci obeh dežel je prav gotovo odločujočega pomena izmenjava izkušenj glede tehnik in znanja, ki naj pripelje do skupne in enotne blagovne znamke za prepoznavanje koroških in furlanskih proizvodov, enotne embalaže in marketinških strategij, oblikovanja enotnih izhodiščnih cenikov za vse partnerje, promocije deželne sejemске prireditve za razstavo in/ali neposredno prodajo tipičnih proizvodov obeh dežel.

Za dodatne informacije vam je na razpolago Služba za zunanje odnose pri deželni direkciji za evropske zadeve in zunanje odnose, ul. S. Francesco 37, Trst. Tel: 040/ 3775119-3775122, fax: 040/ 3775025, E-mail: aff.comunitari@regione.fvg.it

Prireditve Kobilarne Lipica ob stoletnici Černigojevega rojstva

Ob 100-letnici rojstva velikega umetnika Avgusta Černigoja se tudi Kobilarne Lipica zeli pokloniti temu izjemnemu ustvarjalcu. Ob tej priložnosti bodo v soboto, 19. septembra ob 11. uri slovesno odkrili kovinsko rekonstrukcijo Černigojevega reliefa iz leta 1924. Udeležence bo pozdravil direktor Kobilarne Lipica mag. Milan Božić, o življenju in delu Avgusta Černigoja bo spregovoril dr. Peter Krečič, slavnostni govornik pa bo predsednik državnega zbora dr. Janez Podobnik, pokrovitelj celotnega dogodka je predsednik Republike Slovenije Milan Kučan.

V programskem delu sodelujejo Osnovna sola Sezana (otroški zbor - vodi Bojana Kralj, recitatorja). Glasbena sola Sezana (kvartet pozavn). Skupina izraznega plesa Mehki cevli Sezana (vodi Milojka Gazzarolli), Glasbena matica Trst (Mešani pevski zbor Jacobus Gallus - vodi

Janko Ban, Godalni kvartet). Slovensko stalno gledališče (igralec Vladimir Jurc). Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica (igralec Bine Matoh). Glasbena sola Nova Gorica (trobilni kvintet, flautistka Gaja Leban) ter Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel iz Gorice (violinist Peter Gus, celist Aleksander Sluga, harmonkarja Aleksander Ipavec in Dario Savron). Poleg tega si bo moč ogledati film Francija Slavka o Avgustu Černigoju.

Zamisel in režijo dogodka, ki naj bi ponazorila evropskost, odprtost in ustvarjalno dinamičnost Avgusta Černigoja, je prispeval režiser Janez Povše, in sicer ob strokovni pomoči Goriškega muzeja iz Nove Gorice in dr. Petra Krečiča. Prostor in sceno za vezani dogodek na prostem in v intervjuju je oblikoval arh. Matija Garzarolli, medtem ko je spremna graficna obeležja pripravil Matej Mljac.

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V sklopu proslav ob stoletnici smrti cesarice Elizabete bodo uprizorili balet »Elizabeth: Sanje v pozni poletni noči«, nastopa Carla Fracci. Premiera bo jutri, 10. septembra ob 20.30. Ponovitve 11., in 12. septembra ob 20.30 ter 13. septembra ob 18.00. Informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča od 9.00 do 12.00 in od 18.00 do 21.00.

Jesenska simfonična sezona

V petek, 18. septembra ob 20.30 (red A) in v nedeljo 20. septembra ob 18. uri (red B), koncert orkestra gledališča Verdi. Dirigent Georg Schmoeh. V petek, 25. septembra ob 20.30 (red A) in v nedeljo 27. septembra ob 18. uri (red B), koncert orkestra gledališča Verdi. Dirigent Gustav Kuhn. V petek, 2. oktobra ob 20.30 (red A) in v nedeljo 4. oktobra ob 18. uri (red B), koncert orkestra Verdi. Dirigent Lothar Zagrosek. V petek, 9. oktobra ob 20.30 (red A) in v nedeljo, 11. oktobra ob 18. uri (red B), koncert orkestra in zbora gledališča Verdi. Dirigent Julian Kovatchev. V petek, 16. oktobra ob 20.30 (red A) in v nedeljo, 18. oktobra ob 18. uri (red B), koncert orkestra Verdi. Dirigent John Neschling. V petek, 23. oktobra ob 20.30 (red A) in v nedeljo,

25. oktobra ob 18. uri, koncert orkestra Verdi. Dirigent Wolfgang Bozic.

Katedrala sv. Justa - glasbeni september

V ponedeljek, 14. septembra ob 20.30, orgelski koncert, ki ga bo izvajal Werner Jacob. V ponedeljek, 21. septembra ob 20.30, orgelski koncert, ki ga bo izvajal Beppino delle Vedove. V ponedeljek, 28. septembra ob 20.30, orgelski koncert, ki ga bosta izvajala Janette Fishell in Colin Andrews. V torek, 22. septembra, bo na Trgu Unità nastopil Paolo Conte.

Gledališče Miela

14. septembra ob 20.30 yiddish opereta Abrahama Goldfadna »Carovnica«. Režija Giulio Ciabatti.

VENETO

TREVISO

PalaVerde Villorba

V nedeljo, 27. septembra bo nastopal Renato Zero. V soboto, 17. oktobra nastop Carlosa Santana.

SLOVENIJA

DOBROVO

Grad Dobrovo - Goriska Brda

V torek, 15. septembra ob 20.30, bo v Viteški dvora-

ni, v okviru Kogojevih dnevvov, koncert Davida Geringasa, violoncelo in Tatjane Geringas, klavir.

SVETA GORA

Bazilika

V ponedeljek, 21. septembra ob 18. uri slavnostno odprte nove sezone Kulturnega doma Nova Gorica, z Evropskim trobilnim triom: Stanko Arnold, trobenta, Ratko Vlatkovic, rog, Branimir Slokar, pozavna in organist Maks Strmcnik.

LJUBLJANA

SNG Opera in Balet Ljubljana

Abonmaji za sezono 1998/99: za dosedanje abonente od 28. 9. do 3. 10., za nove abonente od 5. 10. do 10. 10., za studente pa do konca oktobra

Mladi iz konservatorija Tartini v Miramaru

Umetnost pod zvezdami - Glasba v Gradu

Sobota, 12. septembra ob 21.15: Maya Glouchkova, klavir.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Bivse konjunsice miramarskega gradu

Do 8. novembra je na ogled razstava Poti sveta - Berlin, Dunaj, Praga, Budimpešta, Trst. Zidovski intelektualci in evropska kultura od 1880 do 1930. Urnik: do 24. oktobra je razstava odprta vsak dan od 9. do 18.45, od 25. oktobra do 8. novembra pa vsak dan od 9. do 16.45.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Miramarski park - tople grede: do 30. septembra je na ogled zanimiva razstava živih metuljev »Metuljev vrt«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je poštni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprt ob praznikih). Za vodene obiske lahko poklicete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Galleria Rettori Tribbio 2: do 11. septembra razstavlja Paolo Grimaldi. Urnik: ob delavnikih od 10.00 do 12.30 in od 17.00 do 19.30, ob praznikih pa od 11.00 do 13.00. Ob ponedeljkih je galerija zaprta.

Rizarna pri Sv. Soboti: odprta razstava slik in risb, ki so jih dijaki klasičnega liceja Petrarca posvetili žrtvam nacističnega koncentracijskega taborišča »Cvetje upanja«. Razstava bo odprta vsak dan do 13. septembra od 9.00 do 13.00 ure.

Lipanjepuntin artecontemporanea (Ul. Diaz 4): do 16. septembra, so protagonisti slikane, barvane, pakirane, digitalne in tridimenzionalne roze »Nothing But... Flowers«. Urnik razstave: od 11. do 13. in od 17. do 20. ure. Ob ponedeljkih zaprto. Poletni pocitek pa je od 3. do 23. avgusta. Web: www.copeco/lipuarate.

Muzej Sartorio: do 8. novembra je na ogled razstava Zidovske družine v Trstu 1814 - 1914. Urnik: vsak dan (razen ob ponedeljkih) od 9. do 19. ure (v obdobju prireditve Muzeji zvečer je razstava odprta do poznega). Od 6. do 11. oktobra (za Barcolano) bo razstava odprta od 9. do 22. ure.

Muzej Itala Sveva (Trg Hortis 4): do 8. novembra je odprta razstava o odnosu Sveva do zidovstva. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 12. ure.

Naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): vse do 8. novembra bo na ogled razstava Kraški premogovniki zidovskih družin. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, in sicer od 8.30 do 13.30, od 6. do 11. oktobra (za Barcolano) pa bo tudi popoldne od 16. do 22. ure.

Muzej Revoltella: v okviru projekta Salom Trst so razstavili umetniška dela trzaskih slikarjev zidovske-

ga rodu. Razstava bo odprta do 8. novembra, ob delavnikih od 10. do 13. in od 15. do 19. ob nedeljah in praznikih pa samo dopoldne, ob torkih je muzej zaprt. V obdobju prireditve Poletje v Revoltelli bo razstava zvečer dlje odprta, od 6. do 11. oktobra (Barcolana) pa od 10. do 13. in od 15. do 22. ure.

V Postnem in telegrafskem muzeju so do 8. novembra na ogled znamke, pošne posiljke in medalje z motivi zidovske tradicije. Urnik: od 9. do 13. ure, avgusta je muzej zaprt ob nedeljah in praznikih.

Avditorij, Ul. Roma 23 - od jutri, 10. septembra do 6. oktobra bo odprta razstava z naslovom »Vertigine all'incrocio«. Urnik: od torka do sobote od 10. do 13. in od 16. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 13. ure. Ob ponedeljkih zaprto.

Trzaska občinska palaca - Trg Unità 4: do 1. oktobra razstavlja Negrin. Urnik od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

APT Ul. S. Nicolò 20: do 15. septembra razstavlja Gianna Lampe. Urnik: od 9. do 19. ob sobotah od 9. do 13., ob nedeljah in praznikih zaprto.

Trg Duca degli Abruzzi, 1: od 14. do 25. septembra razstavlja, v spomin na Ano Frank, Annamaria Ducaton. Urnik: od ponedeljka do petka od 10.00 do 19.30, ob sobotah in nedeljah zaprto.

Muzej Revoltella: jutri, 10. septembra, ob 19. uri, otvoritev razstave Lorene Matic. Odprta bo do 24. septembra in sicer v tednu od 10. do 13. in od 15. do 19. ure ter ob praznikih od 10. do 18. ure.

MILJE

Občinska dvorana G. Negrin

Do 13. septembra razstavlja Renato Calligaro. Urnik: v tednu od 10. do 12 in od 17. do 19, ob praznikih od 10. do 12. ure.

Sedež APT

Do 14. septembra skupinska razstava s sledecim urnikom: od 10. do 13. in od 16. do 19. ure.

SESLJAN

Sedež APT

Do 14. septembra skupinska razstava, »Trofeo Art Gallery 2«. Urnik od 10. do 13. in od 16. do 19. ure.

OPČINE

Prosvetni dom

Do 20. septembra je odprta razstava Ribistvo skozi stoletja v Trzaskem zalivu. Ogledi ob delavnikih med 16. in 20. uro, po dogovoru možni vodeni ogledi za skupine tudi v jutranjih urah. Rezervacije na telefon 040-213945.

GORICA

Goriški pokrajinski muzeji - palaca Morassi

Do 30. septembra, bo odprta razstava z naslovom

GLEDALIŠČA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Cristallo - La Contrada

Do 20. septembra možen vpis za abonmaje za sezono 1998/99 pri: podjetjih, krozkih, raznih organizacijah, sindikatih, solah, pri UTAT in v gledališču Cristallo. Informacije na tel. st. 040/390613.

Gledališče Rossetti

Od danes, 9. do 14. septembra je možno obnoviti abonmaje in sicer v gledališču Rossetti od 8.30 do 13. in od 15.30 do 19. ure, v Galeriji Protti od 8.30 do 10.30 in od 15.30 do 19. ure.

46. mednarodni poletni festival

Poleti se dan zvečer začne

Ljubljana

Po festivalu - Poletno gledališče Križank

9. septembra ob 20.30 — DAVOR RADOLFI & RITMO LOCO

OB VILENICI 98 IN VILENICA 98

Četrtek, 10. 9. ob 9.30 uri

hotel Maestoso Lipica

disput »koniec stoletja, začetek tisočletja«

ob 9.30 uri

župnijska cerkev sv. Mihaela Lokev

literarno branje

Petek, 11. 9. ob 9.30 uri

KC »S. Kosovela« Sežana

otvoritev knjižnega sejma in literarno branje

ob 20.30 uri

KC »S. Kosovela« Sežana

svečana predstavitev nagrajenca Vilenice 98 in koncert TRIA LORENC

Sobota, 12. 9. ob 10. uri

grad Štanjel

literarno branje, predstavitev knjige v slovenskem prevodu Pavla Vilikovskega, nagrajenca Vilenice 97, podelitev Kristala Vilenice in otvoritev razstave fotografij g. EVGENA BAVČARJA

ob 19. uri

jama Vilenica

svečana podelitev mednarodne literarne nagrade Vilenica 98 in koncert TAŽAŠKEGA OKTETA

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Paviljon poslovnega centra HIT

Danes, 9. septembra ob 20. uri, otvoritev razstave slik Avgusta Černigoja. Razstava bo na ogled do 5. oktobra vsak dan od 10. do 19. ure.

LIPICA

Kobilarne Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Černigoja je možen ob urah ogleda kobilarne.

KOPER

Galerija Loza - na ogled so dela znanega italijanskega mojstra Lucia Fontane. Galerija je odprta od torka do sobote od 10. do 13. in od 16. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 12. ure.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov.

Do aprila 1999 je na ogled etnološka razstava »Spomini naše mladosti« ali »Življenje pod zvezdami«. Urnik: ob delavnikih 8-14, ob torkih 8-18, ob nedeljah in praznikih 14-18, ob sobotah zaprto.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija

Do 17. septembra razstavljajo slovenski mlajši arhitekti.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8-16, ob sob. ned. in praznikih 13-17.

DOBROVO

Grad Dobrovo

V galeriji Zorana Musica sta poleg stalne grafične zbirke tega umetnika na ogled se dve razstavi: »Graj-ska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« ter pregledna razstava slik, akvarelov, grafik in risb Milene Stepančič. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto.

LJUBLJANA

Moderne galerije: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.

Muzej novejših zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovinci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

Cankarjev dom - mala galerija

Od danes, 9. septembra, do 1. oktobra, razstava fotografij Branimirja Ritonje.

RAI 3
slovenski
program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Spomin na minule počitnice
20.30 TV dnevnik

RAI 1

6.00 Euronews
6.30 Dnevnik
6.45 Aktualna oddaja Poletna Unomattina (vodi Paola Saluzzi), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.50 Film: Finchè dura la tempesta (vojni, It. '63, r. B. Vallati, i. James Mason, Lilli Palmer)
11.30 Dnevnik
11.35 Aktualna odd.: Poletna Verdemattina
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: Matlock (i. Andy Griffith)
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.10 Film: Totò sexy (kom., It. '63, i. Totò, Macario, Toni Ucci)
15.45 Mladinski variete: Solletico (vodi Mauro Serio), vmes risanke Princessa Sissi
18.00 Dnevnik
18.10 Nan.: Gospa v rumenem - Zadnji prizor (i. A. Lansbury), 19.00 Gospa iz Westa (i. Jane Seymour, Joe Lando)
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik, 20.35 Sport
20.40 Kviz: La Zingara
20.50 Variete: Una rosa per il 2000 (vodi Anna Galliena)
22.45 Dnevnik
22.50 Aktualno: Overland 2 - Peru
23.35 Aktualna oddaja: Venezia Cinema 98
0.00 Nočni dnevnik, zapisnik horoskop, vreme
0.30 Aktualno: Il grillo, 0.55 Aforizmi
1.05 Aktualno: Sottovoce - Potihoma

RAI 2

7.00 Videocomic
7.45 Varjete za najmlajše
9.55 Film: Un orso per amico (vestrn, ZDA '97)
11.30 Tg2 - Medicina 33
11.45 Jutranji dnevnik, vreme
12.00 Variete: Ci vediamo in TV
13.00 Dnevnik
13.30 Risanke
14.05 Nan.: Hunter (i. Fred Dryer, S. Kramer), 14.55 Law & Order - 30 let kasneje, 15.45 Inspektor Tibbs, 16.40 Il Virginiano (i. Lee J. Cobb), vmes (16.15, 17.15) kratka poročila
18.15 Dnevnik, sport, vreme
18.40 Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
19.05 Nan.: Marshal
20.00 Risanke
20.20 Izzrebanje lota
20.30 Vecerni dnevnik
20.50 Nan.: J.A.G. - Avvocati in divisa (i. David J. Elliott, Catherine Bell)
22.40 Izzrebanje lota
22.45 Dnevnik, Neon knjige
23.20 Proza: Match d' improvvisazione teatrale
0.55 Vreme, sport

RAI 3

6.00 Jutranje vesti
8.30 Film: Supergirl (fant., VB '84, i. H. Slater)
10.15 Glasba: 15 minut slave
10.30 Aktualni odd.: Tempo, 11.00 Vprašanja ob koncu tisočletja
12.00 Dnevnik, sport
12.15 Nan.: Podezelski zdravnik
13.00 Aktualno: Infinito futuro, 13.30 Media/Mente
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
14.45 Tg3 Benetke
15.05 Nan.: Kaj ti roji po glavi?
15.30 Sport: SP v kotalkanju, motonavtika, kolesarstvo
17.00 Dok.: Geo magazine
18.10 Nan.: Superman
19.00 Dnevnik, dezelne vesti
20.00 Aktualno: festival v Benetkah, 20.30 Blob
20.35 Film: Corvo rosso non avrai il mio scalpo (vest., '72, i. R. Redford)
22.45 Dnevnik, dezelne vesti
22.55 Aktualna odd. o skrivnostnih pojavih: Misteri
0.00 Aktualno: Format
0.30 Dnevnik, kultura, vreme

RETE 4

6.00 Nad.: Piccolo amore, 6.50 Zingara
8.30 Nan.: Pregled tiska
8.50 Nad.: Guadalupe, 9.45 Alen, 10.45 Febbre d' amore
11.30 Dnevnik
11.40 Kviz: Iva show
12.40 Nan.: Savannah
13.30 Dnevnik
14.00 La macchina del tempo
14.30 Nad.: Sentieri - Steze
16.00 Film: La contessa azzurra (kom., It. '60)
18.00 Aktualno: Chi c'è sotto il sole
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Variete: Game Boat
20.35 Film: Nikita (krim., ZDA '88, i. River Phoenix, S. Poitier, R. Bradford)
22.30 Film: Vacanze d' estate (kom., It. '85, i. P. Pellegrino, Y. Porzio)
0.30 Pregled tiska
0.50 Film

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.30 Aktualna oddaja: Vivere bene benessere (vodi Maria Teresa Ruta)
10.30 Nan.: Druzina Hogan, 11.30 Skrivnosti «Cascine Vianello»
12.30 Nan.: Due per tre (i. J. Dorelli, Loretta Goggi)
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 A regola d' arte
13.45 Nad.: Beautiful
14.15 Tv film: Una ragazza cattiva (dram., ZDA '93, i. Noelle Parker)
16.15 Nan.: Komisar SCali, 17.15 Detektiv na razpotju (i. Dick Van Dyke, Scotto Baio)
18.15 Nan.: Palvolaska za očeta (i. P. Duffy, S. Sommers)
18.45 Variete: Poletni Tira & Molla
20.00 Dnevnik
20.35 Variete: Doppio Lustro (vodita Gene Gnocchi in Tullio Solenghi)
21.00 Film: Sheena, regina della giungla (pust., ZDA '84, i. T. Roberts)
23.20 Film: Grosso guaio a Chinatown (pust., ZDA '86, i. Kurt Russell)
1.15 Nočni dnevnik Tg5
1.45 Variete: Doppio lustro

ITALIA 1

6.10 Nan.: Ultraman, nato otroski variete, vmes Ciao ciao mattina
9.20 Nan.: Hazzard
10.20 Film: Per fortuna c'è un bianco al mio posto (kom., ZDA '94, i. Richard Moll)
12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, Fatti e misfatti
12.55 Nan.: Genitori in blue jeans
13.30 Risanke
14.00 Risanke: Simpsonovi
14.20 Variete: Mai dire Banzai!
15.00 Nan.: Baywatch
16.00 Variete za najmlajše in risanke
17.30 Nan.: Xena
18.30 Odprti studio, 18.55 Sport studio
19.00 Nan.: V osmih pod streho, 19.00 La Tata
20.00 Variete: Sarabanda
20.45 Variete: Italiani in vacanza (vodi Anna Falchi)
22.40 Film: Stand by me - Spomin na neko poletje (pust., ZDA '86, i. Wil Wheaton, River Phoenix)
0.40 Odprti studio
0.50 Variete: race across America
1.15 Sport studio
1.40 Film: Bella, ricca, lieve difetto fisico (kom.)

TELE 4

13.30 16.45, 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi
14.05 Intrigo fatale
15.15 Nad.: Prava ljubezen
17.00 Nan.: Scoop
20.05 Konjske dirke
20.30 Italijanska kuhinja
21.00 Nan.: Scoop, 22.00 Intrigo fatale, 23.30 Veri professionisti
0.16 Konjske dirke
0.30 Scoop

MONTECARLO

12.15 19.30, 22.30, 0.45 Dnevnik, 13.30 Sport
13.05 Nan.: Quincy
14.05 Film: Il dito più veloce del West ('68)
15.55 Variete: Tappeto volante
17.25 Film: Primo peccato
20.45 Film: La Pantera Rosa colpisce ancora (kom., '74)
0.00 Nan.: Elitni umori

Slovenija 1

7.30 Vremenska panorama
8.55 Napovedniki
9.00 TV prodaja
9.30 Tedenski izbor. Otroška nanizanka: Nina in Ivo (Ela Peroci), 9.50 nan.: Wayneve dogodivscine (Avstral., 16. ep.), 10.15 Maturanti
11.10 Made in Slovenia
12.05 Nan.: Hrosci (VB, zadnja ep.)
13.00 Poročila, vreme, sport
13.10 Vremenska panorama
13.35 Nan.: Murphy Brown
14.00 Film: Cek je odposlan (ZDA)
15.30 Dokumentarna odd.: Piet Mondrian (VB)
15.50 Evropski kulturni magazin: Alica
16.20 Obzorja duha
17.00 Obzornik, vreme, sport
17.10 Po Sloveniji
17.25 Oglasi
17.30 Nan.: Modro poletje (Sp., 31. epizoda)
18.00 Oddaja za otroke: Sivka
18.20 Poljudnoznanstvena odd.: Divja Amaconija
19.10 Risanke, 19.20 Oglasi
19.30 Dnevnik, vreme, sport
20.05 Nanizanka: J.A.G. (ZDA, i. David James Elliot, Tracey Needham, 16. ep.)
21.00 Dobrodošli doma
21.05 Nad.: To življenje (VB)
22.00 Odmevi, vreme, kultura
22.40 Sport, oglasi
22.55 Osmi dan
23.25 Drama: Varčevalni ukrepi (D. Nobbs, VB)
0.55 Dok.: Divja Amazonija
1.45 Napovedniki

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani
17.00 Videospot dneva
17.05 Nad.: Sosedje
17.30 ...
18.40 Program za otroke
19.30 Videostrani
20.00 Dnevnik, vreme
20.30 ...
20.50 ...
21.45 Nad.: Sosedje
22.15 ...
23.10 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

9.00 Vremenska panorama
10.00 Matineja
Nanizanka: Lahko noč, ljubica (VB, 9. epizoda)
10.30 Nanizanka: Pacific Drive (Avstralija, 53. ep.)
10.55 Tedenski izbor. Nan.: Rdeči klic (VB, zadnja ep.)
11.45 Pomp
12.40 Dokumentarna oddaja: Psihedelicna znanost
13.35 Novice iz sveta zavedrila
14.05 Euronews
14.30 TV prodaja
15.00 Tenis: Grand Slam (cetrtfinale, ženske)
16.30 Film: Oliver Twist (VB)
17.50 Nadaljevanje: Družinski zdravnik (zadnji del)
19.00 TV igrice: Kolo sreče
19.30 Videoring: Slovenska lestvica videospotov s Tino
20.00 Kosarka: Union Olimpija - Cibona
21.30 Tenis: Grand Slam (cetrtfinale, moški in ženske)
22.30 Nadaljevanje: Nedolzne zrtve (ZDA, 2. del)
23.20 Novice iz sveta razvedrila

Koper

16.00 Euronews
17.00 Dokumentarna oddaja
17.30 Risanke
18.00 Program v slovenskem jeziku: Halo, izzvani ste
18.45 Primorska kronika
19.00 Tv dnevnik, sport
19.25 Risanke
19.50 Istrska nanizanka: Kljuni, zdrahe in «Rebekini»
20.00 Nan.: Pod ognjenim nebom
21.00 Skrivnosti 20. stoletja
21.30 Sredozemlje
22.00 Vsedanes - TV dnevnik
22.15 Tenis: Odprto prvenstvo ZDA
0.10 TV dnevnik, vreme

RADIO**Radio Trst A**

8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Glasbeni vrtiljak; 8.30 Otroški kotiček; 8.50 Taki smo pač lovci (podaja A. Petje, 4.); 9.05 Revival; 10.10 Koncert: violinst M. Pogačnik, pianistka D. Baker; 11.45 Odprta knjiga: Noč do jutra (B. Hofman, r. M. Prepeluh, 9. del); 12.00 Sestanek ob 12.00; 12.30 Slov. lahka glasba; 12.40 Zbori; 13.20 Tropicana; 13.30 Za smeh in dobro voljo; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Iz Četrkovih srečanj: R. Premr; 15.15 Ne pomagaj zguoni po tuoče (T. Turco); 15.45 Ljubljana ponuja; 16.00 Made in England; 16.45 Pesem dneva; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Kratki časi; 18.20 Blues; 18.45 VERA in naš čas; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slovenščini; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v italijanshčini; 10.30 Matineja; 16.00 Juke box time; 19.00 Glasba po željah v živo; 21.20 Samo za vas; 22.30 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranjik; 7.30 OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15 Na rešet; 8.50 Kulturni

koledar; 9.50 Na rešet; 11.15 Aktualnosti; 13.00 Kviz in glasb. želje: Daj, povej; 15.30 DIO; 16.10 Glasba po željah; 17.30 Osmrtnice; 18.00 Neresnih pet; 19.30 Šport in glasba; 22.00 Zrcalo; 0.00 Iz diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.40 Izbrali ste; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 10.33 Musica che gira; 11.00 Modri val; 13.00 L' una blu; 13.40 Bella bellissima; 14.20 Locandina; 14.33 Sigla single; 14.45 Kje, kako, kdaj; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Zaping; 19.25 Sigla single; 19.30 Šport.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Svetovalni servis; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 18.30 Kultura; 19.45 Lahko noč. otroci; 20.00 Glasb. utrip; 21.05 Festival Evroradia; 22.00 Zrcalo dneva, sport; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Slov. pevci šansonov; 23.05 Literarni nočno; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.40 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 10.40 Kje vas čevlji žuli; 12.00 Sredi poletja; 13.45 Gost izbira glasbo, Kulturne drobtinice; 14.45 Expres; 15.30 DIO; 16.15 Popevki; 16.30 Izjava tedna; 17.00 Vzhodno od rocka; 18.00 Vroči stol; 18.45 Črna kronika; 19.30 Z Anjo; 21.30 Težka kronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba J. Webra.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 12.05 Pojemo in igramo; 13.05 Repriza; 13.30 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Mladi v mozaiku glasbe; 15.30 DIO; 16.15 Glasbeni utrip; 17.15 Likovni odmevi; 17.30 Solistični koncert; 18.30 Sodobna umetnost; 19.30 Slov. operna ustvarjalnost; 20.00 Pota naše glasbe; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Svetovna reportaža; 22.25 Serenada; 23.00 Jazz session; 23.55 Glasba in napoved.

Radio Koroška

18.10-19.00 Glasbena mavrica; 21.04-22.00 Večerna.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7796699, fax 040 773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad Britanskim otokom je globoko območje nizkega zračnega pritiska, nad severnim Sredozemljem pa je nastalo sibirsko območje visokega pritiska. V visinah doteke s severnimi vetrovi suh in bolj toplel zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 6.35 in
zatone ob 19.28.
Dolžina dneva 12.53.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 21.28 in
zatone ob 10.00.

MORJE

Morje skoraj mirno,
temperatura morja
22,2 stopinje C.

BIOPROGNOZA

Vremenska obremenitev
bo zjutraj prehodno po-
nehala, čez dan pa se bo-
do spet pojavile težave.
Spanje bo moteno.

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.44 najnižje -48 cm, ob 12.04 najvišje 51
cm, ob 18.21 najnižje -42 cm, ob 0.18 najvišje 33 cm.
Jutri: ob 6.16 najnižje -39 cm, ob 12.37 najvišje 46 cm,
ob 19.04 najnižje -38 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	23	2000 m	10
1000 m	18	2500 m	8
1500 m	13	2864 m	6

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Danes se bo od zahoda
postopno zjasnilo, čez
dan bo večinoma jasno.
Zjutraj bo ponekod po
nizinah megla.
SOSEDNJE POKRAJINE:
Od zahoda se bo razjasni-
lo. Ob severnem Jadranu
bo pihala burja.

JUTRI

V četrtek bo povečini
sončno in zelo toplo. V
petek bo zmerno do pre-
težno oblačno. V zahod-
nih krajih bodo že pada-
vine. Ob morju bo pihal
jugo, v notranjosti jugo-
zahodni veter.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Tovornjaki »zaprli«
meje v državah EU

PARIZ - Stevilni vozniki to-
vornjakov iz držav članic Evropske
unije so se včeraj pridružili pozivu
Mednarodne zveze za transport ter
Zveze transportnih sindikatov EU, ki
je z zaporo cest opozorila na svojo za-
htevo po skrajšanju delovnega časa za
voznike tovornjakov in predvsem na
splošno bolj človeške pogoje za delo.

Francoski vozniki so s svojimi vozi-
li postavili zapore na meji s Španijo,
pri predoru pod Mont Blancom, pred
predorom Frejus blizu mesta Modane
ter na avtocesti A31 na meji med Fran-
cijo in Luksemburgom v smeri proti
Luksemburgu. Nekatere zapore so bile
delno prehodne, druge pa so popolno
onemogočale promet.

Očitno je njihov protest obrnil pr-
ve sadove, saj so v popoldanskih urah
odstirali zapore pri predoru pod Mont
Blancom v Chamonixu, promet s
težkimi vozili pa se je nato začel
sproščati tudi na drugem italijansko-
francoskem predoru pri Frejusu.

Britanski kraljici
je tudi nogomet
zelo všeč

LONDON - Britanska kraljica
Elizabeta II. bo vrata svoje palače
kmalu odprla nogometnim most-
vom Anglije, Škotske in Jamajke,
ki so sodelovala na letošnjem sv-
tovnem prvenstvu v Franciji. Ta-
ko se želi britanska mo-
narhinja približati svojim, očitno
predvsem moskim podanikom.
Clani reprezentanc so skupaj s
selektorji povabljeni na sprejem,
ki bo 29. oktobra. Kraljica je v
preteklosti že večkrat gostila
sportnike v Buckinghamski pa-
laci. Jeseni leta 1997 npr. je na
čaj povabila novozelandsko
rugby mostvo.

Ameriški znanstvenik
se želi klonirati

WASHINGTON - Ameriški biolog Richard Seed je
pred dnevi na novinarski konferenci združenja za
znanost in biologijo, ki združuje znanstvenike, ki
preučujejo biologijo in njene moralne in politične po-
sledice, sporočil, da je pripravljen sodelovati kot po-
kusni zajec za kloniranje, poroča dnevnik Boston
Globe. 69-letni Seed je sprožil polemiko že januarja
letos, ko je izjavil, da želi klonirati ljudi. Seed je tudi
povedal, da je zarodek pripravljena nositi njegova so-
proga. Zarodek klona naj bi naredili iz jedra ene iz-
med Seedovih celic ter iz jajčeca darovalke, poroča
dnevnik. Biolog namerava svoj načrt uresničiti v
prihodnjih dveh do petih letih. (STA/AFP)

V Nemčiji so naredili
najdaljšo verigo iz brad

PFORZHEIM - V nemškem mestu Pforzheim na jugu
države je 21 bradačev naredilo najdaljšo "bradjo verigo"
na svetu - dolga je bila kar 13,37 metra. Svojo ve-
rigo pa so naredili tudi brkaci. Ta je bila seveda neko-
liko krajša, merila je "le" 7,09 metra. Zda tako eni kot
drugi upajo, da se bodo vpisali v Guinnessovo knjigo
rekordov. (STA/AFP)

Vinjeni vozniki
ne bodo uspeli
vžgati motorja

FANO (PESARO) - V avtomobil vgrajena
naprava bi lahko v bodoče preprečila, da bi
za volan sedli vinjeni vozniki. Massimo Giar-
dini, student inženierije na univerzi v Came-
rinu pri Macerati, je pred dvema mesecema
patentiral napravo, ki jo je imenoval »Stop
Etil Car«. V bistvu bo koristila staršem, ki v
sobotah prepustijo svoj avto sinovom in hče-
ram. Pred tem lahko sprožijo kodirano elek-
tronsko napravo, ki voznike pred vžigom mo-
torja prisili, da s pihanjem v posebno cevko
izvedejo alkoholni test. Če je ta negativen,
lahko motor prižgejo, v nasprotnem primeru
ne pride do vžiga. Naprava je majhnih razsež-
nosti in je seveda povezana z motorjem in jo
lahko izključi samo tisti, ki pozna tajno kodo.
Naprava je tarirana na se nizjo koncentracijo
alkohola v krvi, kot jo predvideva zakon.

Ranjeni v atentatu kitajske mafije

PEKING - Dve v
krajšem presledku zapo-
redni eksploziji sta v
Macau, portugalski enkl-
avi na Kitajskem, ranili
14 oseb. Med ranjenci so
štirje policisti in deset
novinarjev kitajske na-
rodnosti, ki so prisli na
kraj prve eksplozije in
jih je ranila druga. Aten-
tat je le poslednji v nizu
nasilnih dejanj, ki trajajo
že poldrugo leto in v ka-
tere so vpleteni razni
klani kitajske mafije, ki
poskušajo prevzeti nad-
zorstvo nad igralnicami
in prostitucijo. Macao bo
prešel pod kitajsko suve-
renost 20. decembra
1999, kar se je lani že
zgodilo s Hong Kongom
s formulo »ena država in
dva sistema«.

